

200
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Δ' ΤΑΞΕΩΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1975

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΔΩΡΕΑΝ

17700

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

Αρ. Εισ. 17709

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Δ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1975

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΘΗΚΗ
ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Εἰσαγωγή

Τὰ σπουδαιότερα βιβλία τῆς θρησκείας μας εἶναι ἡ Παλαιὰ καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη. Ἡ λέξη Διαθήκη σημαίνει συμφωνία. Ἡ Καινὴ Διαθήκη εἶναι ἡ νέα συμφωνία, ποὺ ἔκαμε ὁ Θεὸς μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ νέα αὐτὴ συμφωνία τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἔγινε διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἦρθε στὸν κόσμο, γιὰ νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴ διδασκαλία Του στὴν ἀληθινὴ πίστη καὶ νὰ μᾶς σώσῃ μὲ τὸ αἷμα Του ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας καὶ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα. Γι' αὐτὸ στὸ βιβλίό μας «Ἱστορίες ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη» θὰ μάθωμε γιὰ:

1. τὸ βίό τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
2. τὴ διδασκαλία Του,
3. τὰ θαύματά Του καὶ
4. τὰ ἅγια Πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασή Του.

Θὰ μάθωμε ἀκόμη: α) γιὰ τὴ Θεοτόκο, τὴ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ καὶ β) γιὰ τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο, ὁ ὁποῖος μὲ τὴ διδασκαλία του προετοίμασε τὸν κόσμο νὰ ὑποδεχτῆ τὸ Χριστό.

Πρέπει, παιδιά μου, ν' ἀγαπήσετε τὸ βιβλίό τοῦτο καὶ νὰ τὸ διαβάσετε μὲ προσοχή, γιὰ νὰ γίνετε ἀληθινοὶ Χριστιανοὶ καὶ καλοὶ ἄνθρωποι. Ἔτσι θὰ σᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεός, θὰ σᾶς ὀδηγῆ στὸν καλὸ δρόμο καὶ θὰ σᾶς βοηθῆ στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς σας.

Εισαγωγή

Το παρόν βιβλίο είναι η έκδοση της δεύτερης έκδοσης του έργου «Επιστήμη και Τεχνή» του Γ. Κωνσταντίνου, η οποία εκδόθηκε το 1984. Η παρούσα έκδοση είναι η πρώτη έκδοση του έργου με τον τίτλο «Επιστήμη και Τεχνή».

Ο Γ. Κωνσταντίνου είναι Δ. Καθηγητής του Παιδαγωγικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ο Γ. Κωνσταντίνου είναι Δ. Καθηγητής του Παιδαγωγικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ο Γ. Κωνσταντίνου είναι Δ. Καθηγητής του Παιδαγωγικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1. Το βιβλίο αυτό είναι η έκδοση της δεύτερης έκδοσης του έργου «Επιστήμη και Τεχνή» του Γ. Κωνσταντίνου, η οποία εκδόθηκε το 1984. Η παρούσα έκδοση είναι η πρώτη έκδοση του έργου με τον τίτλο «Επιστήμη και Τεχνή».

2. Το βιβλίο αυτό είναι η έκδοση της δεύτερης έκδοσης του έργου «Επιστήμη και Τεχνή» του Γ. Κωνσταντίνου, η οποία εκδόθηκε το 1984. Η παρούσα έκδοση είναι η πρώτη έκδοση του έργου με τον τίτλο «Επιστήμη και Τεχνή».

A. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

1. Ἡ Γέννηση καὶ τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου

Σὲ μιὰ μικρὴ πόλη τῆς Ἰουδαίας ζοῦσε ὁ εὐσεβὴς Ἰωακείμ μετὰ τῆ γυναῖκα του τὴν Ἄννα. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦταν φτωχοί, ἀλλὰ εἶχαν εὐγενικὴ καταγωγὴ. Ἦταν ἀπόγονοι τοῦ βασιλιᾶ Δαβὶδ. Καὶ οἱ δύο τους ἦταν εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι. Δὲν εἶχαν ὅμως παιδιὰ καὶ λυπόνταν πάρα πολὺ, ἀφοῦ μάλιστα ἡ ἀτεκνία στοὺς Ἑβραίους ἐθεωρεῖτο μεγάλη

προσβολή. Γι' αὐτὸ παρακαλοῦσαν θερμὰ τὸ Θεὸ νὰ τοὺς ἀξιῶσιν ν' ἀποχτήσουν ἓνα παιδί, πρὶν πεθάνουν. Ἔδωσαν μάλιστα τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ τὸ ἀφιέρωναν σ' Αὐτὸν (τὸ Θεό).

Ὁ Θεός, ποὺ ἀκούει τὶς προσευχὲς τῶν εὐσεβῶν ἀνθρώπων, ἄκουσε καὶ τὴν προσευχὴ τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννας, καί, ὅταν πιά ἔφτασαν σὲ μεγάλη ἡλικία, τοὺς ἔδωσε μιὰ κόρη, τὴν ὁποία ὀνόμασαν Μαριάμ (Μαρία). Ἡ κόρη αὐτὴ ἔγινε κατόπιν ἡ Θεοτόκος, δηλαδὴ ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὀνομάστηκε Παναγία, γιατί ὑπῆρξε ἡ πιὸ ἅγια γυναίκα ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες τοῦ κόσμου.

Ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα, ὅταν ἡ Μαρία μεγάλωσε κάπως καὶ δὲν εἶχε πιά τόσο ἀνάγκη ἀπὸ τὶς φροντίδες τῆς μητέρας της, τὴν ἔφεραν στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος καὶ τὴν ἀφιέρωσαν στὴν ὑπηρεσία τοῦ Κυρίου.

Στὸ Ναὸ ἡ Μαρία ἔμεινε, ὥσπου ἔγινε 15 χρονῶν. Στὸ μεταξὺ ὅμως οἱ γονεῖς της πέθαναν καὶ οἱ ἱερεῖς τὴν ἀρραβόνιασαν μὲ ἓναν ἡλικιωμένο, δίκαιο καὶ εὐσεβῆ ἄνθρωπο, τὸν Ἰωσήφ, γιὰ νὰ ἔχη κάποιον νὰ τὴν προστατεύη.

Ὁ Ἰωσήφ ἦταν ἀπὸ τὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· κατὰ γόταν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ βασιλικὸ γένος τοῦ Δαβίδ. Ἔμεινε ὅμως στὴ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐργαζόταν ὡς ξυλουργός.

Ἡ γέννηση τῆς Θεοτόκου γιορτάζεται στὶς 8 Σεπτεμβρίου καὶ τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου (ἡ εἴσοδος τῆς Μαρίας στὸ Ναὸ) στὶς 21 Νοεμβρίου.

Ἡ Ἐκκλησία μας γιὰ νὰ τιμήσῃ τὴ Θεοτόκο ψάλλει τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὸ παρακάτω ἀπολυτίκιο:

Ἀπολυτίκιο τῆς γεννήσεως τῆς Θεοτόκου

« Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε, χαρὰν ἐμήνυσε πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ· ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ λύσας τὴν κατάραν ἔδωκε τὴν εὐλογίαν καὶ καταργήσας τὸν θάνατον ἔδωρήσατο ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον».

Ἑρωτήσεις

1) Γιατί τόσα ἔτη ὁ Θεὸς δὲν ἐξεπλήρωνε τὴν ἐπιθυμία τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννας; 2) Πῶς πρέπει νὰ γίνεται καὶ ἡ δική μας προσευχή; 3) Ἡ ἀφιέρωση καὶ ἡ παραμονὴ τῆς Μαρίας στὸ Ναὸ ἔχει σχέση μὲ τὸν προορισμὸ τῆς ὡς Μητέρας τοῦ Θεοῦ;

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου

Ἡ Παρθένος Μαρία βρισκόταν πιά στὴ Ναζαρέτ, στὸ σπίτι τοῦ μνηστήρα καὶ προστάτη τῆς Ἰωσήφ.

Ἐκεῖ ἓνα ἀνοιξιάντικο πρωινὸ παρουσιάστηκε ξαφνικὰ ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ τῆς εἶπε:

– Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί· δηλαδὴ: Χαῖρε ἐσὺ ποῦ εἶσαι γεμάτη ἀπὸ πολλὰς χάρες· ὁ Θεὸς εἶναι μαζί σου· εἶσαι ἢ πιὸ εὐλογημένη γυναικί ἀπ’ ὅλες τὶς γυναῖκες τοῦ κόσμου.

Ἡ εὐσεβὴς παρθένος, ὅταν εἶδε τὸν ἄγγελο, τρόμαξε πολὺ καὶ ἄρχισε νὰ σκέφτεται ποιά σημασία εἶχε ὁ χαιρετισμὸς αὐτός. Τότε ὁ Γαβριὴλ, γιὰ νὰ τῆς δώσῃ θάρρος, τῆς εἶπε πάλι:

– Μὴ φοβᾶσαι, Μαρία, γιὰτὶ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ γιὰ σένα εἶναι μεγάλη. **Ἰδοῦ**, θὰ γεννήσῃς υἱόν, τὸν ὁποῖο θὰ ὀνομάσῃς **Ἰησοῦν**, ποῦ σημαίνει **«Σωτήρας»**. Αὐτὸς θὰ γίνῃ μέγας, θὰ ὀνομαστῇ **Υἱὸς** τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ βασιλεύσῃ αἰώνια.

Ἡ Μαρία ἔλαβε τότε τὸ θάρρος καὶ ρώτησε τὸν ἄγγελο:

– Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ γίνῃ αὐτό;

Καὶ ὁ Γαβριὴλ τῆς ἀπάντησε:

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

-Πνεῦμα Ἅγιο καὶ δύναμη Θεοῦ θὰ ῥθῆ σ' ἐσένα· γι' αὐτὸ καὶ τὸ παιδί πού θὰ γεννήσης θὰ ὀνομαστῆ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Τότε ἡ Μαρία χαμήλωσε τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε μὲ ὑπακοὴ καὶ σεβασμό:

- Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου, ἄς γίνῃ ὅπως εἶπες.

Καὶ ἀμέσως ὁ ἄγγελος ἔφυγε.

Ἡ χαρμόσυνη αὐτὴ ἀγγελία, πού ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἔφερε στὴν Παρθένο Μαρία, λέγεται «Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου» καὶ γιορτάζεται στὶς 25 Μαρτίου. Τότε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιο:

«Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος μυστηρίου ἢ φανέρωσις· ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζεται. Διὸ σὺν αὐτῷ τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ».

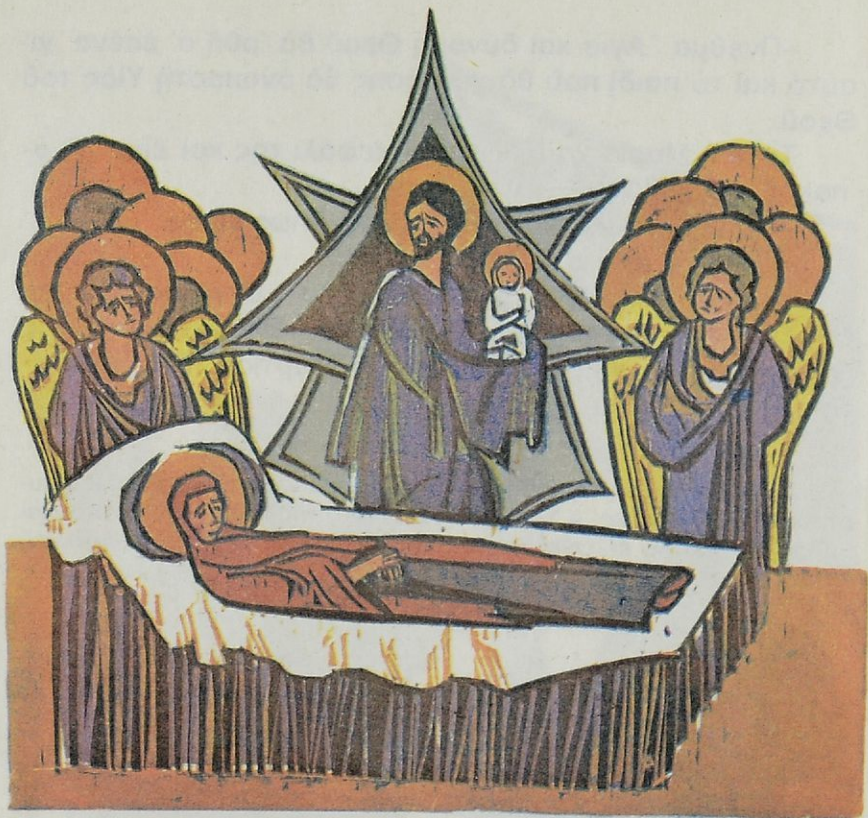

Περίληψη

Ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἔρχεται στὴ Ναζαρετ καὶ φέρνει στὴν Παρθένο Μαρία τὴν χαρμόσυνη εἶδηση ὅτι θὰ γεννήσῃ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸ Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου.

Ἑρωτήσεις

1) Γιατί ὁ ἄγγελος ὀνομάζει τὴν Παρθένο «κεχαριτωμένη» καὶ «εὐλογημένη»; 2) Πῶς δέχεται ἡ Θεοτόκος τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ;

3. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου

Ἡ Παναγία ἔμενε στὴ Ναζαρέτ μὲ τὸ Χριστό, ποὺ ἐργαζόταν ὡς μαραγκός, ὅπως καὶ ὁ Ἰωσήφ.

Ὅταν ὁ Κύριος ἄρχισε τὸ κοσμοσωτήριο ἔργο Του, Τὸν ἀκολούθησε ὡς τὸ σταυρικό Του θάνατο. Κατόπιν τὴν πήρε μαζί του στὰ Ἱεροσόλυμα ὁ ἀγαπημένος μαθητής Του Ἰωάννης καὶ τὴ φρόντιζε σὰ μητέρα του, σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ Κύριος, ὅταν ἦταν στὸ Σταυρό, λίγες στιγμὲς πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατό Του. Ἐκεῖ ἡ Παναγία ἔζησε τὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς της κοντὰ στὸν Ἰωάννη.

“Όταν κατάλαβε τὸ τέλος της, ἀνέβηκε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπως συνήθιζε πάντοτε καὶ προσευχήθηκε, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Υἱὸ καὶ Θεὸ της, ποὺ ἀποφάσισε νὰ τὴν πάρῃ μαζί Του. Κατόπιν γύρισε στὸ σπίτι της κι ἐτοίμαζε ὅσα χρειάζονταν γιὰ τὸν ἐνταφιασμό της.

Σύμφωνα μὲ μιὰ παλιὰ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, σύννεφα φωτεινὰ παρέλαβαν τοὺς Ἀποστόλους ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ὅπου κήρυτταν, καὶ τοὺς ἔφεραν στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἔτσι τὴν πρόφτασαν ζωντανή. Ἐκείνη τότε τοὺς εὐλόγησε καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ κηδέψουν τὸ σῶμα της καὶ νὰ τὸ θάψουν στὴ Γεθσημανή. Κατόπιν ἔκαμε τὴν τελευταία της προσευχή κι ἔπεσε στὸ κρεβάτι της. Σταύρωσε τὰ χέρια της καὶ ἡ ψυχὴ της πέταξε κοντὰ στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ Υἱοῦ της.

Ἐκεῖ ἐξακολουθεῖ νὰ παρακαλῇ τὸν Κύριο νὰ συγχαρῇ τὶς ἀμαρτίες μας καὶ νὰ χαρίζῃ εἰρήνη στὸν κόσμο.

Μετὰ τὸ θάνατο (κοίμηση) τῆς Θεοτόκου οἱ Ἀπόστολοι μὲ εὐλάβεια κήδεψαν τὸ σῶμα της στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ, ὅπου ἀκόμη ὡς σήμερα οἱ Χριστιανοὶ ὅλου τοῦ κόσμου προσκυνοῦν τὸν τάφο τῆς Παναγίας.

Ὁ θάνατος τῆς Θεοτόκου λέγεται «Κοίμηση τῆς Θεοτόκου» καὶ γιορτάζεται στὶς 15 Αὐγούστου. Πρὶν ἀπὸ τὴ γιορτὴ γίνεται ἐπὶ δεκαπέντε μέρες αὐστηρὴ νηστεία, ἡ νηστεία τοῦ Δεκαπενταύγουστου.

Ἀπολυτίκιο τῆς γιορτῆς

« Ἐν τῇ γεννήσει τὴν Παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε. Μετέστης πρὸς τὴν ζωὴν, Μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς, καὶ ταῖς πρεσβείαις ταῖς σοῖς λυτρουμένη ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Ἐρωτήσεις

1) Ἡ Παναγία τιμᾶται περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον Ἅγιο μετὰ τὸ Χριστὸ καὶ πολλοὶ ναοὶ φέρουν τ' ὄνομά της (ὀνομάζονται μὲ τ' ὄνομά της)· γιατί; 2) Σὲ κάθε μας προσευχὴ καὶ περίσταση τῆς ζωῆς μας ἐπικαλούμαστε τ' ὄνομα τῆς Παναγίας· γιατί;

Β. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

1. Ἡ Γέννηση τοῦ Προδρόμου

Τὸν καιρὸ ποὺ βασιλιάς τῆς Ἰουδαίας ἦταν ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας, ζοῦσε σ' ἓνα ὄρεινὸ χωριὸ τῆς Ἰουδαίας, κοντὰ στὴν πόλη Χεβρών, ὁ ἱερέας Ζαχαρίας μὲ τὴ γυναίκα του Ἐλισάβετ. Ἦταν καὶ οἱ δυὸ τους εὐσεβεῖς καὶ

δίκαιοι καὶ ζοῦσαν ἤσυχα καὶ εἰρηνικά. Ἡ μόνη τους λύπη καὶ στενοχώρια ἦταν ὅτι, ἐνῶ εἶχαν γεράσει, δὲν εἶχαν ἀκόμη ἀποχτήσει παιδί. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν ἔπαυαν νὰ παρακαλοῦν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἓνα παιδί. Πραγματικά, ὁ καλὸς Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή τους.

Κάποτε ἦρθε ἡ σειρά¹ τοῦ Ζαχαρία καὶ ἀνέβηκε στὰ Ἱεροσόλυμα νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς ἱερέας στὸ Ναό. Τὴν ἡμέρα ποὺ τοῦ ἔπεσε ὁ κλῆρος καὶ μπήκε μέσα στὸ Ναὸ νὰ θυσιάσῃ παρουσιάστηκε μπρὸς του καὶ στάθηκε στὸ δεξιὸ μέρος τοῦ θυσιαστηρίου ἓνας ἄγγελος.

Ὁ Ζαχαρίας, μόλις τὸν εἶδε, ταραχτήκε καὶ φοβήθηκε πολὺ. Ὁ ἄγγελος ὅμως τὸν καθησύχασε καὶ τοῦ εἶπε:

– Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία, γιατί ἡ προσευχή σου ἔγινε ἀκουστή ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἡ γυναίκα σου ἡ Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ παιδί, ποὺ θὰ ὀνομάσῃς Ἰωάννη. Γιὰ τὴ γέννησή του θὰ χαρῆς καὶ σὺ ὁ ἴδιος καὶ ὅλος ὁ λαός, γιατί τὸ παιδί αὐτὸ θὰ γίνῃ μέγας προφήτης καὶ μὲ τὴ διδασκαλία του θὰ προετοιμάσῃ τὸ λαὸ νὰ δεχτῆ τὸ Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου.

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἀγγέλου φάνηκαν ἀπίστευτα στὸ Ζαχαρία καὶ τὸν ρώτησε μὲ ἀπορία:

– Καὶ πῶς εἶναι δυνατό νὰ γίνῃ αὐτό, ἀφοῦ ἡ γυναίκα μου κι ἐγὼ εἴμαστε γέροντες;

Ὁ ἄγγελος ἀποκρίθηκε:

– Εγὼ εἶμαι ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καί, ἐπειδὴ δὲν πίστεψες, θὰ μείνης ἄφωνος μέχρι τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ γίνουν ὅσα σοῦ εἶπα.

Καὶ ὁ ἄγγελος ἔγινε ἄφαντος.

Ὁ Ζαχαρίας ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη ἔμεινε βουβός. Γι' αὐτὸ καὶ στὸν κόσμον ποὺ περίμενε ἔξω ἀπὸ τὸν Ναὸ καὶ στὴ γυναίκα του, ὅταν ἦρθε στὸ σπίτι του, μὲ νοήματα ἔδωσε νὰ καταλάβουν τί τοῦ εἶχε συμβῆ.

¹ Οἱ ἱερεῖς τῶν Ἑβραίων ἀνέβαιναν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὑπηρετοῦσαν στὸ Ναὸ μὲ ὀρισμένη σειρά.

Πραγματικά, ύστερα από έννέα μήνες, ό,τι είπε ό άγγελος στο Ζαχαρία πραγματοποιήθηκε. Η Έλισάβετ γέννησε ένα χαριτωμένο αγοράκι. Όλοι οί συγγενείς και οί γείτονες, όταν έμαθαν τó γεγονός, έτρεξαν στο σπίτι, για να συγχαρούν τούς εύτυχισμένους γονείς.

Ύστερα άπ' όχτώ μέρες πήγαν πάλι στο σπίτι του Ζαχαρία οί συγγενείς και οί γνωστοί, για να δώσουν σύμφωνα με τά έθιμα τών Έβραίων τ' όνομα στο παιδί. Όλοι έλεγαν ότι έπρεπε να όνομαστή Ζαχαρίας, όπως έλεγαν τόν πατέρα του. Η Έλισάβετ όμως, φωτισμένη άπό τó Άγιο Πνεύμα, επέμενε ότι έπρεπε τó παιδί να όνομαστή Ίωάννης. Τότε ζήτησαν με νοήματα άπό τó Ζαχαρία να όρίση αύτός τ' όνομα του παιδιού. Εκείνος, επειδή δέν μπορούσε να μιλήση, ζήτησε μία πλάκα, πάνω στην όποία έγραψε τ' όνομα «Ίωάννης».

Άμέσως τότε λύθηκε ή γλώσσα του και άρχισε να μιλή έλεύθερα και να προφητεύη για τó μέλλον του παιδιού: ότι δηλαδή τó παιδί αύτό θα γίνη προφήτης και θα προετοιμάση τó δρόμο του Κυρίου. Όλοι έμειναν κατάπληκτοι άπό τó θαύμα και δόξασαν τó Θεό.

Η γέννηση του Ίωάννη γιορτάζεται στις 24 Ίουνίου.

Άπολυτίκιο τής γιορτής

«Προφήτα και Πρόδρομε τής παρουσίας Χριστού, άξίως εύφημησαι σε ούκ εύπορούμεν¹ ήμεεις οί πόθω τιμώντές σε: στείρωσις γάρ τεκούσης και πατρός άφωνία λέλυνται τή ενδόξω και σεπτή σου γεννήσει και σάρκωσις Υίου του Θεού κόσμω κηρύσσεται».

Έρωτήσεις

1) Έπρεπε τά λόγια του άγγέλου να φανούν άπίστευτα στο Ζαχαρία; Θυμηθήτε παρόμοια περίπτωση άπό τήν Παλαιά Διαθήκη. 2) Πώς κρίνετε τήν τιμωρία του Ζαχαρία; 3) Γιατί ή γέννηση του Ίωάννη έδωσε τόση χαρά σε γονείς και συγγενείς; 4) Ποιά ήταν ή άποστολή του Ίωάννη;

¹ Δέν μπορούμε.

2. Ἡ ζωὴ καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου στὸν Ἰορδάνη

Ο Ἰωάννης, ὅταν μεγάλωσε, ἄφησε τοὺς δικούς του καὶ πῆγε στὴν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας, ποὺ βρίσκεται στὰ βόρεια τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης καὶ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη. Ἐκεῖ ἀφοσιώθηκε στὴν προσευχὴ καὶ στὴ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ ζοῦσε ἀσκητικά. Ἔτρωγε μέλι ἀπὸ ἄγριες μέλισσες, ἀκρίδες, ποὺ ἔφερνε ὁ ἄνεμος ἀπὸ τὴν ἔρημο τῆς Ἀραβίας, καὶ ἄγρια χόρτα. Φοροῦσε ἓνα ροῦχο καμωμένο ἀπὸ τρίχες καμήλας καὶ ζωνόταν μὲ μιὰ δερμάτινη ζώνη.

Ἀργότερα ἄφησε τὴν ἔρημο καὶ κατέβηκε στὶς πράσινες ἀκροποταμιῆς τοῦ Ἰορδάνη¹. Ἐκεῖ, μὲ τὸ φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἄρχισε νὰ κηρύττει γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ προετοιμάζει τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ Τὸν δεχτοῦν λέγοντας:

– Μετανοεῖτε, γιατί πλησιάζει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Πολλοὶ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὰ γύρω μέρη ἔτρεχαν στὸν Ἰορδάνη, γιὰ νὰ δοῦν τὸν Ἰωάννη καὶ ν' ἀκούσουν τὸ κήρυγμά του. Αὐτοὺς ποὺ εἰλικρινὰ μετανοοῦσαν καὶ ξομολογίονταν τὶς ἁμαρτίες τους, τοὺς βάφτιζε στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ. Καί, ἐπειδὴ πολλοὶ νόμιζαν ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Σωτῆρας τοῦ κόσμου, τοὺς ἔλεγε:

– Ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ Μεσσίας μήτε κανεῖς ἀπὸ τοὺς παλαιούς προφῆτες, ἀλλὰ ἓνας ἄνθρωπος ποὺ μὲ τὸ κήρυγμά του ἐτοιμάζει τὸ δρόμο τοῦ Κυρίου.

Τοὺς ἔλεγε ἀκόμη:

– Ἐγὼ σᾶς βαφτίζω μὲ νερό, γιὰ νὰ σᾶς φέρω σὲ μετάνοια. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ μένα εἶναι τόσο πολὺ ἀνώτερός μου, ποὺ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ

¹ Κοντὰ στὴν πόλη τῆς Περαιᾶς Βηθαβαρά.

λύσω οὔτε τὰ λουριά ἀπὸ τὰ παπούτσια του. Αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίση στὸ Ἅγιο Πνεῦμα, γιὰ νὰ σωθῆτε.

Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης προετοίμαζε τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ δεχτοῦν τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, ὀνομάστηκε **Πρόδρομος**· καὶ, ἐπειδὴ βάπτισε ὅσους μετανοοῦσαν, πῆρε καὶ τὸ ὄνομα **Βαπτιστής**. Τὸ βάπτισμα ὅμως τοῦ Ἰωάννη ἦταν βάπτισμα μετανοίας, ἐνῶ τὸ βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ ἦταν βάπτισμα σωτηρίας.

Ἡ μνήμη τοῦ Ἰωάννη τοῦ Βαπτιστῆ γιορτάζεται στὶς 7 Ἰανουαρίου.

Ἐρωτήσεις

1) Γιατί ὁ Ἰωάννης ἀποσύρθηκε στὴν ἔρημο; 2) Ποιὲς δυσκολίες εἶχε ἐκεῖ ἡ ζωὴ του; πῶς τὶς ξεπέρασε; 3) Μὲ ποιὲς λέξεις ἀρχίζει ὁ Ἰωάννης τὸ κήρυγμά του; Γιατί; 4) Πῶς χαρακτηρίζεται τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννη;

3. Ἡ Ἀποκεφάλιση τοῦ Προδρόμου

Ὁ Ἰωάννης στὸ κήρυγμά του κατηγοροῦσε μὲ αὐστηρότητα κάθε ἀμαρτωλό, ἀκόμη καὶ τοὺς ἄρχοντες,

ὅταν δὲ ζοῦσαν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν ἴδια αὐστηρότητα κατηγοροῦσε καὶ τὸ Βασιλιὰ τῆς Ἰουδαίας Ἡρώδη Ἀντίπα¹, γιατί εἶχε πάρει γιὰ γυναίκα του τὴν Ἡρωδιάδα, τὴ γυναίκα τοῦ ἀδερφοῦ του Φιλίππου. Γι' αὐτὸ ἡ Ἡρωδιάδα τὸν μισοῦσε καὶ ἤθελε νὰ τὸν φονεύση.

Ὁ Ἡρώδης δὲν τολμοῦσε νὰ φονεύσῃ τὸν Ἰωάννη, γιατί φοβόταν μήπως ἐπαναστατήσῃ ὁ λαός, ὁ ὁποῖος τὸν θεωροῦσε μεγάλο Προφήτη. Μὰ καὶ ὁ ἴδιος τὸν ἐκτιμοῦσε καὶ τὸν σεβόταν ὡς ἄνθρωπο δίκαιο καὶ ἅγιο. Γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ὅμως τὴ γυναίκα του καὶ ν' ἀναγκάσῃ τὸν Ἰωάννη νὰ πάσῃ νὰ τοὺς κατακρίνῃ, διέταξε καὶ τὸν φυλάκισαν σ' ἓνα σκοτεινὸ φρούριο, ποῦ βρισκόταν πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ἀνατολικά τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης.

Ὁ Ἰωάννης, καὶ στὴ φυλακὴ του ἀκόμη, ἐξακολουθοῦσε νὰ κατηγορῇ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἄρχοντες. Γι' αὐτὸ ἡ Ἡρωδιάδα ζητοῦσε τὴν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Καὶ βρῆκε τὴν ἡμέρα ποῦ ὁ Ἡρώδης γιόρταζε τὰ γενέθλιά του καὶ εἶχε προσκαλέσει σὲ δεῖπνο τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Παλατιοῦ.

Μετὰ τὸ δεῖπνο ἡ Σαλώμη, ἡ κόρη τῆς Ἡρωδιάδας ἀπὸ τὸν πρῶτο της ἄνδρα, τὸ Φίλιππο, χόρευε μπρὸς σ' ὄλους τοὺς καλεσμένους πάρα πολὺ ὠραῖα. Ὁ Ἡρώδης ἐνθουσιάστηκε καὶ τῆς ὑποσχέθηκε μὲ ὄρκο νὰ τῆς δώσῃ ὅ,τι τοῦ ζητήσῃ, ἀκόμη καὶ τὸ μισὸ βασίλειό του. Ἡ Σαλώμη τότε μὲ τὴ συμβουλὴ τῆς μητέρας της τοῦ ζήτησε « τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰωάννου ἐπὶ πίνακι», δηλαδὴ τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννη σ' ἓνα πιάτο.

Ὁ Ἡρώδης, μόλις ἄκουσε τὴν ἐπιθυμία τῆς Σαλώμης, στενοχωρήθηκε πάρα πολὺ. Γιὰ νὰ κρατήσῃ ὅμως τὸν ὄρκο του καὶ τὴν ὑπόσχεσή του ποῦ ἔδωσε μπρὸς στοὺς καλεσμένους, διέταξε ν' ἀποκεφαλίσουν τὸν Ἰωάννη. Ἔτσι κι ἔγινε. Σὲ λίγο ἓνας στρατιώτης ἔφερε

¹ Γιὸ τοῦ Ἡρώδη τοῦ Μεγάλου.

«έντος πινακίου» τὸ κεφάλι τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ ἔδωσε στὴ Σαλώμη· κι ἐκείνη τὸ πῆγε στὴ μητέρα της.

Οἱ μαθητὲς τοῦ Ἰωάννη, ὅταν ἔμαθαν τὴν ἀποκεφάλισή του, ἦρθαν, πῆραν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἔθαψαν μὲ μεγάλη θλίψη. Ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ τελευταῖος καὶ ὁ μεγαλύτερος προφήτης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἡ ἀποκεφάλιση τοῦ Ἰωάννη γιορτάζεται στὶς 29 Αὐγούστου. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ νηστεύουν αὐστηρά.

Ἀπολυτίκιο τῆς γιορτῆς

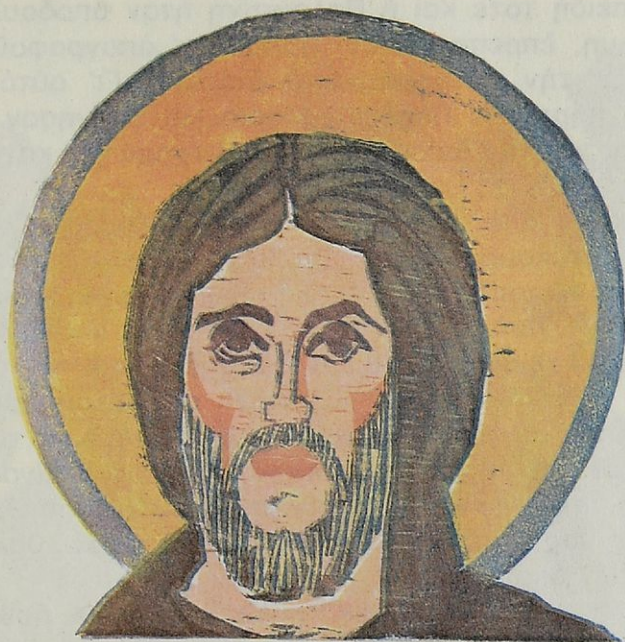
«Μνήμη Δικαίου μετ' ἐγκωμίων· σοὶ¹ δὲ ἄρκεσει ἡ μαρτυρία² τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως³ καὶ προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ρεῖθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον. Ὅθεν⁴ τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας⁵, χαίρων εὐηγγελίσω⁶ καὶ τοῖς ἐν Ἄδι Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος».

Ἐρωτήσεις

1) Γιατί ὁ Ἰωάννης ὀνομάστηκε Πρόδρομος; 2) Πῶς χαρακτηρίζετε τὸν Ἡρώδη καὶ τὴν Ἡρωδιάδα; 3) Γιατί ὁ Ἡρώδης ἀποκεφάλισε τὸν Ἰωάννη; 4) Τί πρέπει νὰ κάνη ὁ καλὸς χριστιανός, ὅταν κυβερνοῦν τύραννοι καὶ παράνομοι ἄρχοντες;

¹Γιὰ σένα. ²Επιβεβαίωση. ³Πραγματικά. ⁴Γιὰ τοῦτο. ⁵Επειδὴ ὑπεράσπισες. ⁶Ἐφερες τὴν καλὴ εἶδηση.

Γ. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ἡ Γέννηση τοῦ Κυρίου

Πλησίαζε ἡ μέρα, ποὺ ἡ Παρθένος Μαρία θὰ γεννοῦσε τὸ Χριστό.

Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἀκριβῶς ὁ αὐτοκράτορας τῆς Ρώμης Ὁκταβιανὸς Αὐγουστος ἔβγαλε ἕνα διάταγμα¹. Μὲ τὸ διάταγμα αὐτὸ πρόσταζε ὅλους τοὺς ὑπηκόους τῆς αὐτοκρατορίας του ν' ἀπογραφοῦν ὁ καθένας στὸν τόπο τῆς καταγωγῆς του.

¹ Τὸ 754 ἢ 753 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης.

Ἐπειδὴ τότε καὶ ἡ Παλαιστίνη ἦταν ὑποδουλωμένη στὴ Ρώμη, ἔπρεπε καὶ οἱ Ἑβραῖοι ν' ἀπογραφοῦν σύμφωνα μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ διαταγὴ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἰωσήφ πῆρε τὴν Παρθένο Μαρία καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ποῦ ἦταν ὁ τόπος τῆς καταγωγῆς του.

Ἐπειτα ἀπὸ ἓνα δύσκολο ταξίδι ἔφτασαν στὴ Βηθλεὲμ κατακουρασμένοι. Βρῆκαν ὅμως τὸ πανδοχεῖο (χάνι) καὶ τὰ σπίτια τῆς μικρῆς πόλεως γεμάτα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ποῦ εἶχαν φτάσει ἐκεῖ γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ.

Ἦταν χειμώνας καὶ τὸ κρῦο δυνατὸ, γι' αὐτὸ ὁ Ἰωσήφ ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγῃ σ' ἓνα σπήλαιο, ποῦ ἦταν κάπου ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ χρησίμευε γιὰ στάβλος τῶν ζώων. Μέσα στὸ φτωχικὸ καὶ παγερὸ ἐκεῖνο μέρος κατὰ τὴ νύχτα ἡ Παναγία γέννησε τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸ Λυτρωτὴ μας Χριστό. Τὸν σπαργάνωσε καὶ Τὸν ἔβαλε «στὴ φάτνη τῶν ἀλόγων»¹.

Σ' ὅλη τὴν περιοχὴ τῆς Βηθλεὲμ βασίλευε ἡσυχία καὶ ἔρημιά. Μόνο στὰ χωράφια, ποῦ ἦταν γύρω ἀπὸ τὸ σπήλαιο, ἀγρυπνοῦσαν μερικοὶ βοσκοί, ποῦ ἔβοσκαν τὰ πρόβατά τους. Αὐτοί, ἐνῶ παρακολουθοῦσαν τὰ πρόβατά τους τυλιγμένοι στὶς χοντρὲς κάπες τους, εἶδαν ἔξαφνα νὰ παρουσιάζεται μπρὸς τους ἓνας λευκοφορεμένος ἄγγελος καὶ νὰ τοὺς περικυκλῶνῃ ἓνα ὑπέρλαμπρο θεϊκὸ φῶς. Φοβήθηκαν πάρα πολὺ κι ἔμειναν σαστισμένοι. Τότε ὁ ἄγγελος τοὺς καθησύχασε καὶ τοὺς εἶπε:

- Μὴ φοβᾶστε· φέρνω σ' ἐσᾶς καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον μιὰ εὐχάριστη εἶδηση. Σήμερα στὴν πόλη Δαβὶδ, στὴ Βηθλεὲμ, γεννήθηκε ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Πηγαίετε στὸ σπήλαιο ποῦ εἶναι κοντὰ στὴν πόλη κι ἐκεῖ θὰ βρῆτε τὸ βρέφος σπαργανωμένο μέσα στὴ φάτνη.

Καί, πρὶν ἀκόμη τελειώσῃ τὰ λόγια του, ἄνοιξε ὁ οὐ-

¹ Στὸ μέρος ποῦ ἔριχναν τὶς τροφὲς κι ἔτρωγαν τὰ ζῶα.

Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ

ρανὸς κι ἓνα πλῆθος ἀγγέλων, οἱ ὅποιοι ἀνεβοκατέβαιναν, ἐνώθηκαν μαζί του καὶ ὅλοι μαζί ἔψελναν: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ὅταν σὲ λίγο οἱ ἀγγελοὶ χάθηκαν, οἱ βοσκοὶ συνῆλθαν καὶ ἔτρεξαν στὸ σπήλαιο ποῦ τοὺς ὑπέδειξε ὁ ἀγγελος. Ἐκεῖ βρῆκαν τὴ Θεοτόκο καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ θεῖο

Βρέφος σπαργανωμένο μέσα στη φάτνη. Ἀμέσως γονάτισαν μ' εὐλάβεια καὶ γεμάτοι πίστη προσκύνησαν τὸ Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου. Κατόπιν διηγήθηκαν σ' ὅλους ὅσα τοὺς εἶπε ὁ ἄγγελος. Εὐχαριστημένοι τώρα πιά ξαναγύρισαν στὰ ποιμνιά τους, δοξάζοντας τὸ Θεὸ γιὰ τὰ θαυμάσια ποὺ εἶδαν καὶ ἄκουσαν.

Ἔτσι ταπεινὰ καὶ φτωχικὰ τὸ χειμωνιάτικο ἐκεῖνο βράδυ γεννήθηκε ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου.

Ὅταν πιά ξημέρωσε, ὁ Ἰωσήφ ταχτοποίησε τὸ θεῖο Βρέφος μὲ τὴ μητέρα του σ' ἓνα φτωχικὸ σπιτάκι τῆς Βηθλεέμ. Ἐκεῖ ὕστερα ἀπὸ ὀχτὼ μέρες σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑβραίων ἔδωσαν στὸ νεογέννητο παιδί τ' ὄνομα Ἰησοῦς (Σωτὴρας), ὅπως τοὺς εἶχε πεῖ ὁ ἄγγελος. Μετὰ σαράντα μέρες ἔγινε ἡ Ὑπαπαντὴ, δηλαδή ἡ Παναγία ἔφερε τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Ἐκεῖ τὸν δέχτηκε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν εὐλόγησε ἓνας σεβάσμιος προφήτης, ὁ Συμεὼν¹.

Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ (τὰ Χριστούγεννα) γιορτάζεται στὶς 25 Δεκεμβρίου καὶ ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ στὶς 2 Φεβρουαρίου.

Τὸ ἀπολυτίκιο τῶν Χριστουγέννων

« Ἡ γέννησίς Σου Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο Σὲ προσκυνεῖν, τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολῆν. Κύριε, δόξα Σοι».

Τὸ Κοντάκιο

« Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερουσίον² τίκτει καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον τῷ ἀπροσίτῳ³ προσάγει. Ἄγγελοι μετὰ ποιμένων δοξολογοῦσι. Μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος ὁδοιποροῦσι· δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγεννήθη Παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰῶνων Θεός».

¹ Σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑβραίων κάθε ἀρσενικὸ παιδί 40 μέρες μετὰ τὴ γέννησή του ἔπρεπε νὰ ὀδηγηθῆ στὸ Ναό, γιὰ νὰ εὐλογηθῆ.

² Τὸ Θεό.

³ Στὸν ἀπλησίαστο.

Ἑρωτήσεις

1) Ποῦ γεννήθηκε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ βασιλιὰς τοῦ κόσμου; τί φανερώνει τοῦτο; 2) Ποιοὶ συντροφεύουν τὸ Θεῖο Βρέφος τὴν παγερὴ ἐκείνη νύχτα τοῦ Δεκεμβρίου ; 3) Πῶς ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ Γῆ ἐκδηλώνουν τὴ συμμετοχὴ τους στὸ κοσμοσωτήριο αὐτὸ γεγονός; 4) Γιατί ὁ Χριστὸς ὀνομάζεται Σωτὴρ, Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου; Θυμηθῆτε ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη τὴν παρακοὴ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὐᾶς. 5) Ποιοὶ εἶχαν τὴ μεγάλη θεϊκὴ χάρη νὰ δοῦν καὶ νὰ προσκυνήσουν πρώτοι τὸ Λυτρωτὴ - Χριστό;

2. Ἡ προσκύνηση τῶν Μάγων

Μετὰ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ τρεῖς Μάγοι¹ τῆς Ἀνατολῆς, δηλ. σοφοὶ ἄνθρωποι, εἶδαν στὸν οὐρανὸ τῆς πατρίδας τους ἓνα ὑπέρλαμπρο καὶ ἀσυνήθιστο ἄστρο. Ἀπὸ τὸ ἄστέρι αὐτὸ κατάλαβαν ὅτι γεννήθηκε ὁ μέγας βασιλιὰς (ὁ Μεσσίας Χριστός), ποῦ περίμενε ὁ κόσμος², καὶ ἀποφάσισαν νὰ πᾶνε νὰ Τὸν βροῦν καὶ νὰ Τὸν προσκυνήσουν.

¹ Ὁ Βαλτάσαρ, ὁ Γασπάρ καὶ ὁ Μελχιώρ.

² Οἱ Μάγοι ἤξεραν ὅτι θὰ γεννηθῆ κάποτε ὁ «Μέγας Βασιλεὺς» δηλ. ὁ Σωτήρας (Χριστός) τοῦ κόσμου, διότι εἶχαν μελετήσει τὰ ἱερὰ βιβλία τῶν Ἑβραίων, τὰ ὁποῖα εἶχαν διαδώσει μεταξὺ τῶν Ἑθνικῶν οἱ διασκορπισμένοι Ἰουδαῖοι.

Καβάλα λοιπὸν στὶς καμῆλες τοὺς μὲ πλοῦσια δῶρα καὶ ἀκολουθώντας τὸ ἀστέρι ἔφτασαν στὰ Ἱεροσόλυμα. Καθὼς ὅμως ἔμπαιναν στὴν πόλη, τὸ ἀστέρι χάθηκε. Γι' αὐτὸ ἄρχισαν νὰ ρωτοῦν ποῦ γεννήθηκε «ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων», γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσουν.

Ὁ Ἡρώδης ποῦ βασίλευε τότε στὴν Ἰουδαία, ὅταν ἄκουσε ὅτι τρεῖς Μάγοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολή ζητοῦν κάποιον νεογέννητο βασιλιά, ταραχτήκε πάρα πολύ, γιατί νόμισε ὅτι πρόκειται γιὰ ἐπίγειο βασιλιά, ὁ ὁποῖος θὰ τοῦ ἐπαιρνε τὴ βασιλεία. Γι' αὐτὸ κάλεσε ἀμέσως τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, δηλ. τοὺς πιὸ μορφωμένους ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ ζήτησε νὰ τοῦ ποῦν ποῦ γράφουν τὰ ἱερά τους βιβλία ὅτι θὰ γεννηθῆ ὁ Χριστός. Ἐκεῖνοι τοῦ ἀποκρίθηκαν ὅτι σύμφωνα μὲ τοὺς ἀρχαίους Προφῆτες ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας) θὰ γεννηθῆ στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.

Τότε ὁ Ἡρώδης κάλεσε κρυφὰ τοὺς Μάγους καὶ τοὺς ρώτησε πόσος καιρὸς εἶχε περάσει ἀπὸ τότε ποῦ πρωτοεῖδαν τὸ ἀστέρι. Ἦθελε ἀπὸ αὐτὸ νὰ ὑπολογίση καὶ νὰ μάθῃ τὴν ἡλικία τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ Τὸν ἀνακαλύψῃ καὶ νὰ Τὸν φονεύσῃ. Σύμφωνα μὲ ὅσα τοῦ εἶπαν οἱ Μάγοι, βρῆκε ὅτι ὁ νέος βασιλιάς ἔπρεπε νὰ ἦταν περίπου δύο χρόνων.

Ὅταν ἔμαθε αὐτὸ ποῦ ἤθελε, τοὺς εἶπε:

— Ὁ Μεσσίας γεννήθηκε στὴ Βηθλεὲμ. Πηγαίνετε λοιπὸν ἐκεῖ νὰ μάθετε ἀκριβῶς γιὰ τὴ γέννησή του καί, ὅταν τὸν βρῆτε, ἐλάτε πάλι ἀπὸ ἐδῶ νὰ μοῦ πῆτε, γιὰ νὰ πάω κι ἐγὼ νὰ τὸν προσκυνήσω.

Οἱ Μάγοι εὐχαριστημένοι καὶ ἀνύποπτοι ξεκίνησαν γιὰ τὴ Βηθλεὲμ. Μόλις προχώρησαν λίγο ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, παρουσιάστηκε πάλι τὸ λαμπρὸ ἀστέρι ποῦ τοὺς ὀδηγοῦσε. Τὸ ἀκολούθησαν ξανὰ τότε οἱ Μάγοι καὶ προχωρώντας ἔφτασαν στὴ Βηθλεὲμ.

Ὅταν ἔφτασαν ἐκεῖ, τὸ ἀστέρι στάθηκε πάνω ἀπὸ τὸ σπίτι, μέσα στὸ ὁποῖο ἦταν τὸ παιδί. Χωρὶς κανένα δισταγμὸ τότε οἱ Μάγοι μπῆκαν μέσα σ' αὐτὸ, ὅπου βρῆκαν

Ἡ προσκύνησι τῶν Μάγων

όλόκληρη τὴν ἀγία οἰκογένεια. Γονάτισαν καὶ προσκύνησαν τὸ Σωτῆρα τοῦ κόσμου καὶ τοῦ πρόσφεραν ὡς δῶρα **χρυσόν, λίβανον καὶ σμύρναν.**

Εὐχαριστημένοι τώρα οἱ Μάγοι ἐτοιμάστηκαν νὰ γυρίσουν στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ εἰδοποιήσουν καὶ τὸν Ἡρώδη, ὅπως εἶχαν ὑποσχεθῆ. Τὴ νύχτα ὁμως ἄγγελος

Κυρίου παρουσιάστηκε στὸν ὕπνο τους καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴν ξαναγυρίσουν στὸν Ἑρώδη, γιατί σκέφτεται νὰ κάμη κακὸ στὸ Παιδί. Γι' αὐτὸ καὶ αὐτοὶ ἔφυγαν γιὰ τὴν πατρίδα τους ἀπὸ ἄλλο δρόμο.

Ἑρωτήσεις

1) Πῶς οἱ Μάγοι κατάλαβαν ὅτι γεννήθηκε κάποιος μεγάλος βασιλιάς (ὁ Μεσσίας); 2) Πῶς ἄκουσε ὁ Ἑρώδης τὴν εἶδηση ὅτι γεννήθηκε νέος βασιλιάς; Γιατί; 3) Πῶς σᾶς φαίνεται τὸ σχέδιό του; 4) Πῶς τὸν χαρακτηρίζετε; 5) Νὰ ἐπαναλάβετε τὴ σημασία τῶν δώρων τῶν Μάγων.

3. Ὁ Ἑρώδης καὶ ἡ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο

Μετὰ τὴν ἀναχώρηση τῶν Μάγων, τὸ ἴδιο βράδυ, ὁ ἄγγελος Κυρίου παρουσιάστηκε στ' ὄνειρο τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε:

—Σήκω, πάρε τὸ παιδί καὶ τὴ μητέρα του καὶ πήγαινε στὴν Αἴγυπτο. Θὰ μείνης ἐκεῖ, ὡσότου ἐγὼ πάλι σὲ εἰδοποιήσω πότε νὰ γυρίσης, γιατί ὁ Ἑρώδης ζητεῖ ν' ἀνακαλύψῃ τὸ παιδί, γιὰ νὰ τὸ φονεύσῃ.

Ὁ Ἰωσήφ ὑπάκουσε ἀμέσως στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἴδια νύχτα, πρὶν ἀκόμη ξημερώσῃ, πῆρε τὴ Θεοτόκο καὶ τὸν Ἰησοῦ κι ἔφυγε κρυφὰ στὴν Αἴγυπτο.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ἑρώδης περίμενε μὲ ἀνυπομονησίαν τὴν ἐπιστροφὴ τῶν Μάγων. Ὅταν ὅμως εἶδε ὅτι δὲν ξαναγύρισαν, κατάλαβε ὅτι τὸν γέλασαν. Θύμωσε πολὺ κι ἔστειλε στρατιῶτες του νὰ σφάξουν ὅλα τ' ἀρσενικὰ νήπια ἀπὸ δύο χρόνων καὶ κάτω, ποὺ θὰ ἔβρισκαν στὴ Βηθλεὲμ καὶ στὰ περίχωρά της.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ὑπολόγιζε ὅτι θὰ φόνευε καὶ τὸ Χριστὸ καὶ ἔτσι δὲ θὰ εἶχε φόβο νὰ τοῦ πάρῃ τὴ βασιλεία.

Ἡ παράδοση λέει ὅτι δεκατέσσερες χιλιάδες ἀρσενικὰ παιδιὰ θανατώθηκαν μέσα σὲ μιὰ νύχτα. Ὁ Χριστὸς

Ἡ φυγή σὴν Αἴγυπτο

ὅμως σώθηκε, γιατί βρισκόταν ἀσφαλισμένος στήν Αἴγυπτο. Ὁ Θεός τιμώρησε πολὺ αὐστηρὰ τὸν Ἡρώδη γιὰ τὸ μεγάλο ἔγκλημα ποὺ ἔκαμε. Τοῦ ἔστειλε μιὰ βαριά ἀρρώστια καὶ μετὰ δύο χρόνια πέθανε μέσα σὲ φριχτοὺς πόνοους.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἡρώδη ὁ Ἰωσήφ εἰδοποιήθηκε ἀπὸ τὸν ἄγγελο ὅτι πέθαναν οἱ ἐχθροὶ τοῦ παιδιοῦ κι ἔφερε πάλι τὴν ἀγία οἰκογένεια στήν Παλαιστίνη. Δὲν

πῆγε ὅμως νὰ κατοικήσῃ στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, γιατί ἐκεῖ βασιλιάς ἦταν ὁ σκληρὸς γιὸς τοῦ Ἡρώδη Ἀρχέλαος. Προτίμησε τὴ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, στὴν ὁποία βασιλευε ὁ ἄλλος γιὸς τοῦ Ἡρώδη, ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀντίπας, ποὺ δὲν ἦταν τόσο σκληρὸς. Ἔτσι ἐκπληρώθηκε καὶ ἡ προφητεία γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ὅτι θὰ ὀνομαζόταν «Ναζωραῖος».

Ἐρωτήσεις

1) Πραγματοποιήθηκε τὸ φοβερὸ σχέδιο τοῦ Ἡρώδη; Γιατί; 2) Αὐτὸς ποὺ ὁ Θεὸς ἔστειλε γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων ἔπρεπε νὰ φονευθῆ, πρὶν προφτάσῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργο του; 3) Μποροῦμε ἐμεῖς οἱ ἀνθρώποι ν' ἀλλάξωμε τίς βουλὲς τοῦ Θεοῦ;

4. Ὁ Ἰησοῦς δώδεκαετῆς στὸ Ναὸ

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν ἓνα μόνο Ναό, τὸ Ναὸ τοῦ Σολομώντος στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ πίστευαν ὅτι ὁ Θεὸς μόνο ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ λατρεύεται. Γι' αὐτὸ καθένας τους μιὰ φορὰ τὸ χρόνο τουλάχιστο πήγαινε στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ προσκυνήσῃ στὸ Ναό. Οἱ περισσότεροι φρόντιζαν νὰ πηγαίνουν στὰ Ἱεροσόλυμα τὸ Πάσχα¹, ποὺ ἦταν ἡ μεγαλύτερη γιορτὴ τους καὶ διαρκοῦσε ἑπτὰ μέρες, ἀπὸ 14 - 21 τοῦ μηνὸς Νισσάν (Ἀπριλίου). Καὶ ἡ Παναγία μὲ τὸν Ἰωσήφ σὰν καλοὶ Ἰσραηλίτες πήγαιναν ταχτικὰ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ γιόρταζαν τὸ Πάσχα.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔγινε δώδεκα χρόνων Τὸν πήραν γιὰ πρώτη φορὰ μαζί τους καὶ γιόρτασαν τὸ Πάσχα μὲ μεγαλύτερη χαρά. Σὰν τελείωσε ἡ γιορτὴ, ὁ Ἰωσήφ μὲ τὴ Μαρία, μαζί μὲ ἄλλους συμπατριῶτες καὶ συγγενεῖς ξεκίνησαν, γιὰ νὰ ἐπιστρέψουν στὴ Ναζαρέτ.

¹ Πάσχα, λέξη ἑβραϊκὴ καὶ σημαίνει πέρασμα (διάβαση). Οἱ Ἑβραῖοι γιόρταζαν τὸ Πάσχα μὲ μεγάλη λαμπρότητα, γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴ διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τὴν ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους, οἱ ὁποῖοι τοὺς βασάνιζαν ἐπὶ 430 ἔτη, ποὺ ἔμειναν δούλοι τους.

“Όταν βράδιασε και μαζεύτηκαν όλοι για να ξεκουραστούν και να διανυκτερεύσουν, είδαν ότι ο Ίησοῦς δὲν ἦταν μαζί με τ’ ἄλλα παιδιά οὔτε κοντὰ σὲ ἄλλη συγγενική ἢ γνωστή τους οἰκογένεια. Κατάλαβαν τότε ότι θὰ εἶχε μείνει στὰ Ἱεροσόλυμα και στενοχωρημένοι γύρισαν νὰ Τὸν βροῦν.

Τρεῖς ἡμέρες γύριζαν με ἀγωνία στὰ διάφορα μέρη τῆς πόλεως ζητώντας Τον. Τέλος τὴν τρίτη μέρα Τὸν βρῆκαν στὸ Ναὸ νὰ κάθεται και νὰ συνομιλῇ με τοὺς ἱερεῖς και διδασκάλους. Τοὺς ἄκουγε με προσοχή και τοὺς ἔκανε τέτοιες ἐρωτήσεις, ποὺ δὲν ἦταν σὲ θέση ν’ ἀπαντήσουν. “Όλοι τοὺς θαύμαζαν και ἀποροῦσαν για τὴ σοφία Του και τὶς ὀρθὲς ἀπαντήσεις ποὺ ἔδινε.

“Όταν οἱ γονεῖς Του Τὸν εἶδαν ἤσυχο νὰ συνομιλῇ με τοὺς μορφωμένους κι ἐπίσημους Ἑβραίους, ἀπόρησαν. Ἡ μητέρα Του μάλιστα Τὸν πλησίασε και Τοῦ εἶπε με τρυφερότητα:

– Παιδί μου, γιατί μᾶς τὸ ἔκαμες αὐτό; Τρεῖς ἡμέρες τώρα Σὲ ζητοῦμε με ἀγωνία.

Τότε ὁ Ίησοῦς ἤσυχα και σοβαρὰ τῆς εἶπε:

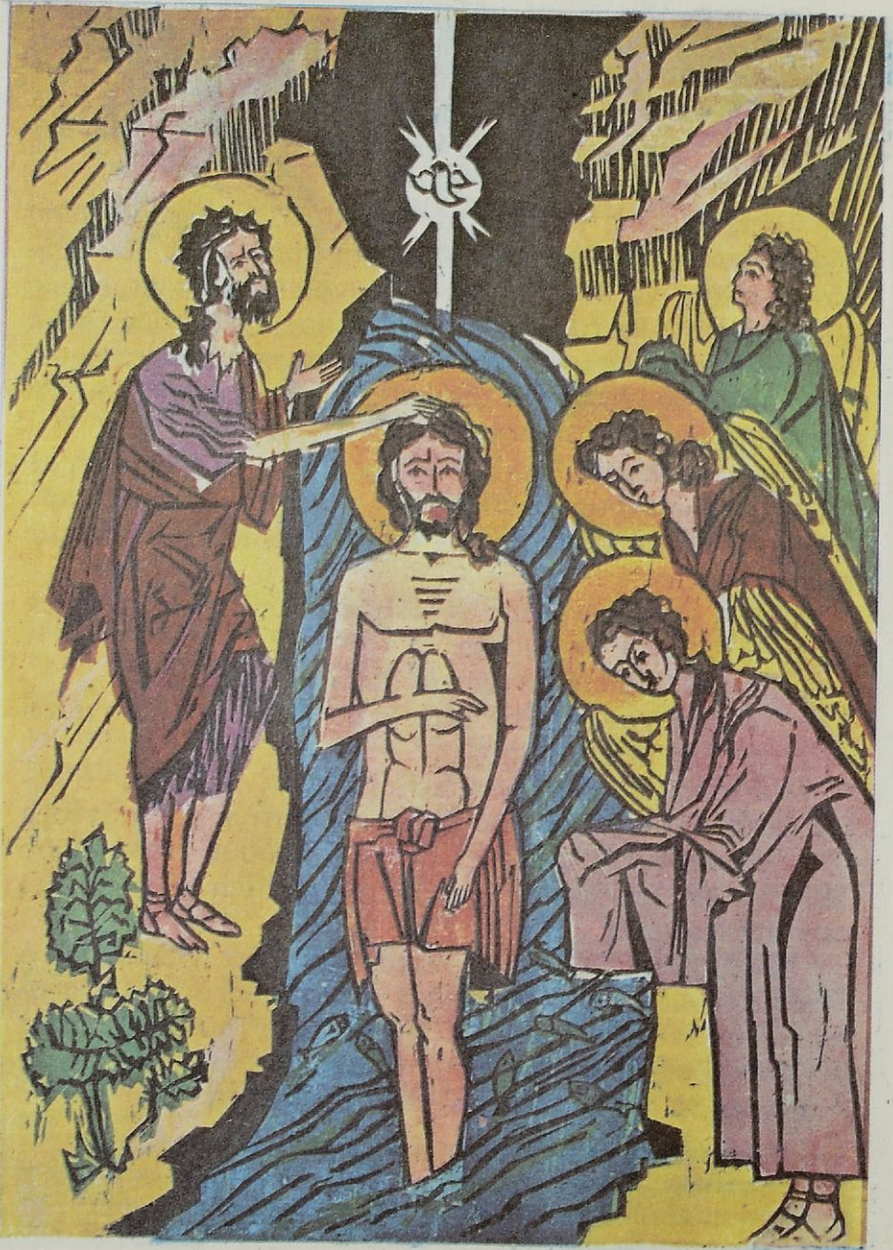
– Γιατί με ζητεῖτε; δὲν ξέρετε ὅτι ἐγὼ πρέπει νὰ μένω στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα μου;

Οἱ γονεῖς Του τότε δὲν κατάλαβαν τί σήμαιναν τὰ λόγια αὐτά. Ἡ μητέρα Του ὅμως τὰ διατηροῦσε πάντοτε στὴν καρδιά της. Ἀμέσως κατόπιν ὁ Ίησοῦς ἀκολούθησε τοὺς γονεῖς Του και οἱ τρεῖς τώρα χαρούμενοι ἐπέστρεψαν στὴ Ναζαρέτ.

Ἐκεῖ στὴν ὄμορφη κωμόπολη τῆς Γαλιλαίας ὁ Ίησοῦς ζοῦσε με τοὺς γονεῖς Του, τοὺς ὁποίους ἀγαποῦσε και σεβόταν πολύ. Με τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἡμέρα με τὴν ἡμέρα μεγάλωνε κατὰ τὸ σῶμα και ξεχώριζε για τὴ σοφία και τὰ πολλὰ και θεϊκὰ Του χαρίσματα.

Ἐρωτήσεις

1) Πῶς σᾶς φαίνεται ἡ ἀπάντηση τοῦ Ίησοῦ στὴ μητέρα Του; 2) Τί δείχνει ἡ κατόπιν συμπεριφορά Του; Φροντίστε νὰ τὴ μιμηθῆτε.

5. Ἡ βάπτισις τοῦ Κυρίου

Στὴ Ναζαρέτ ὁ Χριστὸς βοηθοῦσε τὸ γέροντα Ἰωσήφ στὴν ἐργασία του καί, ὅταν ἐκεῖνος πέθανε, συνέχισε νὰ ἐργάζεται ὡς ξυλουργός, γιὰ νὰ τρέφεται Αὐτὸς καὶ ἡ μητέρα Του. Ὅταν πιά ἐγίνε τριάντα χρόνων, ἄφησε τὴ Ναζαρέτ καὶ ἦρθε στὸν Ἰορδάνη ποταμό, γιὰ νὰ βαπτιστῆ ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸ Βαπτιστή.

Καθὼς πλησίαζε ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, ὁ Ἰωάννης μὲ τὴ φώτιση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατάλαβε ἀμέσως ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ Μεσσίας, ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ, ποὺ περίμενε ὁ κόσμος. Διέκοψε τότε τὸ κήρυγμά του καὶ εἶπε:

– Νά, ὁ Μεσσίας, γιὰ τὸν ὁποῖο σὰς ἔλεγα, ποὺ θὰ σώση τὸν κόσμο ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες.

Ὁ Ἰωάννης, ἐπειδὴ αἰσθανόταν ὅτι εἶναι ἀνάξιος νὰ βαπτίσῃ τὸν ἀναμάρτητο Χριστό, τοῦ εἶπε:

– Ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη νὰ βαπτισθῶ ἀπὸ Σένα κι Ἐσὺ ἔρχεσαι νὰ σὲ βαπτίσω ἐγώ;

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὅμως τοῦ ἀποκρίθηκε:

– Ἰωάννη, καλὰ σκέφτεσαι, ἀλλὰ πρέπει νὰ μὲ βαπτίσῃς. Εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Καί, χωρὶς νὰ περιμένῃ ἄλλο, μπῆκε μέσα στὸν Ἰορδάνη. Ὁ Ἰωάννης ὑπάκουσε, πλησίασε καὶ ἄρχισε νὰ τὸν βαπτίζῃ. Τότε ἀνοιξαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα κατέβηκε σὰν περιστέρι, («ἐν εἶδει περιστερᾶς»), καὶ στάθηκε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι Του. Τὴν ἴδια στιγμή ἀκούστηκε ψηλὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἡ βροντερῆ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ποὺ ἔλεγε:

– Αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός.

Ἡ βάπτισις τοῦ Χριστοῦ γιορτάζεται στὶς 6 Ἰανουαρίου. Λέγεται καὶ «Θεοφάνεια» ἢ «Ἐπιφάνεια», γιὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ φανερώθηκε ἡ Ἁγία Τριάδα δηλ. ὁ Πατέρας, ὁ Υἱὸς (Ἰησοῦς Χριστὸς) καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Λέγε-

ται καὶ «Φῶτα», γιατί τὴν ἡμέρα αὐτὴ κατὰ τοὺς πρώτους Χριστιανικοὺς χρόνους φωτίζονταν (βαπτίζονταν) πολλοὶ ἄνθρωποι καὶ γίνονταν Χριστιανοί.

Ἀπολυτίκιο τῆς γιορτῆς

« Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου Σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι, ἀγαπητόν Σε Υἱὸν ὀνομάζουσα· καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἶδει περιστερας ἐβεβαίω τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές¹. Ὁ ἐπιφανεῖς Χριστέ ὁ Θεὸς καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα Σοι».

Ἐρωτήσεις

1) Πῶς ἀναγνωρίζει ὁ Ἰωάννης τὸ Χριστό; 2) Γιατί ὁ Ἰωάννης δειλιάζει νὰ βαπτίσῃ τὸ Χριστό; 3) Πῶς γιορτάζομε σήμερα τὴ βάπτισις τοῦ Χριστοῦ; 4) Πότε βαπτίζονται σήμερα οἱ Χριστιανοὶ καὶ ποιά ἀξία ἔχει τὸ βάπτισμα γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς;

6. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου

Ὁ Χριστὸς μετὰ τὴ βάπτισή Του ἔμεινε 40 μέρες στὴν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας. Ἐκεῖ νήστευε καὶ προσευχόταν στὸν Πατέρα Του νὰ Τὸν βοηθήσῃ στὸ μεγάλο ἔργο, ποὺ ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσῃ, τὴ σωτηρία δηλαδὴ τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν ἁμαρτία.

Ἀπὸ τὴν ἔρημο γύρισε στὴ Γαλιλαία, ἀπ' ὅπου εἶχε σκοπὸ ν' ἀρχίσῃ τὸ κοσμοσωτήριο ἔργο Του. Πρὶν ὅμως ἀρχίσῃ νὰ διδάσκῃ, ἔκαμε τὴν ἐκλογὴ τῶν δώδεκα μαθητῶν Του.

¹ Μαρτυροῦσε τὴ βεβαιότητα τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ: «Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός».

‘Ο Ἰησοῦς προσκαλεῖ τοὺς πρῶτους ἀποστόλους

Μία μέρα, ὅπως περπατοῦσε κοντὰ στὴ λίμνη Γεννησαρέτ¹, εἶδε δύο ἀδερφοὺς, τὸν Ἀνδρέα καὶ τὸ Σίμωνα νὰ ψαρεύουν. Τοὺς πλησίασε καὶ τοὺς εἶπε:

– Ἀφήστε τὰ δίκτυα σας κι ἐλάτε μαζί μου καὶ θὰ σᾶς κάμω νὰ ψαρεύετε ἀνθρώπους.

Οἱ δύο ἀδερφοὶ ἄφησαν ἀμέσως τὰ δίκτυα τους καὶ τὸν ἀκολούθησαν. Αὐτοὶ ἔγιναν οἱ πρῶτοι μαθητὲς Του. Ὁ Σίμων μάλιστα γιὰ τὴν πίστη του, ποὺ ἦταν γερὴ σὰν πέτρα, ὀνομάστηκε ἀπὸ τὸ Χριστὸ Πέτρος.

¹ Λέγεται καὶ λίμνη τῆς Τιθεριάδος ἢ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας.

Καθώς προχώρησε λίγο πιὸ πέρα, εἶδε δύο ἄλλους ἀδερφούς, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη. Ἦταν μέσα στὴ βάρκα τους μαζί μὲ τὸν πατέρα τους τὸ Ζεβεδαῖο κι ἐτοίμαζαν τὰ δίχτυα τους γιὰ ψάρεμα. Τοὺς πλησίασε καὶ τοὺς κάλεσε κι αὐτούς. Κι ἐκεῖνοι μὲ προθυμία ἄφησαν τὸν πατέρα τους, τὰ δίχτυα τους καὶ τὴ βάρκα τους καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες συνάντησε τὸ Φίλιππο καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀκολουθήσέ με». Ἐκεῖνος ὅμως, προτοῦ τὸν ἀκολουθήσει, ἔτρεξε ἐνθουσιασμένος νὰ συναντήσῃ τὸν πατριώτη καὶ στενὸ φίλο του, τὸ Ναθαναήλ. Τὸν βρῆκε καθισμένο κάτω ἀπὸ μιὰ συκιά καὶ τοῦ εἶπε:

– Βρήκαμε τὸ Χριστό, γιὰ τὸν ὁποῖον ἔγραψαν ὁ Μωυσῆς καὶ οἱ ἄλλοι προφῆτες. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ! Ἔλα νὰ τὸν γνωρίσης.

– Ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ, τὴ μικρὴ καὶ ἄσημη αὐτὴ πόλη, μπορεῖ νὰ βγῆ κανένα καλό; ἀπάντησε μὲ ἀπορία ὁ Ναθαναήλ.

– Ἔλα νὰ δῆς, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Φίλιππος.

Ὁ Ναθαναήλ τὸν ἀκολούθησε μὲ δισταγμό.

Ὅταν ὁ Χριστὸς τοὺς εἶδε νὰ πλησιάζουν, κοίταξε μὲ καλοσύνη τὸ Ναθαναήλ καὶ εἶπε γι' αὐτόν:

– Νά ἕνας πραγματικὸς Ἰσραηλίτης, ποῦ δὲν ἔχει καμιά κακία στὴν καρδιά του.

– Ἀπὸ ποῦ μὲ γνωρίζεις, Κύριε; τὸν ρώτησε ἐκεῖνος.

– Προτοῦ νὰ σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, ἐγὼ σὲ εἶδα ποῦ ἦσουν κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Κύριος.

Τότε ὁ Ναθαναήλ φώναξε μὲ θαυμασμό:

– Διδάσκαλε, πραγματικά, Ἐσὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλιὰς τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἀκολούθησε μαζί μὲ τὸ Φίλιππο τὸ Χριστό. Ἐγίνε ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους Του καὶ εἶναι γνωστὸς μὲ τ' ὄνομα Βαρθολομαῖος.

Μὲ τέτοιον περίπου τρόπο ὁ Χριστὸς ἔκαμε τὴν ἐκλογή καὶ τῶν ἄλλων ἑξὶ μαθητῶν Του κι ἔτσι ἔγιναν δώδεκα. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἐξῆς: Ὁ Ἀνδρέας (πρῶτος) καὶ ὁ Πέ-

τρος (Σίμων), ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος, ὁ Θωμᾶς καὶ ὁ Ματθαῖος, ὁ Ἰάκωβος ὁ μικρὸς καὶ ὁ Θαδδαῖος, ὁ Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης.

Οἱ μαθητὲς τοῦ Κυρίου ἦταν ὅλοι ἄνθρωποι ἀπλοῖκοι καὶ οἱ περισσότεροι ψαράδες στὴ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας. Κατάγονταν ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἰούδα, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀπὸ τὴν πόλη Καριώθ τῆς Ἰουδαίας καὶ γι' αὐτὸ λεγόταν Ἰσκαριώτης (ἄντρας ἀπὸ τὴν Καριώθ). Ὀνομάζονται καὶ Ἀπόστολοι, γιὰτὶ αὐτοὺς ἀπέστειλε (μετὰ τὸ Σταυρικὸ θάνατο καὶ τὴν Ἀνάληψή Του) ὁ Χριστὸς νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο Του. Ὁ Ἄνδρέας, ἐπειδὴ ἦταν ὁ πρῶτος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὀνομάστηκε καὶ «Πρωτόκλητος».

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δώδεκα αὐτοὺς μαθητές, οἱ ὁποῖοι ἀκολούθησαν φανερὰ τὸ Χριστό, ἦταν καὶ ἄλλοι, περίπου 70. Μερικοὶ ἦταν κρυφοὶ μαθητές, ὅπως ὁ Νικόδημος καὶ ὁ Ἰωσήφ ὁ βουλευτὴς. Μαθήτριες τοῦ Κυρίου ἦταν καὶ μερικὲς εὐσεβεῖς γυναῖκες, οἱ ὁποῖες ἀκολουθοῦσαν καὶ ὑπηρετοῦσαν τὸν Κύριο, ὅπως ἡ Μαρία, ἡ συγγενὴς τῆς Θεοτόκου, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἡ Σαλώμη, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, οἱ ἀδερφὲς τοῦ Λαζάρου.

Ἡ μνήμη τῶν δώδεκα ἀποστόλων γιορτάζεται στὶς 30 Ἰουνίου.

Ἑρωτήσεις

1) Γιατί ὁ Χριστός, πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἔργο Του, πῆγε στὴν ἔρημο; 2) Γιατί, πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἔργο Του, ἐξέλεξε τοὺς δώδεκα μαθητές Του; 3) Πῶς ὁ Χριστὸς ὑποδέχεται τὸ Ναθαναήλ; 4) Τί φανερώνουν οἱ λόγοι τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸ Ναθαναήλ «Προτοῦ νὰ σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, σὲ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά;».

Δ. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ὁ γάμος σὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας

Στὴν πόλη Κανὰ τῆς Γαλιλαίας γινόταν ἕνας γάμος. Οἱ μελλόνυμφοι φαίνεται ὅτι ἦταν συγγενεῖς τῆς Θεοτόκου, γι' αὐτὸ ἦταν καλεσμένοι στὸ γάμο ἢ Παναγία καὶ ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς πρῶτους μαθητὲς Του.

Ὅταν τελείωσε ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, ὅλοι οἱ καλεσμένοι κάθησαν νὰ φᾶνε καὶ κατόπιν νὰ διασκεδάσουν. Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν πολλοί, τὸ κρασί τελείωσε γρήγορα καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ γαμπροῦ ἄρχισαν νὰ στενοχωριοῦνται.

Ἡ Θεοτόκος τὸ κατάλαβε καί, ἐπειδὴ νόμισε ὅτι ἦταν κατάλληλη ἢ στιγμή, γιὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς τὴ Θεϊκὴ Του δύναμη, Τὸν πλησίασε καὶ Τοῦ εἶπε: «Κρασί δὲν ἔχουν». Ὁ Χριστὸς τῆς εἶπε ὅτι δὲν ἔχει ἔρθει ἀκόμη ἡ ὥρα Του. Ἡ Θεοτόκος δὲν εἶπε τίποτε ἄλλο, φώναξε μόνο τοὺς ὑπηρέτες τοῦ σπιτιοῦ καὶ δείχνοντας τὸ Χριστὸ τοὺς εἶπε:

— Ὅ, τι σᾶς πῆ νὰ τὸ κάμετε μὲ προθυμία.

Στὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ ὑπῆρχαν ἕξι λίθινες στάμνες μὲ νερό, τὸ ὁποῖο χρησιμοποιοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι, γιὰ νὰ πλένουν τὰ χέρια τους πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγητό. Σὲ λίγο ὁ Χριστὸς σηκώθηκε, πῆγε πρὸς τὸ μέρος, ποῦ ἦταν οἱ στάμνες, καὶ κάλεσε τοὺς ὑπηρέτες νὰ τίς γεμίσουν ὡς ἐπάνω μὲ καθαρὸ νερό. Ἐκεῖνοι ἔκαμαν μὲ προθυμία ὅ, τι τοὺς εἶπε. Ὁ Χριστὸς τότε εὐλόγησε τίς στάμνες μὲ τὸ νερὸ καὶ εἶπε στοὺς ὑπηρέτες νὰ δώσουν στὸν ἀρχιτρίκλινο, στὸν ἄνθρωπο δηλαδὴ ποῦ εἶχε ἀναλάβει τὴ φροντίδα γιὰ τὸ γάμο, νὰ πιῇ. Αὐτὸς τότε κατάλαβε ὅτι δὲν

¹ Τὰ θαύματα εἶναι πράξεις ἀνώτερες ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη δύναμη, τὰ ὁποῖα ἔκαμε ὁ Χριστὸς μὲ τὴ θεϊκὴ Του παντοδυναμία, γιὰ νὰ εὐεργετήσῃ τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ γάμος τῆς Κανᾶ

ἦταν νερό, ἀλλὰ ἓνα ἐξαιρετικὸ κρασί. Φώναξε ἀμέσως τὸ γαμπρὸ καὶ τοῦ εἶπε:

– Οἱ ἄνθρωποι ποὺ κάνουν τραπέζι συνηθίζουν νὰ προσφέρουν πρῶτα τὸ καλὸ κρασί καί, ὅταν μεθύσουν οἱ καλεσμένοι, προσφέρουν τὸ κατώτερο. Ἐσὺ ὅμως ἔκαμες τὸ ἀντίθετο. Κράτησες τὸ καλὸ κρασί μέχρι τὸ τέλος.

Ὁ ἀρχιτρίκλινος ἀποροῦσε πῶς βρέθηκε τὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ κρασί καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ πῆ. Οἱ ὑπηρέτες ὅμως, ποὺ εἶχαν βάσει τὸ νερὸ στὶς στάμνες, φανέρωσαν τὸ θαῦμα.

Τότε ὅλοι θαύμασαν γι' αὐτὸ καὶ οἱ μαθητές Του πίστεψαν σ' Αὐτόν. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο θαῦμα, μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Χριστὸς φανέρωσε τὴ θεϊκὴ Του δύναμη.

Ἑρωτήσεις

1) Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὸ γάμο τί θέλει νὰ δεῖξη; 2) Τί πρόφερε ὁ Κύριος σὰ δῶρο τοῦ γάμου στοὺς νεονύμφους;

2. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν

Ἡ λέπρα, παιδιά, εἶναι μιὰ φοβερὴ ἀρρώστια καὶ μεταδίδεται πολὺ εὐκόλα.

Στὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ, ὅσους ἔπασχαν ἀπὸ τὴ μεταδοτικὴ αὐτὴ ἀρρώστια, τοὺς ἀπαγόρευαν νὰ πλησιάζουν ἄλλους ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἀνάγκαζαν νὰ ζοῦν στοὺς ἀγρούς καὶ στὶς ἐρημιές. Δέκα τέτοιοι δυστυχισμένοι ἀρρωστοὶ (λεπροὶ) ἄκουσαν ὅτι ὁ Χριστὸς θεραπεύει ἀσθένειες.

Ὅταν κάποτε ἔμαθαν ὅτι ὁ Χριστὸς βρισκόταν σὲ κάποιον κοντινὸ χωριὸ καὶ θὰ περνοῦσε, γιὰ νὰ πάη στὴν Ἱερουσαλήμ, ἦρθαν καὶ περίμεναν στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου. Πραγματικά, σὲ λίγο ὁ Χριστὸς φάνηκε νὰ ἔρχεται. Τὸν ἀκολουθοῦσαν οἱ μαθητές Του καὶ ἄλλοι πολλοί. Τότε οἱ δυστυχισμένοι λεπροὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν δυνατά:

– Κύριε, λυπήσου μας καὶ κάνε μας καλά.

Ὁ Χριστὸς, ὅταν τοὺς εἶδε, τοὺς λυπήθηκε καὶ τοὺς εἶπε:

– Πηγαίνατε νὰ παρουσιαστῆτε στοὺς ἱερεῖς.

Σύμφωνα μὲ τὸ νόμο κάθε λεπρὸς ποὺ θεραπευόταν ἔπρεπε νὰ παρουσιαστῆ στοὺς ἱερεῖς, γιὰ νὰ βεβαιώσουν

τὴν θεραπεία του καὶ νὰ τοῦ δώσουν τὴν ἄδεια νὰ ξαναγυρίσει στὴν οἰκογένειά του καὶ νὰ συναναστρέφεται ἐλεύθερα τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Μὲ μεγάλη τους χαρὰ οἱ λεπροὶ, στὸ δρόμο ποὺ πήγαιναν, διαπίστωσαν ὅτι ἔγιναν καλὰ καὶ οἱ δέκα. Τότε ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, ἀντὶ νὰ συνεχίσει τὸ δρόμο του, γιὰ νὰ παρουσιαστῇ στοὺς ἱερεῖς, γύρισε ἀμέσως πίσω καὶ συνάντησε τὸν Κύριο. Ἔπεσε στὰ πόδια Του καὶ τὸν εὐχαριστοῦσε ὀλόθερμα. Αὐτὸς ποὺ γύρισε ἦταν Σαμαρείτης, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἐννέα ἦταν Ἰουδαῖοι.

Ὁ Ἰησοῦς, μόλις τὸν εἶδε, τοῦ εἶπε μὲ παράπονο:

– Δὲν καθαρίστηκαν καὶ οἱ δέκα; οἱ ἄλλοι ἐννέα ποῦ εἶναι;

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τοὺς μαθητὲς τοὺς εἶπε:

– Δὲ θεώρησαν ὑποχρέωσή τους νὰ γυρίσουν καὶ οἱ ἄλλοι, γιὰ νὰ δοξάσουν τὸ Θεό, παρὰ μόνο αὐτὸς ὁ ἀλλόφυλος Σαμαρείτης;

Καὶ κατόπιν εἶπε στὸ θεραπευμένο Σαμαρείτη, ποῦ ἀκόμη ἦταν γονατιστὸς καὶ δόξαζε τὸ Θεό:

– Σήκω ἐπάνω καὶ πήγαινε· ἡ πίστη σου σ' ἔσωσε.

Παρατηρήσεις

1) Νὰ συγκρίνετε καὶ νὰ χαρακτηρίσετε τοὺς ἐννέα Ἰουδαίους λεπρούς μὲ τὸ Σαμαρείτη. 2) Πῶς ἔδειξε τὴν εὐγνωμοσύνη του ὁ Σαμαρείτης λεπρός;

3. Ἡ θεραπεία τοῦ Παραλύτου στὴ Βηθesda

Πλησίαζε τὸ Πάσχα, ἡ μεγάλη γιορτὴ τῶν Ἑβραίων, καὶ ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὰ Ἱεροσόλυμα. Τὰ Ἱεροσόλυμα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὅπως ὅλες σχεδὸν οἱ πόλεις, εἶχαν γύρω - γύρω τεῖχος, γιὰ νὰ προφυλάγονται ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ τείχους ὑπῆρχαν πύλες

Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Βηθεσδᾶ

(μεγάλες πόρτες), γιὰ νὰ πηγαίνουν οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ ζῶα τους στοὺς ἀγρούς καὶ στὶς ἄλλες ἐργασίες τους.

Μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς πύλες τὴν ἔλεγαν Προβατική, γιὰτὶ ἀπὸ αὐτὴν περνοῦσαν τὰ πρόβατα, ποὺ τὰ πήγαιναν γιὰ τὴ θυσία. Κοντὰ ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ μιὰ κολυμβήθρα (δεξαμενὴ) γεμάτη νερὸ. Ἑβραϊκὰ τὴν ἔλεγαν Βηθεσδᾶ (οἶκος εὐσπλαχνίας) καὶ γύρω ἀπὸ αὐτὴν ὑπῆρχαν πέντε στοᾶς (ὑπόστεγα, καμάρες).

Στὴν Κολυμβήθρα αὐτὴ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κατέβαινε

ἄγγελος Κυρίου καὶ ἀνατάραξε τὸ νερό. Τότε, ὅποιος ἄρρωστος ἔμπαινε πρῶτος μέσα στὴ δεξαμενὴ γινόταν καλά, ἀπ' ὅποια ἄρρώστια κι ἂν ἔπασχε. Γι' αὐτὸ κάτω ἀπὸ τὶς στοῦς τῆς Βηθεσδα ὑπῆρχαν πάντοτε διάφοροι ἀσθενεῖς (κουτσοί, τυφλοί, κουλοί, παραλυτικοὶ κλπ.).

Ἔνα Σάββατο, ποὺ ὁ Κύριος πέρασε ἀπὸ ἐκεῖ, εἶδε ἀνάμεσα στοὺς ἀρρώστους κι ἓναν παράλυτο, ποὺ περίμενε ἐκεῖ 38 ὀλόκληρα χρόνια. Ὁ Χριστὸς τὸν λυπήθηκε, πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε:

– Θέλεις νὰ γίνης καλά;

– Κύριε, αὐτὸ θέλω, ἀλλὰ δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ βάλῃ μέσα στὴ δεξαμενὴ, μόλις ταραχτῆ τὸ νερό. Ὡστόσο νὰ συρθῶ ἐγὼ πρὸς τὰ ἐκεῖ, προλαβαίνει κάποιος ἄλλος καὶ πέφτει πρὶν ἀπὸ μένα, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος.

Τότε ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε.

– Σῆκω ἐπάνω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περιπάτει.

Ἀμέσως ὁ παραλυτικὸς σηκώθηκε, φορτώθηκε τὸ κρεβάτι του καὶ χαρούμενος ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι του.

Ἦταν ὅμως Σάββατο ἐκείνη τὴν ἡμέρα καὶ σύμφωνα μὲ τὸν Μωσαϊκὸ νόμο δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ κάνῃ κανεὶς καμιὰ ἀπολύτως ἐργασία. Οὔτε καὶ φιλανθρωπικὴ πράξη ἀκόμη. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ὅταν τὸν εἶδαν νὰ φεύγῃ μὲ τὸ κρεβάτι στοὺς ὤμους του, τὸν σταμάτησαν καὶ θυμωμένα τοῦ εἶπαν:

– Εἶναι Σάββατο σήμερα καὶ δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σηκώσης τὸ κρεβάτι σου.

– Ἐκεῖνος ποὺ μὲ ἔκαμε καλὰ μοῦ εἶπε νὰ σηκώσω τὸ κρεβάτι μου καὶ νὰ περπατήσω, ἀποκρίθηκε ὁ παράλυτος.

– Καὶ ποῖος εἶναι αὐτός; τὸν ρωτοῦσαν μὲ ἀγανάκτηση οἱ Ἰουδαῖοι.

Μὰ ὁ παράλυτος δὲν ἤξερε τί ν' ἀπαντήσῃ, γιὰ τὸν ὁ Χριστὸς, μόλις τὸν ἔκαμε καλά, ἔφυγε ἀμέσως.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὁ Κύριος συνάντησε τὸν ἄλλοτε παράλυτο στὸ Ναὸ καὶ τοῦ εἶπε:

– Πρόσεξε, ἔγινες καλά· νὰ μὴν ἀμαρτήσης πιά, γιὰ νὰ μὴν πάθης χειρότερα.

Τότε ὁ θεραπευμένος παράλυτος, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν Κύριο, ἔφυγε κι ἔλεγε στοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Χριστὸς τὸν ἔκαμε καλά. Αὐτοὶ ὅμως, ἀντὶ νὰ χαροῦν γι' αὐτό, ὀργίστηκαν ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ καὶ ζητοῦσαν τὴν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ Τὸν φονεύσουν μὲ τὴν κατηγορία ὅτι δὲ σέβεται τὸ Νόμο καὶ θεραπεύει τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου.

Ἐρωτήσεις

1) Οἱ Ἰουδαῖοι διαμαρτυρήθηκαν καὶ ἀγανάκτησαν, γιὰτὸν Χριστὸς τὸ Σάββατο θεράπευσε τὸν παράλυτο. Εἶχαν δίκιο; Γιατί; 2) Ποιὲς ἐργασίες μπορούμε νὰ κάνωμε τὴν Κυριακὴ καὶ τίς ἄλλες γιορτές;

4. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναοῦμ

Κάποτε ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴν Καπερναοῦμ. Ὃταν τοῦτο ἔγινε γνωστό, πολλοί, ποὺ εἶχαν ἀκούσει γιὰ τὰ θαύματά Του καὶ ἤθελαν νὰ Τὸν δοῦν καὶ ἀπὸ κοντὰ, ἔτρεξαν στὸ σπίτι ποὺ ἐφιλοξενεῖτο. Μαζεύτηκαν ὅμως ἐκεῖ τόσοι πολλοί, ὥστε μήτε στὴν πόρτα δὲν ὑπῆρχε τόπος νὰ σταθῇ κανεὶς.

Ἐνάντια σ' αὐτοὺς ἦταν καὶ πολλοὶ γραμματεῖς¹ καὶ Φαρισαῖοι², ποὺ εἶχαν ἔρθει ἀπ' ὅλη τὴ Γαλιλαία καὶ τὴν

¹ Γραμματεῖς λέγονταν ἐκεῖνοι ποὺ μελετοῦσαν κι ἐξηγοῦσαν τὸ Νόμο τοῦ Μωυσέως.

² Οἱ Φαρισαῖοι ἀποτελοῦσαν τὴν ἀνώτερη τάξη τῶν Ἑβραίων. Νόμιζαν ὅτι μόνον αὐτοὶ ἦταν καλοὶ ἄνθρωποι. Τοὺς ἄλλους τοὺς περιφρονοῦσαν καὶ τοὺς θεωροῦσαν ἀνάξιους νὰ συγκριθοῦν μαζί τους. Ἐπίσης νόμιζαν ὅτι ὁ Θεὸς εὐχαριστιέται μόνο μὲ τὴν ἐξωτερικὴ λατρεία, γι' αὐτὸ ὅ,τι ἔκαναν, τὸ ἔκαναν

Ἰουδαία ἀκόμη. Ὁ Χριστὸς ἄρχισε τότε νὰ διδάσκη τὸ συγκεντρωμένο ἐκεῖνο πλῆθος.

Τότε ἦρθαν τέσσερεις ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι πάνω σ' ἓνα ξύλινο κρεβάτι (φορεῖο) ἔφεραν στὸ Χριστὸ ἓναν παράλυτο, γιὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Ἀπὸ τὸν πολὺ ὅμως κόσμος δὲν μποροῦσαν νὰ περάσουν μέσα στὸ σπίτι καὶ νὰ πλησιάσουν τὸ Χριστό. Γι' αὐτὸ ἀνέβηκαν ἐπάνω στὴ στέγη, ὅπου μὲ πολὺ κόπο ἀνέβασαν καὶ τὸ κρεβάτι μὲ τὸν παράλυτο. Κατόπιν χάλασαν ἓνα μέρος τῆς στέγης, ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὸ μέρος ποῦ στεκόταν ὁ Χριστὸς καὶ δίδασκε, καὶ μὲ σχοινιά κατέβασαν τὸ κρεβάτι μαζὶ μὲ τὸν παράλυτο μπρὸς στὸ Χριστό.

Ὁ Χριστὸς, ὅταν εἶδε τὸν ἄρρωστο μπρὸς Του, θαύμασε τὴ μεγάλη πίστη τοῦ παραλύτου καὶ τῶν ἀνθρώπων ποῦ τὸν ἔφεραν καὶ συγκινημένος τοῦ εἶπε:

– Παιδί μου, σοῦ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου.

Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν ἄκουσαν τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, ἄρχισαν νὰ σκέφτονται καὶ νὰ λένε: «Τί βλασφημίες εἶναι αὐτὲς ποῦ λέει αὐτός; Ποιὸς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Θεὸ ἔχει τὴ δύναμη νὰ συγχωρῇ τὶς ἁμαρτίες;»

Ὁ Χριστὸς ὅμως, ποῦ κατάλαβε τὶς πονηρὲς σκέψεις τους, τοὺς εἶπε:

– Γιατί σκέφτεστε πονηρά; Τί εἶναι εὐκολώτερο νὰ πῶ στὸν παράλυτο συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου ἢ σήκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου; Καί, γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ ὅτι ἔχει τὴν ἐξουσία νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες, λέει στὸν παράλυτο:

– Σήκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου.

ἐπιδειχτικά. Προσεύχονταν ἐπιδειχτικά, νήστευαν δύο φορὲς τὴν ἐβδομάδα καὶ ντύνονταν μὲ ἰδιαίτερη φορεσιά, ποῦ δὲν τὴ φοροῦσαν ἄλλοι. Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἦταν πολὺ ὑπερήφανοι. Καὶ ὁ κόσμος τοὺς πίστευε πραγματικά ὡς τοὺς πιὸ μορφωμένους, εὐσεβεῖς καὶ ἠθικοὺς ἀνθρώπους. Δὲν ἦταν ὅμως καὶ στὴν πραγματικότητα, γιὰ τὸ οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς στὰ κρυφὰ ἔκαναν μεγάλες παρανομίες.

Ἄμεσως ὁ παράλυτος σηκώθηκε, πῆρε τὸ κρεβάτι του καὶ γεμάτος ἀπὸ ὑγεία ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι του.

Ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ παραβρέθηκαν ἐκεῖ θαύμαζαν καὶ δόξαζαν τὸ Θεό, λέγοντας:

– Ποτέ ὡς τώρα δὲν εἶδαμε τέτοια παράδοξα πράγματα.

Εὐαγγελικὸ ρητὸ

«Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς». Δηλαδή ἐλάτε κοντά μου ὅσοι κοπιάζετε καὶ εἶστε φορτωμένοι ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας κι ἐγὼ θὰ σᾶς ἀναπαύσω καὶ θὰ σᾶς ξεκουράσω (Ματθ. 11, 28).

Ἑρωτήσεις

1) Τί φανερώνει ἡ πράξη τῶν τεσσάρων ἀνθρώπων ποὺ ἔφεραν τὸν παράλυτο; 2) Οἱ σκέψεις τῶν γραμματέων καὶ τῶν Φαρισαίων προέρχονταν ἀπὸ ἀγνὰ ἐλατήρια; 3) Ποιὸς ἦταν ὁ βαθύτερος σκοπὸς τους; 4) Γιατί ὁ Χριστός, πρὶν θεραπεύσῃ τὸν παράλυτο, τοῦ συγχωρεῖ τὶς ἁμαρτίες;

5. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ τῆς Ἱεριχοῦς

Κάποτε ὁ Χριστός, περιοδεύοντας τὴν Ἰουδαία, πλησίαζε στὴν πόλη Ἱεριχώ. Οἱ κάτοικοι, ὅταν τὸ ἔμαθαν, ἔτρεξαν νὰ Τὸν ὑποδεχτοῦν καὶ κατόπιν νὰ Τὸν συνοδεύσουν μέσα στὴν πόλη.

Στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, ἀπ' ὅπου περνοῦσε, καθόταν ἓνας τυφλὸς καὶ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη. Μόλις ἄκουσε τὸ θόρυβο, ποὺ ἔκαναν οἱ ἄνθρωποι ποὺ συνόδευαν τὸ Χριστό, ρώτησε νὰ μάθῃ τί συμβαίνει. Ὅταν τοῦ εἶπαν ὅτι περνᾷ ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατὰ, γιὰ νὰ τὸν ἀκούσῃ:

– Ἰησοῦ, ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησέ με.

Μερικοί, από αυτούς που προχωρούσαν εμπρός από τὸ Χριστό, τὸν μάλωνα καὶ τοῦ ἔλεγαν νὰ σιωπήσῃ, γιὰ νὰ μὴν ἐνοχλῆ τὸν Κύριο. Ἐκεῖνος ὅμως φώναζε δυνατότερα:

– Ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησέ με.

Ὁ Χριστὸς τότε σταμάτησε καὶ εἶπε νὰ φέρουν κοντὰ Του τὸν τυφλό. Ὄταν τὸν ἔφεραν, τὸν ρώτησε:

– Γιατί φωνάζεις; Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω;

– Κύριε, θέλω νὰ ξαναδῶ. Κύριε, θέλω τὸ φῶς μου, εἶπε μὲ φωνὴ παρακλητικὴ ὁ τυφλός.

Ὁ Χριστὸς εἶδε τὴ μεγάλη πίστη τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ εἶπε:

– Ἀνάβλεψε, ἡ πίστη σου σ' ἔσωσε.

Ἀμέσως τότε ὁ τυφλὸς ἀνοίξε τὰ μάτια του καὶ ξαναβρῆκε τὸ φῶς του. Γεμάτος τώρα χαρὰ ἀκολούθησε καὶ αὐτὸς μαζί μὲ τοὺς ἄλλους τὸ Χριστό, δοξάζοντας τὸ Θεό.

Καὶ ὁ ἄλλος κόσμος ποὺ εἶδε τὸ θαῦμα δόξαζε τὸ Θεὸ γιὰ τὴ μεγάλη δύναμη ποὺ ἔδωσε στὸ Χριστό.

Παρατήρηση

Μεγάλη ἡ δύναμη τῆς πίστεως. Ἁγία Γραφή: «Πάντα δυνατὰ τῶ πιστεύοντι». Δηλαδή ὅλα εἶναι δυνατὰ γιὰ ἐκεῖνον ποὺ πιστεῦει.

Ἐρωτήσεις

1) Τί φανερῶνουν οἱ παρακλήσεις τοῦ τυφλοῦ; 2) Γιατί δὲν παύει νὰ παρακαλῆ τὸ Χριστὸ παρ' ὅλα τὰ μαλώματα τῶν ἄλλων; 3) Ὁ τυφλὸς μετὰ τὴ θεραπεία του ἀκολούθησε τὸ Χριστό, δοξάζοντας τὸ Θεό. Πῶς τὸν χαρακτηρίζετε;

6. Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ

Ἐνα Σάββατο, καθὼς ὁ Χριστὸς περνοῦσε μὲ τοὺς μαθητὲς Του ἀπὸ κάποιον δρόμον τῆς Ἱερουσαλὴμ, εἶδε ἕναν ἐκ γενετῆς τυφλὸν ποὺ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη. Τότε οἱ μαθητὲς Του τὸν ρώτησαν:

– Διδάσκαλε, ποιὸς ἀμάρτησε; Αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, γιὰ νὰ γεννηθῆ τυφλός;

Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε:

– Οὔτε αὐτὸς φταίει γι' αὐτὸ οὔτε οἱ γονεῖς του. Ἄλλὰ γεννήθηκε τυφλός, γιὰ νὰ φανερωθοῦν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ.

Καί, ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔφτυσε κάτω στὸ χῶμα, ἔκαμε πηλό, ἄλειψε μ' αὐτὸν τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ εἶπε νὰ πάη νὰ πλυθῆ στὴν κολυμβήθρα (δεξαμενὴ) τοῦ Σιλῶμ¹. Ἐκεῖνος πῆγε κι ἔκαμε, ὅπως τοῦ εἶπε ὁ Χριστός, καὶ ἀμέσως ἀπόχτησε τὸ φῶς του. Χαρούμενος τότε καὶ δοξάζοντας τὸ Θεό, γύρισε στὸ σπίτι του.

“Ολοὶ ὅσοι τὸν ἤξεραν ἀποροῦσαν κι ἔλεγαν:

– Αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ τυφλὸς ποὺ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη; Πῶς τώρα βλέπει;

Καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν ρωτοῦν πῶς ἄνοιξαν τὰ μάτια του. Τότε ὁ τυφλὸς τοὺς διηγήθηκε μὲ λεπτομέρεια πῶς ὁ Χριστὸς τὸν ἔκαμε καλά. Ἐπειδὴ ὅμως μερικοὶ δὲν πίστεψαν στοὺς λόγους του, τὸν παρουσίασαν στοὺς Φαρισαίους. Ἄλλὰ καὶ σ' αὐτοὺς ὁ τυφλὸς ἐπανελάβε ὅσα εἶχε πεῖ καὶ στοὺς ἄλλους ποὺ τὸν ρώτησαν.

Οἱ Φαρισαῖοι τότε ἄρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸ Χριστό, γιὰτὶ ἐργάστηκε τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου.

– Εἶναι ἀμαρτωλός, ἔλεγαν, ἀφοῦ δὲν τηρεῖ τὸ Νόμο κι ἐργάζεται τὸ Σάββατο.

Μὰ ἄλλοι ἔλεγαν:

– Ἀφοῦ εἶναι ἀμαρτωλός, πῶς κάνει τέτοια θαύματα; Τότε οἱ Φαρισαῖοι ρώτησαν καὶ πάλι τὸν τυφλό:

– Ἐσὺ τί λὲς γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτόν;

– Ἐγὼ λέγω, εἶπε ἐκεῖνος, ὅτι εἶναι προφήτης.

Τέλος οἱ Φαρισαῖοι, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν καλύτερα γιὰ τὸ θαῦμα, κάλεσαν τοὺς γονεῖς τοῦ ἄλλοτε τυφλοῦ καὶ

¹ Ἡ Σιλῶμ ἦταν μία κολυμβήθρα (δεξαμενὴ) στὰ νότια μέρη τῶν Ἱεροσολύμων, τῆς ὁποίας τὸ νερὸ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν πηγὴ τῆς Βηθεσδᾶ. Ἡ Σιλῶμ = ἀπεσταλμένος.

τούς ρώτησαν ἂν αὐτὸ εἶναι τὸ παιδί τους. Ἐκεῖνοι βεβαίωσαν ὅτι:

– Πραγματικὰ αὐτὸ εἶναι τὸ παιδί μας καὶ γεννήθηκε τυφλό· πῶς τώρα βλέπει καὶ ποιὸς τοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια δὲ γνωρίζομε. Ἐὰν θέλετε νὰ μάθετε περισσότερα, ρωτήστε τὸν ἴδιο, γιατί καὶ ἡλικία ἔχει καὶ εἶναι σὲ θέση νὰ σᾶς τὰ πῆ.

Τότε οἱ Φαρισαῖοι κάλεσαν πάλι τὸ θεραπευμένο τυφλὸ καὶ τοῦ εἶπαν:

– Νὰ δοξάζης τὸ Θεό, ποῦ σοῦ ἔδωσε τὸ φῶς σου, γιατί ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἁμαρτωλός, ἀφοῦ ἐργάζεται τὸ Σάββατο.

Μὰ ἐκεῖνος τοὺς ἀπάντησε:

– Ἐὰν εἶναι ἁμαρτωλός ἢ ὄχι δὲν ξέρω· γνωρίζω ὅμως πολὺ καλὰ ὅτι, ἐνῶ προηγουμένως ἤμουν τυφλός, τώρα βλέπω.

Κατόπιν τοὺς εἶπε:

– Γιατί μὲ ρωτᾶτε τόσο πολὺ; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γίνετε μαθητὲς Του;

Θύμωσαν τότε οἱ Φαρισαῖοι καὶ τοῦ εἶπαν:

– Ἐμεῖς εἴμαστε μαθητὲς τοῦ Μωυσῆ, ἐνῶ αὐτὸς μᾶς εἶναι ἄγνωστος καὶ δὲν ξέρομε ἀπὸ ποῦ εἶναι καὶ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται.

– Αὐτὸ εἶναι τὸ περίεργο, εἶπε ὁ τυφλός, ὅτι, ἐνῶ ἐσεῖς δὲν ξέρετε τίποτε γι' αὐτόν, ὅμως ἐμένα μοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια, καὶ ξέρομε ὅλοι πολὺ καλὰ ὅτι ὁ Θεὸς μόνο τοὺς εὐσεβεῖς ἀνθρώπους καὶ τοὺς δίκαιους ἀκούει.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν τολμηρὴ αὐτὴ ἀπάντηση τοῦ τυφλοῦ οἱ Φαρισαῖοι θύμωσαν καὶ τὸν ἔδιωξαν λέγοντας:

– Ἐσὺ ἓνας ἁμαρτωλός θέλεις νὰ μᾶς διδάξης;

Ἀργότερα ὁ Χριστὸς συνάντησε τὸν τυφλὸ καὶ τοῦ εἶπε:

– Ἐσὺ πιστεύεις στὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

– Καὶ ποιὸς εἶναι, Κύριε, γιὰ νὰ τὸν πιστέψω; ρώτησε ἐκεῖνος. Καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε:

- Καὶ Τὸν εἶδες, ὅταν ἔλαβες τὸ φῶς σου, καὶ αὐτὸς ποῦ μιλεῖ τώρα μαζί σου Ἐκεῖνος εἶναι.

- Πιστεῦω, Κύριε, εἶπε τότε γεμάτος χαρὰ κι εὐγνωμοσύνη ὁ τυφλὸς κι ἔπεσε καὶ προσκύνησε τὸ Χριστό.

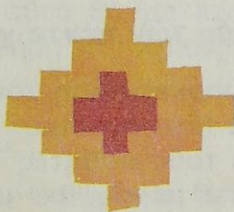
6

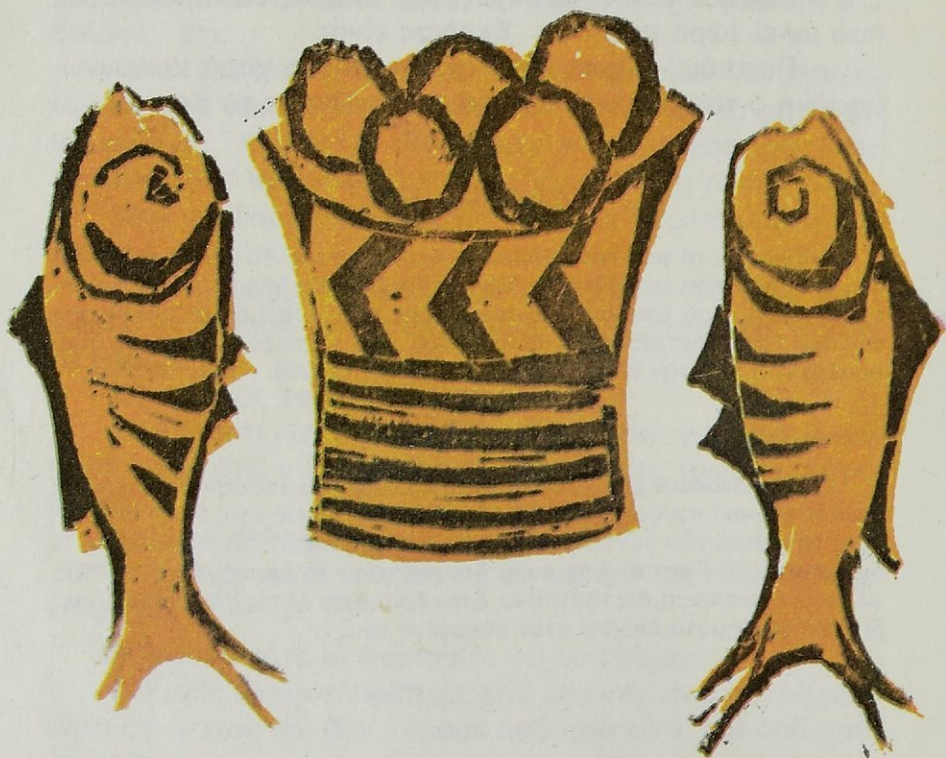
Εὐαγγελικὸ ρητὸ

« Ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου », λέει ὁ Χριστός, « ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς ». Δηλ. ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς ὅλου τοῦ κόσμου, ἐκεῖνος ποῦ με ἀκολουθεῖ δὲ θὰ βρεθῇ στὸ σκοτάδι τῆς ἀμαρτίας, ἀλλὰ θὰ ἔχη μέσα του τὸ πνευματικὸ φῶς, ποῦ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ πηγὴ τῆς ζωῆς, τὸ Θεό. (Ἰωάν. 8,12).

Ἑρωτήσεις

- 1) Τί ἐπιδιώκουν οἱ Φαρισαῖοι μὲ τὴ συμπεριφορὰ τους καὶ τίς πολλὰς ἐρωτήσεις ποῦ κάνουν στὸν τυφλὸ καὶ στοὺς γονεῖς του;
- 2) Νὰ συγκρίνετε τὴ στάση τῶν γονέων καὶ τοῦ τυφλοῦ ἀπέναντι τῶν Φαρισαίων. Τί διακρίνετε;
- 3) Γιατί οἱ Φαρισαῖοι δὲν πέτυχαν τὸ σκοπὸ τους;
- 4) Πῶς φέρεται ὁ τυφλὸς πρὸς τὸν Κύριο, ὅταν ἔμαθε ὅτι Αὐτὸς τὸν θεράπευσε;
- 5) Ποιὰ αἰσθήματα δείχνει στὸν εὐεργέτη του;

7. Ὁ χορτασμός τῶν πέντε χιλιάδων ἀνδρῶν

“Ὅταν ἐγίνε ἡ ἀποκεφάλιση τοῦ Προδρόμου, ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴν Καπερναούμ. Ἡ εἶδηση τὸν λύπησε πολὺ. Γι’ αὐτὸ πήρε τοὺς μαθητὲς Του καὶ μ’ ἓνα πλοῖο πέρασε στὸ ἀπέναντι μέρος, σὲ μιὰ ἐρημικὴ περιοχὴ. Ἦθελε ἐκεῖ μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμον νὰ ξεκουραστῆ καὶ νὰ προσευχηθῆ. Ὁ κόσμος ὅμως τὸν ἀκολουθῆσε ἀπὸ τὴν ξηρὰ περπατώντας καὶ σιγὰ σιγὰ στὸ ἐρημικὸ ἐκεῖνο μέρος μαζεύτηκαν χιλιάδες ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ.

Ὁ Κύριος, ὅταν εἶδε τόσοσ ἀνθρώπους συγκεντρωμένους στὴν ἔρημο, τοὺς λυπήθηκε, γιατί τοῦ φάνηκαν

σὰν πρόβατα χωρὶς βοσκό. Τοὺς πλησίασε, θεράπευσε τοὺς ἀσθενεῖς τοὺς καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς διδάσκη.

Ἡ διδασκαλία ὅμως συνεχίστηκε ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ κλίνει (γέρνει) πρὸς τὴ δύση του. Τότε οἱ μαθητὲς πλησίασαν τὸ Χριστὸ καὶ τοῦ εἶπαν:

– Κύριε, ὁ τόπος ἐδῶ εἶναι ἔρημος καὶ ἡ ὥρα πέρασε· ἄφησε τὸν κόσμον νὰ φύγη νὰ πάη στὰ γειτονικὰ χωριά ν' ἀγοράσῃ τρόφιμα.

⊙ Χριστὸς ὅμως τοὺς εἶπε:

– Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγουν· δώστε τοὺς ἐσεῖς νὰ φᾶνε.

– Μὰ Κύριε, εἶπαν, δὲν ἔχομε παρὰ μόνο πέντε ἄρτους κρίθινους καὶ δύο ψάρια.

– Φέρτε αὐτὰ ἐδῶ, εἶπε ὁ Χριστὸς, καὶ πέστε στὰ πλήθη νὰ καθήσουν κάτω παρέες παρέες.

Οἱ μαθητὲς ἔκαμαν, ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Κύριος.

Τότε ὁ Χριστὸς στάθηκε ἀνάμεσα στὰ πλήθη, σήκωσε τὰ μάτια Του στὸν οὐρανὸ κι εὐλόγησε τοὺς ἄρτους καὶ τὰ ψάρια. Κατόπιν τὰ κομμάτισε καὶ τὰ ἔδωσε στοὺς μαθητὲς νὰ τὰ μοιράσουν στὰ πεινασμένα πλήθη. Ἦταν ἐκεῖ πέντε χιλιάδες ἄντρες ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γυναικόπαιδα. Ἐφαγαν ὅλοι, χόρτασαν καὶ περίσσεψαν πολλὰ κομμάτια, τὰ ὁποῖα οἱ μαθητὲς μάζεψαν καὶ γέμισαν δώδεκα κοφίνια.

Τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ θαῦμα ἐγένε ἀφορμὴ νὰ διαδοθῆ περισσότερο ἢ φήμη τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ δοξαστῆ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐκκλησία μας ψάλλει:

Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν· οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται (δὲν θὰ στερηθοῦν) παντὸς ἀγαθοῦ.

Ἐρωτήσεις

1) Γιατί ὁ Χριστὸς δὲν ἄκουσε τὴ σύσταση τῶν μαθητῶν Του ν' ἀφήσῃ τὸν κόσμον νὰ φύγη; 2) Τί φανερῶνει τὸ μεγάλο αὐτὸ θαῦμα; 3) Οἱ μαθητὲς συγκεντρώνουν τὰ περισσεύματα. Τί μᾶς διδάσκει ἡ πράξη αὐτή;

8. Ὁ Ἰησοῦς βαδίζει ἐπάνω στὴ θάλασσα

✕ Μετὰ τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ καὶ προτοῦ ἀκόμη τὸ μεγάλο ἐκεῖνο πλήθος διαλυθῆ, ὁ Χριστὸς εἶπε στοὺς μαθητὲς Του νὰ μποῦν στὸ πλοῖο, νὰ περάσουν στὴν ἀπέναντι παραλία τῆς λίμνης κι ἐκεῖ νὰ Τὸν περιμένουν. Ἐκεῖνος ἀνέβηκε στὸ βουνό, ποῦ ἦταν ἐκεῖ κοντά, νὰ προσευχηθῆ καὶ νὰ περάσῃ τὴ νύχτα Του ἤσυχα.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ἐνῶ τὸ πλοῖο βρισκόταν στὸ μέσο τῆς λίμνης, ξέσπασε δυνατὸς ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα σηκωνόταν σὲ πελώρια κύματα. Οἱ μαθητὲς προσπαθοῦσαν κωπηλατώντας νὰ προχωρήσουν πρὸς τὴν παραλία. Ἄλλὰ δὲν τὸ κατόρθωναν. Ἡ τρικυμία ἦταν μεγάλη, ὁ ἄνεμος ἀντίθετος καὶ κινδύνευαν νὰ πνιγοῦν.

Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν τοὺς ἐγκατέλειψε. Κατὰ τὰ ξημερώματα ἔτρεξε νὰ βρεθῆ κοντά τους, περπατώντας ἐπάνω στὰ κύματα. Ὅταν οἱ μαθητὲς Του Τὸν εἶδαν νὰ περπατῆ πάνω στ' ἀφρισμένα κύματα, φοβήθηκαν, γιατί νόμισαν ὅτι ἦταν φάντασμα καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν.

Ὁ Κύριος ὅμως, γιὰ νὰ τοὺς καθησυχάσῃ, τοὺς εἶπε:

– Ἐγὼ εἶμαι μὴ φοβᾶστε.

Ἀμέσως τότε ἐκεῖνοι γνώρισαν τὴ φωνὴ Του καὶ προσπαθοῦσαν νὰ πλησιάσουν, γιὰ νὰ Τὸν πάρουν μαζί τους. Ὁ Πέτρος μάλιστα γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ὅτι πραγματικὰ ἦταν ὁ Κύριος, Τοῦ εἶπε:

– Κύριε, ἂν εἶσαι Ἐσὺ, πρόσταξέ με νὰ ἔρθω σὲ Σὲ περπατώντας ἐπάνω στὰ νερά.

– Ἔλα, τοῦ εἶπε ὁ Κύριος. Καὶ ὁ Πέτρος πήδησε ἀπὸ τὸ πλοῖο καὶ ἄρχισε νὰ περπατῆ πάνω στὴ θάλασσα καὶ νὰ πηγαίνει πρὸς τὸ Χριστό, σὰ νὰ πατοῦσε σὲ στεριά.

Ὅταν ὅμως εἶδε ὅτι ὁ ἄνεμος ἦταν δυνατός, φοβήθηκε, ἄρχισε νὰ βυθίζεται καὶ φώναξε δυνατά:

– Κύριε, σῶσε με.

Ὁ Κύριος ἀμέσως ἄπλωσε τὸ χέρι Του, τὸν ἔπιασε καὶ τοῦ εἶπε:

– Ὀλιγόπιστε, γιατί δειλίασες;

Ἔτσι, κρατώντας ὁ Κύριος τὸν Πέτρο ἀπὸ τὸ χέρι, ἔφτασε στὸ πλοῖο. Μόλις ἀνέβηκαν ἐπάνω, ἔπαψε ἀμέσως ὁ ἄνεμος. Οἱ μαθητὲς κατάπληκτοι ἀπὸ τὸ θαῦμα καὶ μὲ σταθερότερη τώρα τὴν πίστη τους στὸ Χριστό, γονάτισαν μ' εὐλάβεια μπρὸς Του καὶ τοῦ εἶπαν:

– Ἀληθινά, Ἐσὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὴν ἄγρια ἐκείνη τρικυμία ἡ θάλασσα ἡμέρωσε καὶ ἓνα ἐλαφρὸ ἀεράκι τοὺς βοήθησε νὰ φτάσουν γρήγορα στὴν Καπερναοῦμ. ✕

Ἐρωτήσεις

1) Μετὰ τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ ὁ Χριστὸς μένει στὸ βουνὸ μόνος. Γιατί; Τί φανερώνει τοῦτο; 2) Ὁ Χριστὸς ἤξερε ὅτι οἱ μαθητὲς Του βρίσκονται στὴ θάλασσα· γιατί ἐπιτρέπει τὸν ἄνεμο καὶ τὴν τρικυμία; 3) Ἔχομε κανένα φόβο, ὅταν ξέρουμε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι μαζί μας;

9. Ἡ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἐκατόνταρχου

Ὅταν ὁ Χριστὸς ἔμπαινε στὴν Καπερναοῦμ μὲ τοὺς μαθητὲς Του, ἦρθε μπρὸς Του ἓνας Ρωμαῖος ἐκατόνταρχος. Αὐτὸς διοικοῦσε ἑκατὸ στρατιῶτες¹ καὶ ὑπηρετοῦσε στὴν Καπερναοῦμ. Ἦταν καλὸς ἄνθρωπος καὶ ὅλοι στὴν Καπερναοῦμ τὸν ἀγαποῦσαν. Ὁ ἐκατόνταρχος αὐτὸς εἶχε ἓνα δοῦλο, τὸν ὁποῖον ἀγαποῦσε πολὺ, βαριά ἄρρωστο ἀπὸ παραλυσία καὶ κινδύνευε νὰ πεθάνη. Ἐπειδὴ πίστευε ὅτι μόνον ὁ Χριστὸς μπορούσε νὰ τὸν κάμῃ καλά, τὸν παρακαλοῦσε μὲ θερμὰ λόγια νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Ὁ Χριστὸς συγκινήθηκε ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐκατόνταρχου γιὰ τὸ δοῦλο του καὶ τοῦ εἶπε:

– Θὰ ἔρθω νὰ τὸν θεραπεύσω.

Ὁ ἐκατόνταρχος θεώρησε ὅτι τοῦτο ἦταν μεγάλη

¹ Ὅπως ὁ δικὸς μας λοχαγός.

τιμὴ γι' αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε:

– Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος, γιὰ νὰ ἔρθῃς στὸ σπίτι μου. Οὔτε εἶναι ἀνάγκη νὰ κουράζεσαι. Πῆς ἕναν μόνο λόγο καὶ ἀμέσως θὰ θεραπευτῇ ὁ δοῦλος μου. Γιατὶ κι ἐγώ, ποὺ εἶμαι ἄνθρωπος κι ἔχω ἄλλους κατωτέρους μου, μόλις δώσω μιὰ διαταγή, ἐκτελεῖται ἀμέσως ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες μου.

“Ὅταν ὁ Κύριος ἄκουσε τὰ γεμάτα πίστη αὐτὰ λόγια τοῦ ξένου ἀξιωματικοῦ, θαύμασε καὶ εἶπε σ' αὐτοὺς ποὺ Τὸν ἀκολουθοῦσαν:

– Σὰς βεβαιῶνῶ ὅτι οὔτε στοὺς Ἰσραηλίτες δὲ βρῆκα τόση μεγάλη πίστη.

Κι ἔπειτα γυρίζοντας στὸν ἑκατόνταρχο τοῦ εἶπε:

– Πήγαινε καὶ ἄς γίνῃ σύμφωνα μὲ τὴν πίστη σου.

Καὶ πραγματικὰ τὴν ἴδια στιγμή ὁ ἑτοιμοθάνατος δοῦλος ἔγινε ἐντελῶς καλά. Ὁ ἑκατόνταρχος εὐχαρίστησε τὸ Χριστὸ μὲ δάκρυα χαρᾶς κι εὐγνωμοσύνης καὶ γύρισε στὸ σπίτι του, ὅπου βρῆκε τὸν ὑπηρέτη του ἐντελῶς καλά.

Ἐρωτήσεις

1) Τί φανερῶνει ἡ ἀπάντηση τοῦ ἑκατόνταρχου στὸ Χριστό; 2) Πῶς χαρακτηρίζετε τὸν ἑκατόνταρχο; 3) Γιατί ὁ Χριστὸς θεράπευσε τὸ δοῦλο ἐνὸς εἰδωλολάτρη;

10. Ἡ θεραπεία τῆς κόρης τῆς Χανααίας

Κάποτε ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητὲς Του βρέθηκε στὰ σύνορα τῶν δύο Φοινικικῶν πόλεων Τύρου καὶ Σιδῶνος¹. “Ὅταν αὐτὸ ἔγινε γνωστό, ἔτρεξαν πολλοί, γιὰ νὰ Τὸν δοῦν καὶ νὰ ζητήσουν τὴ βοήθειά Του. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἦρθε μπρὸς Του καὶ μιὰ γυναίκα Χανααία, ἡ ὁποία φώναζε μὲ σπαραγμό:

¹ Πόλεις τοῦ σημερινοῦ Κράτους τοῦ Λιβάνου.

- Ἐλέησέ με, Κύριε, Ἰὲ τοῦ Δαβίδ, ἡ κόρη μου βασανίζεται φριχτὰ ἀπὸ πονηρὸ δαιμόνιο.

Ὁ Χριστὸς δὲν τῆς ἔδωσε καμιὰ ἀπάντηση· καί, γιὰ νὰ φανερωθῇ ἡ μεγάλη πίστη τῆς, τὴν ἄφησε νὰ ἔρχεται ἀπὸ πίσω καὶ νὰ φωνάζη. Οἱ μαθητὲς Του τότε, ἐπειδὴ λυπήθηκαν γιὰ τὴν κατάσταση τῆς δυστυχισμένης μητέρας, Τὸν πλησίασαν καὶ Τοῦ εἶπαν:

- Κάμε τῆς αὐτὸ ποῦ μὲ τόσο σπαραγμὸ Σοῦ ζητεῖ καὶ ἄφησέ την νὰ φύγη, γιατί μᾶς ἀκολουθεῖ ἀπὸ κοντὰ καὶ φωνάζει. Καὶ ὁ Κύριος τοὺς ἀποκρίθηκε δυνατὰ:

- Ἔχω ἔρθει μόνο γιὰ τὰ χαμένα πρόβατα τοῦ Ἰσραὴλ (δηλ. νὰ σώσω τοὺς ἁμαρτωλοὺς Ἰσραηλίτες).

Ἐκείνη ὅμως δὲν ἔχασε τὴν πίστη τῆς. Ἦρθε κοντὰ στὸν Ἰησοῦ καί, ἀφοῦ γονάτισε μπρὸς Του, μὲ τὰ δάκρυα ποτάμι στὰ μάτια ἐξακολούθησε νὰ Τὸν παρακαλῇ:

- Κύριε, βοήθησέ με. Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς μὲ δυνατὴ φωνὴ τῆς εἶπε:

- Δὲν εἶναι καλὸ νὰ πάρη κανεὶς τὸ ψωμί ἀπὸ τὰ παιδιὰ του καὶ νὰ τὸ ρίξη στὰ σκυλάκια.

Καὶ ἡ Χαναναία, χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν πίστη τῆς, τοῦ εἶπε ἔξυπνα καὶ ταπεινά:

- Ναί. Κύριε, ἔτσι εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλάκια τρῶνε ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποῦ πέφτουν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ κυρίου τους.

Ὁ Χριστὸς θαύμασε τὴ μεγάλη πίστη τῆς ξένης γυναίκα καὶ τῆς εἶπε μὲ συμπάθεια:

- Γυναίκα, ἡ πίστη σου εἶναι μεγάλη. Ἄς γίνῃ, ὅπως ἀκριβῶς θέλεις. Καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ κόρη τῆς ἔγινε ἐντελῶς καλά.

Ἐρωτήσεις

1) Τί ἔκαμε τὴ δυστυχισμένη ἐκείνη μητέρα νὰ φτάσῃ στὸ Χριστό; 2) Τί τὴ χαρακτηρίζει; 3) Γιατί ὁ Χριστὸς δείχνει στὴν ἀρχὴ τόση ἀδιαφορία στὸν πόνο τῆς; 4) Τί σὰς ἔκαμε μεγαλύτερη ἐντύπωση;

II. Ἡ ἀνάσταση τοῦ γιοῦ τῆς χήρας στή Ναϊν

Ἦ Ο Χριστός, περιοδεύοντας κάποτε στή Γαλιλαία, ἔφτασε στή μικρὴ καὶ ὁμορφὴ πόλὴ Ναϊν (ῶραία). Τὸν ἀκολουθοῦσαν οἱ μαθητές Του καὶ πολὺς κόσμος. Καθὼς ἔμπαινε στήν πόλιν, συνάντησε μιὰ κηδεῖα¹, τὴν ὁποία ἀκολουθοῦσε πολὺς κόσμος. Εἶχε πεθάνει ὁ μονάκριβος γιὸς μιᾶς χήρας γυναίκα, ἢ ὁποία ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα γιὰ τὸ μεγάλο κακὸ ποὺ τὴν εἶχε βρεῖ.

Ἦ Κύριος συγκινήθηκε ἀπὸ τὸν πόνο τῆς δυστυχισμένης μητέρας, πῆγε κοντά της καὶ τῆς εἶπε σπλαχνικά:

– Μὴν κλαῖς.

Ἦ Ἐπειτα πλησίασε τὸ φέρετρο, ἐνῶ ἐκεῖνοι ποὺ τὸ κρατοῦσαν στάθηκαν. Ἦ Ἀπλωσε τότε τὸ χέρι Του στὸ νεκρὸ σῶμα τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ εἶπε:

– Νέε, σὲ σένα τὸ λέγω, σὴκω ἐπάνω.

Ἦ Ἀμέσως τὸ νεκρὸ παιδί σηκώθηκε, κάθησε στὸ φέρετρό του καὶ ἄρχισε νὰ μιλή. Ἦ Χριστὸς τότε τὸ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸ ἔδωσε στήν πονεμένη μητέρα του. Ἦ Εκείνη μὲ δάκρυα χαρᾶς κι εὐγνωμοσύνης εὐχαρίστησε τὸ Χριστὸ καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ σπίτι της. Ἦ Ἄλλος κόσμος φοβισμένος καὶ κατάπληκτος δόξαζε τὸ Θεὸ κι ἔλεγε:

– Μεγάλος προφήτης βρίσκεται μεταξύ μας: ὁ Θεὸς ἐπισκέφθηκε τὸ λαὸ Του.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ διαδόθηκε ὅχι μόνο στὰ γύρω μέρη, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλη τὴ Γαλιλαία καὶ τὴν Ἰουδαία.

Ἐρωτήσεις

1) Ποιὸ εἶναι τὸ πιὸ συγκινητικὸ σημεῖο στὸ παραπάνω θαῦμα; 2) Μετὰ τὴ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἐκατόνταρχου ἔρχεται ἡ ἀνάσταση τοῦ νεκροῦ νέου. Ποιὸ συμπέρασμα βγαίνει; 3) Πῶς παρουσιάζεται ὁ Χριστός;

¹Τὰ νεκροταφεῖα βρίσκονταν ἔξω καὶ μακριὰ ἀπὸ τίς πόλεις.

12. Ἡ ἀνάστασις τῆς κόρης τοῦ Ἰαίρου

Τὴν ἡμέρα ποῦ ὁ Χριστὸς στὴν Καπερναοῦμ ἐξέλεξε γιὰ μαθητὴ Του τὸ Ματθαῖο, φιλοξενήθηκε ἀπὸ αὐτὸν στὸ σπίτι του. Μετὰ τὸ φαγητό, ἐνῶ δίδασκε στὸ συγκεντρωμένο πλῆθος, ἔρχεται μπρὸς Του μὲ ἀγωνία ἓνας σεβάσιμος ἄνθρωπος. Ἦταν ὁ Ἰαίριος, ὁ ἀρχισυνάγωγος¹

¹ Ὁ ἀρχισυνάγωγος ἦταν σεβαστὸς Ἑβραῖος, ὁ ὁποῖος ἦταν ὀρισμένος, γιὰ νὰ διευθύνῃ τὴν τάξη, ὅταν οἱ Ἑβραῖοι μαζεῦονταν στὴ συναγωγὴ (ἐκκλησία).

τῆς Καπερναοῦμ. Εἶχε τὴ δωδεκάχρονη μονάκριβη κόρη του ἑτοιμοθάνατη.

Ὁ δυστυχῆς πατέρας ἔπεσε γονατιστὸς στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ, Τὸν προσκύνησε καὶ κλαίγοντας Τοῦ εἶπε:

– Κύριε, τὸ κορίτσι μου πεθαίνει, ἔλα νὰ βάλῃς ἐπάνω του τὸ χέρι σου καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ σωθῇ καὶ θὰ ζήσῃ.

Ὁ Κύριος τὸν λυπήθηκε καὶ ἀμέσως ξεκίνησε μαζί του γιὰ τὸ σπίτι του. Τὸν ἀκολουθοῦσαν οἱ μαθητῆς Του καὶ πολὺς κόσμος.

Ἐνῶ ὁμως βάδιζαν, ἦρθε ἓνας ὑπηρέτης τοῦ Ἰαείρου καὶ τοῦ εἶπε ὅτι τὸ κορίτσι πέθανε καὶ νὰ μὴν κουράζῃ ἄδικα τὸ Διδάσκαλο νὰ ῥθῇ ὡς τὸ σπίτι. Ὁ καημένος ἔμεινε τότε ἀκίνητος καὶ ἄφωνος κοίταζε τὸν Κύριο. Κι ἐκεῖνος τοῦ εἶπε:

– Μὴ φοβᾶσαι. Μόνο πίστευε καὶ θὰ σωθῇ ἡ κόρη σου.

Καὶ συνέχισαν τὸ δρόμο τους. Ὅταν ἔφτασαν στὸ σπίτι, ἄκουσαν κλάματα καὶ μοιρολόγια, τὰ ὁποῖα ἐπιβεβαίωσαν ὅτι πραγματικὰ τὸ κορίτσι εἶχε πεθάνει. Ἄλλὰ ὁ Ἰαείρος δὲν ἀπελπίστηκε, γιατί πίστευε στὸ Χριστό. Ὁ Χριστός, ὅταν μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυνάγωγου, εἶπε σ' αὐτοὺς ποὺ ἔκλαιγαν:

– Γιατί κάνετε θόρυβο καὶ κλαῖτε; Τὸ κορίτσι δὲν πέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται.

Ἐκεῖνοι ὁμως τὸν περιγελοῦσαν, γιατί ἦταν βέβαιοι ὅτι τὸ κορίτσι ἦταν πεθαμένο. Ἄλλὰ ὁ Κύριος, ἀδιαφορώντας γι' αὐτό, προχώρησε πρὸς τὸ δωμάτιο, ὅπου βρισκόταν τὸ νεκρὸ κορίτσι, καὶ διέταξε νὰ βγοῦν ὅλοι ἔξω. Κράτησε μόνο τοὺς τρεῖς μαθητῆς Του, τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη καὶ τοὺς γονεῖς τῆς νεκρῆς κόρης. Ἐπειτα, ἀφοῦ πλησίασε τὸ νεκρικὸ κρεβάτι, ἔπιασε τὸ κορίτσι ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε:

– Κόρη μου, σὲ σένα τὸ λέγω, σήκω ἐπάνω.

Καὶ ἀμέσως τὸ πεθαμένο κορίτσι σηκώθηκε, πήδησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του καὶ περπατοῦσε. Ὁ Χριστὸς τότε δι-

έταξε νὰ τοῦ δώσουν νὰ φάη, γιατί ἦταν πολὺ ἐξαντλημένο ἀπὸ τὴν ἀρρώστια του. Οἱ γονεῖς τῆς κόρης κατάπληκτοι ἔπесαν στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ καὶ Τὸν εὐχαριστοῦσαν μ' εὐγνωμοσύνη γιὰ τὸ μεγάλο καλὸ ποὺ τοὺς ἔκαμε. Ὁ Κύριος τοὺς εἶπε νὰ μὴν ποῦν σὲ κανένα τίποτε καὶ ἀμέσως ἔφυγε μὲ τοὺς μαθητὲς Του. Τὸ θαῦμα ὅμως διαδόθηκε σ' ὅλη τὴ χώρα ἐκεῖνη καὶ ὅλοι δόξαζαν τὸ Θεό.

Περίληψη

Ὁ Χριστός, ὅταν βρέθηκε στὴν Καπερναοὺμ, πῆγε στὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυνάγωγου Ἰαείρου καὶ ἀνάστησε τὴν πεθαμένη δωδεκάχρονη κόρη του.

Ἑρωτήσεις

1) Τί ἀνάγκασε τὸν Ἰαείρο νὰ ῥθῆ στὸ Χριστὸ καὶ νὰ πέση στὰ πόδια Του; 2) Τί φανερῶνουν οἱ λόγοι του «... ἔλα νὰ θάλῃς τὸ χέρι Σου καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ σωθῆ καὶ θὰ ζήσῃ»; 3) Ποιὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μεγάλης πίστεως τοῦ Ἰαείρου; Θυμηθῆτε ἄλλα θαύματα ποὺ προήλθαν ἀπὸ μεγάλη πίστη.

13. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου

Ἐξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ κοντὰ στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν ἦταν ἡ μικρὴ κι ὁμορφὴ πόλη Βηθανία. Ἐκεῖ ἔμενε ὁ φίλος τοῦ Χριστοῦ Λάζαρος μὲ τὶς ἀδερφές του, τὴ Μάρθα καὶ τὴ Μαρία. Ὁ Χριστὸς ἀγαποῦσε πολὺ τὸ

Λάζαρο καί, κάθε φορά που πήγαινε στη Βηθανία, ἔμενε στο σπίτι του.

Κάποτε, που ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴν Περαία¹, ὁ Λάζαρος ἀρρώστησε πολὺ βαριά. Οἱ ἀδερφές του εἰδοποίησαν ἀμέσως τὸ Χριστὸ νὰ ἔρθη νὰ τὸν κάμη καλά. Ὁ Χριστὸς, ὅταν ἔμαθε τὴν ἀσθένεια τοῦ Λαζάρου, δὲν ἀνησύχησε καὶ εἶπε στοὺς μαθητές Του:

– Αὐτὴ ἡ ἀσθένεια τοῦ Λαζάρου δὲν εἶναι γιὰ θάνατο, ἀλλὰ γιὰ νὰ δοξαστῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἐμεινε ἐκεῖ ἀκόμη δύο μέρες, ἀλλὰ στο μεταξὺ ὁ Λάζαρος πέθανε. Τὴν τρίτη μέρα εἶπε πάλι στοὺς μαθητές Του:

– Ὁ φίλος μας ὁ Λάζαρος κοιμήθηκε, ἄς πᾶμε νὰ τὸν ξυπνήσω.

Ἐκεῖνοι νόμισαν ὅτι πραγματικὰ ὁ Λάζαρος εἶχε κοιμηθῆ καὶ Τοῦ εἶπαν:

– Κύριε, ὁ ὕπνος θὰ τοῦ κάμη καλό.

Τότε τοὺς εἶπε καθαρὰ πιά:

– Ὁ Λάζαρος πέθανε καὶ πρέπει νὰ πᾶμε γρήγορα κοντά του στὴ Βηθανία.

Ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ ἡ εἶδηση ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστὸς, ἡ Μάρθα ἔτρεξε πρώτη νὰ τὸν προὔπαντήση. Ἡ Μαρία ἔμεινε στο σπίτι μὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, πού εἶχαν πάει νὰ τὴς παρηγορήσουν.

Μόλις ἡ Μάρθα πλησίασε τὸ Χριστό, Τοῦ εἶπε μὲ σπαραγμό:

– Κύριε, ἂν ἦσουν ἐδῶ, δὲ θὰ πέθαινε ὁ ἀδερφός μου. Ἄλλὰ καὶ τώρα ξέρω ὅτι κάθε τι που θὰ ζητήσης ἀπὸ τὸ Θεὸ θὰ σοῦ τὸ δώση.

– Θ' ἀναστηθῇ ὁ ἀδερφός σου, τῆς εἶπε ὁ Κύριος.

Ἡ Μάρθα τότε τοῦ εἶπε:

– Ξέρω, Κύριε, ὅτι ὁ ἀδερφός μου θ' ἀναστηθῇ τότε, που θ' ἀναστηθοῦν ὅλοι οἱ νεκροί.

¹ Στὴν πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη περιοχὴ τῆς Παλαιστίνης.

- 'Εγὼ εἶμαι ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωή, τῆς εἶπε ὁ Χριστός, καὶ ὅποιος πιστεύει σ' ἐμένα, καὶ ἂν πεθάνῃ, θὰ ζήσῃ· τὸ πιστεύεις αὐτό;

'Η Μάρθα τότε ἀποκρίθηκε:

- Ναί, Κύριε, ἐγὼ ἔχω πιστέψει ὅτι Ἐσὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ποὺ ἦρθε στὸν κόσμον.

Καί, ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔτρεξε στὸ σπίτι καὶ εἶπε κρυφὰ στὴν ἀδερφή της ὅτι ἦρθε ὁ Διδάσκαλος καὶ τὴ φωνάζει.

'Αμέσως τότε οἱ δύο ἀδερφὲς ἔτρεξαν στὸ μέρος ποὺ ἦταν ὁ Χριστός. Τὶς ἀκολούθησαν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ ἦταν στὸ σπίτι.

"Ὅταν οἱ δύο ἀδερφὲς ἔφτασαν στὸ μέρος ποὺ ἦταν ὁ Χριστός, ἡ Μαρία ἔπεσε στὰ πόδια Του καὶ Τοῦ εἶπε μὲ παράπονο:

- Κύριε, ἂν ἦσουν ἐδῶ, δὲ θὰ πέθαινε ὁ ἀδερφός μου.

Καὶ ἄρχισαν ὅλοι τους νὰ κλαῖνε. Ὁ Κύριος τότε συγκινήθηκε καὶ ζήτησε νὰ Τὸν ὀδηγήσουν στὸν τάφο τοῦ Λαζάρου. Ὅταν ἔφτασαν ἐκεῖ, ὁ Χριστός συγκρατώντας τὴ συγκίνησή Του, πλησίασε καὶ εἶπε νὰ σηκώσουν τὴν πέτρα ποὺ ἔκλεινε τὴν εἴσοδο τοῦ τάφου. Ἡ Μάρθα τότε τοῦ εἶπε:

- Κύριε, θὰ μυρίζῃ πιά, γιατί εἶναι τέσσερεις ἡμέρες πεθαμένος.

- Δὲν σοῦ εἶπα, Μάρθα, ὅτι ἂν πιστεύῃς, θὰ ἰδῆς τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ; τῆς εἶπε ὁ Χριστός καὶ πλησίασε περισσότερο πρὸς τὸν τάφο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο στὸ μεταξύ εἶχαν σηκώσει τὴν πέτρα ποὺ τὸν ἔκλεινε. Ἄφοῦ ἔκαμε μιὰ ὀλόθερμη προσευχὴ στὸν οὐράνιο πατέρα Του, εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή:

- Λάζαρε, δεῦρο (ἔλα) ἔξω.

'Αμέσως ὁ νεκρὸς Λάζαρος σηκώθηκε καὶ ζωντανὸς βγῆκε ἀπὸ τὸν τάφο, διπλωμένος μὲ τὸ σάβανο καὶ τὶς ἄσπρες ταινίες, μὲ τὶς ὁποῖες συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι νὰ δένουν τοὺς νεκρούς.

'Ο Χριστὸς εἶπε νὰ τὶς λύσουν καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν

ἐλεύθερο νὰ περπατήσῃ. Οἱ δύο ἀδερφὲς τότε γεμάτες ἀπὸ εὐγνωμοσύνη ἔπесαν καὶ φίλησαν τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ καὶ κατόπιν, κλαίγοντας ἀπὸ συγκίνηση, ἀγκάλιασαν καὶ φιλοῦσαν τὸ ζωντανὸ πιά ἀδερφό τους. "Οἱ οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ ἦταν ἐκεῖ ἔμειναν κατάπληκτοι καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς πίστεψαν στὸ Χριστό.

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου γιορτάζεται τὸ Σάββατο πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων καὶ λέγεται Σάββατο τοῦ Λαζάρου καὶ τότε ψάλλεται τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιο.

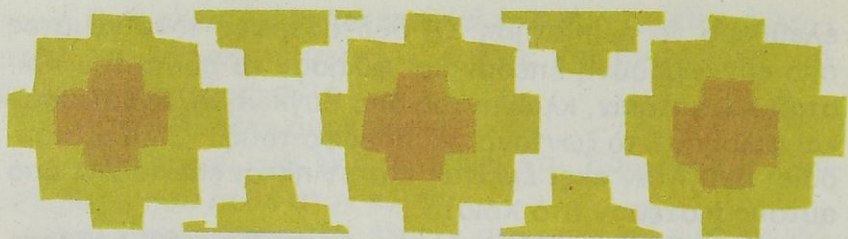
Ἀπολυτίκιο τῆς γιορτῆς

« Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστέ ὁ Θεός· Ὅθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, Σοὶ τῷ Νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν. Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Ἐρωτήσεις

1) Ποιὰ ἄλλα θαύματα ἀναστάσεως νεκρῶν μάθαμε; 2) Ποιὰ διαφορὰ ὑπάρχει στὴν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου ἀπὸ τὴν ἀνάσταση τοῦ γιοῦ τῆς χήρας τῆς Ναΐν καὶ τῆς κόρης τοῦ Ἰαεΐρου; 3) Ἡ συγκίνηση τοῦ Χριστοῦ τί φανερῶνει;

Ε. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ

Ο Κύριος πολλές φορές, για να δώσει ζωντανά στον πολύ κόσμο να καταλάβει τη διδασκαλία Του, έπαιρνε διάφορες σκηνές από την καθημερινή ζωή και τις διηγόταν σαν ιστορίες. Τις έπλαθε όμορφα και όλοι τις άκουγαν μ' ευχαρίστηση. Οί ιστορίες αυτές λέγονται **παραβολές** και, ενώ είναι άπλες, κρύβουν βαθύ θεϊο νόημα. Με τις παραβολές ο κάθε άνθρωπος μπορεί να καταλάβει ευκολότερα τη θεία διδασκαλία του Ίησου Χριστού.

Γι' αυτό ο Κύριος μιλούσε πολύ συχνά με παραβολές.

1. Η παραβολή του σπορέα

Πολλοί από αυτούς που άκολουθοῦσαν και άκουγαν τὸ Χριστὸ τὸ έκαναν ἀπὸ περιέργεια, χωρὶς πραγματικὰ νὰ θέλουν νὰ δεχτοῦν τὴ διδασκαλία Του καὶ νὰ πιστέψουν. Γι' αὐτὸ μιὰ μέρα ὁ Κύριος εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολή:

«Ένας γεωργὸς πῆγε στὸ χωράφι του νὰ σπείρη σιτάρι. Καί, καθὼς ἔσπερνε, ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν κοντὰ στὸ δρόμο καὶ τοὺς ἔφαγαν τὰ πετεινὰ τ' οὐρανοῦ. Ἄλλοι ἔπεσαν σ' ἔδαφος πετρῶδες, ὅπου δὲν ὑπῆρχε πολὺ χῶμα. Φύτρωσαν γρήγορα, ἀλλά, μόλις χτύπησε ὁ ἥλιος,

ξεράθηκαν, γιατί δεν είχαν βαθιές ρίζες. "Άλλοι πάλι έπασαν σέ μέρος, πού ύπῆρχαν ρίζες και σπόροι από άγκάθια. Έκει φύτρωσαν και μεγάλωσαν, αλλά μαζί με τó σιτάρι μεγάλωσαν και τ' άγκάθια και τó έπνιξαν τελείως.

"Άλλοι τέλος έπασαν σέ καθαρό κι εϋφορο έδαφος. Έκει φύτρωσαν κανονικά, μεγάλωσαν κι έκαμαν καρπό, άλλοι έκατό, άλλοι έξήντα και άλλοι τριάντα φορές περισσότερο».

Κανείς όμως δεν κατάλαβε τó νόημα τῆς παραβολῆς. Γι' αυτό οί μαθητές ρώτησαν τόν Κύριο τί σημαίνει ἡ παραβολή αυτή. Τότε ό Χριστός, έξηγώντας τήν παραβολή, είπε: «Σπόρος είναι ό λόγος του Θεού, γεωργός είναι ό ίδιος ό Χριστός, (οί 'Απόστολοι και όσοι συνεχίζουν τó έργο τους) και γῆ είναι οί καρδιές τών ανθρώπων, στους όποιους διδάσκεται (σπειρείται) ό λόγος του Θεού.

Μέ τó δρόμο μοιάζουν οί άνθρωποι εκείνοι, οί όποιοι έχουν τήν καρδιά τους σκληρή από τήν άμαρτία και δεν προσέχουν τó λόγο του Θεού, όταν τόν άκούν. Δεν τούς άφήνει ό Διάβολος νά προσέξουν, για νά μην πιστέψουν και σωθοϋν.

Μέ τó πετρώδες έδαφος μοιάζουν οί άνθρωποι εκείνοι, οί όποιοι άκούν με χαρά κι ένθουσιασμό τó λόγο του Θεού, αλλά ό ένθουσιασμός τους είναι προσωρινός και ἡ πίστη τους δεν έχει σταθερότητα και ό σπόρος τῆς θείας διδασκαλίας δέ ριζώνει βαθιά στις καρδιές τους. Γι' αυτό με τήν πρώτη δυσκολία ἡ δοκιμασία λησμονοϋν τῆς έντολές του Θεού και πέφτουν πάλι στην άμαρτία.

Μέ τῆ γῆ πού είναι γεμάτη άγκάθια μοιάζουν οί άνθρωποι εκείνοι, πού με εϋχαρίστηση άκούν και δέχονται τó λόγο του Θεού, ό όποιος ριζώνει και βλαστάνει μέσα στις καρδιές τους. Μένει όμως άτροφικός και άκαρπος (δηλ. δέ φέρνει άποτέλεσμα), γιατί άπασχολοϋνται πολύ με τῆς φροντίδες για τήν καθημερινή ζωή, για τήν άπόκτηση πλούτου και τῆς διασκεδάσεις.

Τέλος μὲ τὴν καλὴ καὶ εὐφορὴ γῆ μοιάζουν οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀκοῦν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ καλὴ καὶ καθαρὴ καρδιά, τὸν κρατοῦν μὲ ὑπομονὴ κι ἐκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι καὶ τὸν ἑαυτὸ τους σώζουν καὶ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους γίνονται χρήσιμοι καὶ ὠφέλιμοι, ἄλλος περισσότερο καὶ ἄλλος λιγώτερο».

Περιληπτικὴ ἐξήγηση τῆς παραβολῆς

Γεωργὸς = ὁ Κύριος, (οἱ Ἀπόστολοι, οἱ ἱεροκήρυκες). Σπόρος = ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Γῆ = οἱ ἄνθρωποι. Δρόμος = οἱ σκληρόκαρδοι καὶ δοῦλοι τοῦ Σατανᾶ. Πετρώδες ἔδαφος = οἱ ὀλιγόπιστοι καὶ ἄστατοι στὴν πίστη. Ἀκανθώδες ἔδαφος (γῆ γεμάτη ἀγκάθια) = οἱ πολυάσχολοι μὲ τὶς φροντίδες τῆς ζωῆς. Γῆ γόνιμη καὶ ἀγαθὴ = οἱ καλοὶ Χριστιανοί, οἱ γεμάτοι μὲ καλὰ καὶ θεάρεστα ἔργα.

Ἑρωτήσεις

1) Γιατί ὁ Χριστὸς ἐδῶ διδάξε μὲ παραβολή; 2) Μὲ ποιὸν ἀπὸ τοὺς ἀκροατὲς τοῦ Θείου λόγου πρέπει νὰ μοιάζουμε;

2. Ἡ παραβολὴ γιὰ τὸ ἀπολωλὸς πρόβατο

Ὁ Κύριος δεχόταν μὲ πολλὴ συμπάθεια τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ συναναστρεφόταν τοὺς τελῶνες¹, τοὺς ὁποίους περιφρονοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι. Πολλὲς φορές μάλιστα ἔτρωγε καὶ μαζί τους. Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὅμως τὸν κατηγοροῦσαν γι' αὐτὸ καὶ ξεσήκωναν τὸν κόσμον ἐναντίον Του.

Μιὰ μέρα λοιπόν, ποὺ ἄρχισαν τὶς ἴδιες κατηγορίες, τοὺς εἶπε τὴν παραβολὴ τοῦ χαμένου (ἀπολωλὸτος) προβάτου:

«Ποιὸς ἀπὸ σᾶς, ἂν ἔχη ἑκατὸ πρόβατα καὶ χάσῃ τὸ

¹ Οἱ Τελῶνες ἦταν Ἰουδαῖοι ἐνοικιαστὲς τῶν φόρων ἢ ὑπάλληλοι τῶν Ρωμαίων, γιὰ νὰ εἰσπράττουν τοὺς φόρους. Πολλὲς φορές ὅμως ἔκλεβαν καὶ ἀδικοῦσαν τὸ λαό, εἰσπράττοντας περισσότερα ἀπ' ὅ,τι ἔπρεπε. Γι' αὐτὸ τὸ ὄνομα «τελώνης» κατάντησε νὰ σημαίνει μεγάλος ἁμαρτωλὸς καὶ ὅλοι τοὺς μισοῦσαν καὶ τοὺς περιφρονοῦσαν.

ένα, δὲν ἀφήνει τὰ ἐνενήντα ἐννέα μόνα τους σὲ ἔρημικὸ μέρος καὶ δὲν πηγαίνει νὰ βρῆ τὸ χαμένο; Καὶ ὅταν τὸ βρῆ, τὸ βάζει στοὺς ὥμους του καὶ τὸ φέρνει χαρούμενος καί, μόλις φτάσῃ στὸ σπίτι του, προσκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονες καὶ τοὺς λέει:

– Ἐλάτε νὰ χαρῆτε κι ἐσεῖς μαζί μου, γιατί βρῆκα τὸ χαμένο πρόβατό μου.

Σὰς βεβαιώνω λοιπόν, ἐξακολούθησε ὁ Χριστός, ὅτι μιὰ τέτοια χαρὰ γίνεται καὶ στοὺς οὐρανοὺς γιὰ ἕναν ἁμαρτωλὸ πού μετανοεῖ. Πιὸ μεγάλη χαρὰ γίνεται γι' αὐτὸν παρὰ γιὰ ἐνενήντα ἐννέα δικαίους, πού δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ μετάνοια».

3. Ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου

Γιὰ νὰ διδάξη ὁ Χριστὸς παραστατικότερα μὲ πόση χαρὰ καὶ ἀγάπη ὁ Θεὸς δέχεται ἕναν ἁμαρτωλὸ ποῦ μετανοεῖ εἰλικρινά, εἶπε καὶ τὴν ἐξῆς παραβολή:

«Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δυὸ γιούς. Ὁ νεώτερος ἀπὸ αὐτοὺς εἶπε μιὰ μέρα στὸν πατέρα του:

– Πατέρα, θέλω νὰ ξενιτευθῶ. Δός μου τὸ μερίδιο τῆς περιουσίας, ποῦ μοῦ ἀνήκει.

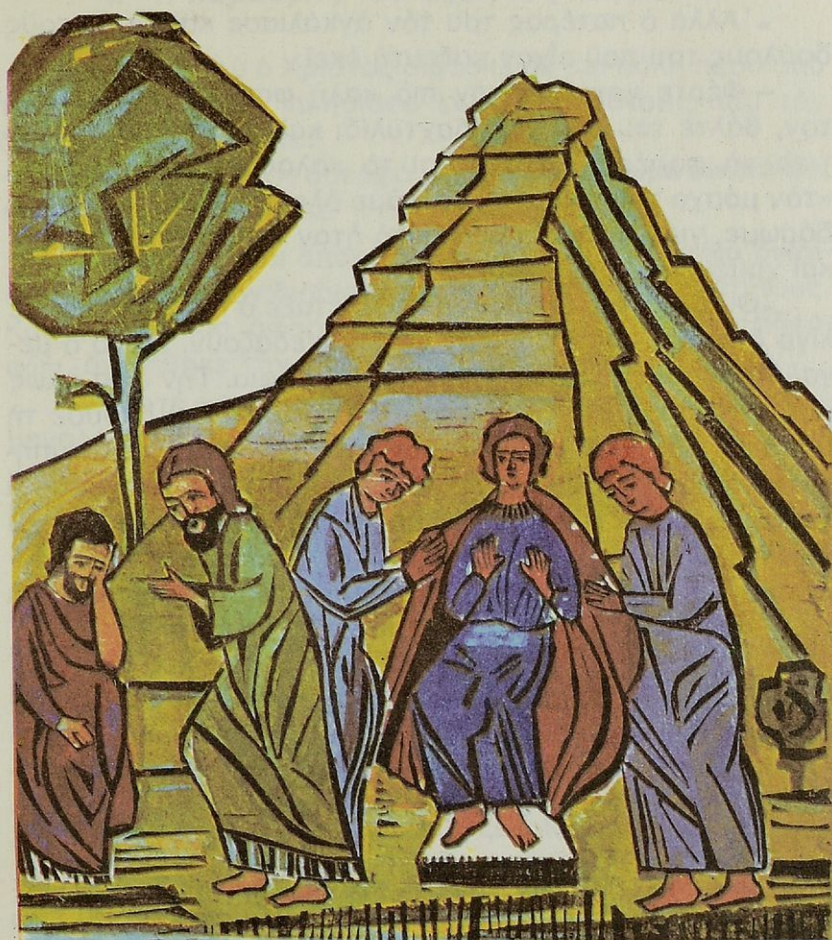
Καὶ ὁ πατέρας μοίρασε καὶ στὰ δυὸ παιδιά τὴν περιουσία του.

» Ὑστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὁ νεώτερος μάζεψε ὅσα τοῦ εἶχε δώσει ὁ πατέρας του κι ἔφυγε σὲ μακρινὴ χώρα. Ἐκεῖ σιγὰ σιγὰ ξόδεψε ὅλη τὴν περιουσία του σὲ διασκεδάσεις καὶ ἀσωτίες καὶ ἄρχισε νὰ ζῆ δυστυχισμένα. Ἐπιπλέον στὴ μακρινὴ ἐκείνη χώρα ἔπεσε καὶ μεγάλη πείνα.

» Ἀναγκάστηκε τότε νὰ πάη ὑπηρέτης σ' ἕναν πλούσιο τῆς χώρας ἐκείνης, ὁ ὁποῖος τὸν ἔστειλε στὰ χωράφια νὰ βόσκη χοίρους. Ἀλλὰ κι ἐκεῖ πεινοῦσε καὶ προσπαθοῦσε νὰ χορτάση ἀπὸ τὰ χαρούπια (ξυλοκέρατα) ποῦ ἔτρωγαν οἱ χοῖροι. Μὰ καὶ ἀπὸ αὐτὰ δὲν τοῦ ἔδιναν, γιατί ἔπρεπε νὰ τρέφονται οἱ χοῖροι καλά. Ἔτσι περνοῦσε τὶς ἡμέρες του δυστυχισμένα.

Μιὰ μέρα ὅμως, ἐκεῖ ποῦ σκεφτόταν τὴν κατάσταση στὴν ὁποία ἔφτασε, συνήλθε καὶ εἶπε: «Πόσοι ὑπηρέτες στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου ἔχουν ἄφθονο ψωμί, ἐνῶ ἐγὼ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πείνα. Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ξαναγυρίσω στὸν πατέρα μου, θὰ πέσω στὰ πόδια του καὶ θὰ τοῦ πῶ: «Πατέρα μου, ἁμάρτησα στὸ Θεὸ καὶ σ' ἐσένα καὶ δὲν εἶμαι πιὰ ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ παιδί σου, πάρε με σὰν ἕναν ὑπηρέτη σου... Πραγματικά, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, ἄφησε τὴν ξένη χώρα κι ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς δυσκολίες, μ' ἕνα ραβδί στὸ χέρι, μὲ σχισμένα ἐνδύματα καὶ ξυπόλυτος ἔφτασε στὴν πατρίδα του, στὸ πατρικὸ του σπίτι.

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου

» Ὁ γέρος πατέρας του, μόλις τὸν ἀντίκρισε ἀπὸ μακριά, παρ' ὅλα τὰ γεράματά του ἔτρεξε, τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν καταφιλοῦσε στοργικά, ἐνῶ ἐκεῖνος ταπεινωμένος τοῦ ἔλεγε:

– Πατέρα μου, ἀμάρτησα στὸ Θεὸ καὶ σ' ἐσένα καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομαστῶ παιδί σου.

» Ἀλλὰ ὁ πατέρας του τὸν ἀγκάλιασε καὶ εἶπε στοὺς δούλους του ποὺ εἶχαν μαζευτῆ ἐκεῖ:

– Φέρτε γρήγορα τὴν πιὸ καλὴ φορεσιὰ καὶ ντύστε τον, βάλτε του στὸ χέρι δαχτυλίδι καὶ δώστε του παπούτσια νὰ φορέση. Σφάξτε καὶ τὸ καλοθρεμμένο μοσχάρι «τὸν μόσχο τὸν σιτευτὸ» νὰ φάμε ὅλοι μαζὶ καὶ νὰ διασκεδάσωμε, γιατί τὸ παιδί μου αὐτὸ ἦταν νεκρὸ καὶ ξανάζησε καὶ χαμένο καὶ βρέθηκε.

»Οἱ ὑπηρέτες ἔκαμαν, ὅπως διέταξε ὁ πατέρας· καὶ σὲ λίγο ὅλοι στὸ σπίτι ἄρχισαν νὰ διασκεδάζουν. Μόνο ὁ μεγαλύτερος γιὸς ἔλειπε· ἦταν στὰ χωράφια. Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ αὐτὸς γύριζε, ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι καὶ ἄκουσε τὴ μουσικὴ, τὰ τραγούδια καὶ τοὺς χορούς, ρώτησε ἓναν ὑπηρέτη νὰ μάθη τί συμβαίνει. Ὅταν ἔμαθε ὅτι αὐτὰ γίνονται γιὰ τὸν ἀδερφό του ποὺ γύρισε ἀπὸ τὰ ξένα, θύμωσε πολὺ καὶ δὲν ἤθελε νὰ μπῆ στὸ σπίτι. Ὁ πατέρας, ὅταν τὸ πληροφορήθηκε αὐτό, βγήκε καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ ῥθῆ νὰ χαρῆ μαζὶ τους. Τότε ἐκεῖνος πικραμένος εἶπε:

– Τόσα χρόνια σὲ ὑπηρετῶ καὶ ὅ,τι μοῦ λές τὸ κάνω. Καὶ ὅμως ποτὲ δὲ μοῦ ἔδωσες ἓνα κασικᾶκι νὰ διασκεδάσω κι ἐγὼ μὲ τοὺς φίλους μου· τώρα ὅμως ποὺ ἦρθε ὁ ἄσωτος αὐτὸς γιὸς σου, ὁ ὁποῖος σπατάλησε ὅλη τὴν περιουσία στίς ἀσωτίες, ἔσφαξες γιὰ χάρη του τὸ καλύτερο μοσχάρι.

Καὶ ὁ πατέρας τοῦ εἶπε μὲ καλοσύνη:

– Παιδί μου, ἐσύ εἶσαι πάντοτε μαζὶ μου καὶ ὅσα ἔχω εἶναι δικά σου. Ἐπρεπε νὰ εὐχαριστηθοῦμε καὶ νὰ χαροῦμε, γιατί ὁ ἀδελφός σου ἦταν νεκρὸς καὶ ξανάζησε καὶ χαμένους καὶ βρέθηκε».

Ἐρωτήσεις

1) Ποιὸ εἶναι τὸ βαθύτερο νόημα τῆς παραβολῆς; 2) Τί ἔκαμε τὸν ἄσωτο γιὸ νὰ συνέλθῃ; 3) Νὰ συγκρίνετε τὴ συμπεριφορὰ τοῦ πατέρα καὶ τοῦ μεγαλύτερου ἀδελφοῦ. Νὰ διαβάσετε τὴν παραβολὴ στὸ βιβλίο τῆς Π. Δέλτα, « Ἡ Ζωὴ τοῦ Χριστοῦ », σελ. 237,238.

4. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου

Μιά μέρα ποὺ ὁ Χριστὸς δίδασκε σὲ μιὰ πόλη πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, Τὸν πλησίασε ἓνας ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ τὸν ἄκουγαν καὶ Τοῦ εἶπε:

– Κύριε, πὲς στὸν ἀδερφό μου νὰ μοιράσωμε δίκαια τὴν πατρικὴ μας περιουσία.

Ὁ Χριστὸς τοῦ ἀποκρίθηκε ὅτι δὲν ἔχει τέτοιο δικαίωμα, γιατί δὲν Τὸν διόρισε κανεὶς δικαστὴ ἢ διαιτητὴ τους. Καί, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴ φιλονεικία τῶν δύο ἀδερφῶν, διηγήθηκε τὴν παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου:

«Κάποτε κάποιου πλουσίου τὰ κτήματα ἔκαμαν πολὺ μεγάλη ἐσοδεία καὶ στενοχωριόταν, γιατί δὲν ἤξερε τί νὰ κάμη τοὺς καρπούς τῶν χωραφιῶν του. Ἡμέρες καὶ νύχτες βασανιζόταν, γιὰ νὰ βρῆ μιὰ λύση. Τέλος, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ σκέψεις, ἀποφάσισε.

» «Νὰ τί θὰ κάμω, εἶπε, θὰ γκρεμίσω τὶς παλιές μου ἀποθήκες ποὺ εἶναι μικρὲς καὶ θὰ χτίσω μεγαλύτερες. Σ' αὐτὲς θὰ βάλω ὅλα τὰ προϊόντα μου. Καὶ τότε θὰ εἰπῶ στὴν ψυχὴ μου: «Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἀποθηκευμένα, ποὺ φτάνουν νὰ ζήσης πολλὰ χρόνια. Μὴ σὲ νοιάζη γιὰ τίποτε. Ξεκουράσου λοιπόν, φάγε, πίνε καὶ διασκέδαζε...

» Ἀφοῦ ἔκαμε αὐτὸ ποὺ σκέφτηκε καὶ νόμιζε πιά ὅτι ἦταν εὐτυχισμένος, ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ ξένοιαστος. Προτοῦ ὅμως καλὰ καλὰ κοιμηθῆ, ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ βαριὰ καὶ αὐστηρῆ ποὺ τοῦ ἔλεγε:

– Ἄφρον, αὐτὴ τὴ νύχτα χωρὶς ἄλλο ὁ Χάρος θὰ σοῦ πάρη τὴν ψυχὴ. Ὅσα πλούτη ἐτοίμασες σὲ ποιὸν θὰ τ' ἀφήσης;

Καὶ τελειώνοντας ὁ Χριστὸς εἶπε:

– Αὐτὸ τὸ τέλος θὰ ἔχη κάθε ἄνθρωπος, ποὺ θησαυρίζει ὑλικά ἀγαθὰ γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ δὲ φροντίζει νὰ κάνη καλὰ πράξεις σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ νὰ βοηθῆ τοὺς φτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς ἀνθρώπους».

Ἑρωτήσεις

1) Ποιὰ ἦταν ἡ αἰτία τῆς φιλονεικίας τῶν δύο ἀδερφῶν; 2) Γιατί ὁ Χριστὸς ἀρνῆθηκε ν' ἀναμιχθῆ (ν' ἀνακατευθῆ) στὴ διαφορά τους; 3) Πῶς πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε τ' ἀγαθὰ ποῦ μᾶς δίνει ὁ Θεός;

5. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελῶνῆ καὶ Φαρισαίου

Οἱ Φαρισαῖοι ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐλαττώματα, ποῦ εἶχαν, ἦταν ὑπερήφανοι καὶ ὑπερόπτες (ἀκατάδεκτοι) κι ἔλεγαν ὅτι μόνο αὐτοὶ εἶναι καλοὶ ἄνθρωποι καὶ περιφρονοῦσαν ὅλους τοὺς ἄλλους. Ὁ Χριστὸς, γιὰ νὰ χτυπήσῃ τὴν ὑπερηφάνεια καὶ τὴν κακὴ συμπεριφορὰ τῶν Φαρισαίων, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολή:

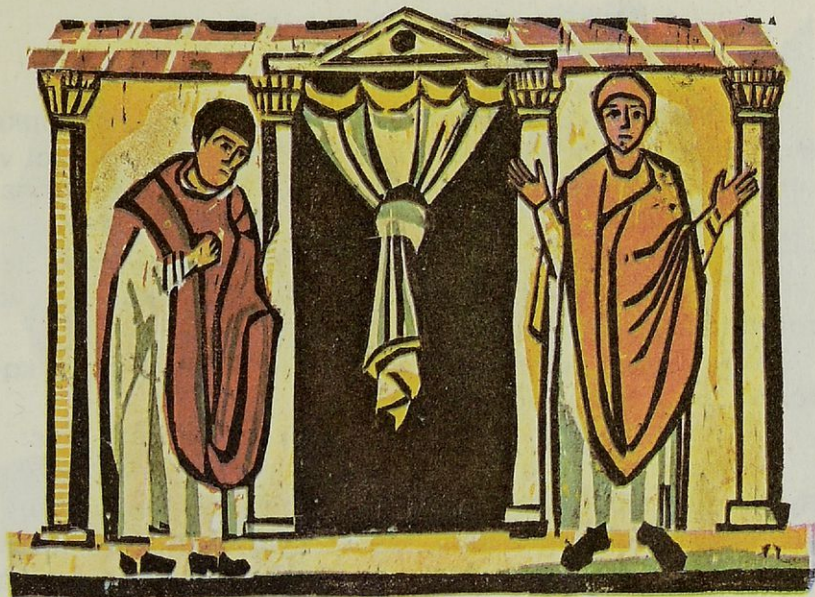
«Μιὰ μέρα δύο ἄνθρωποι πῆγαν στὸ Ναὸ (στὰ Ἱεροσόλυμα) νὰ προσευχηθοῦν. Ὁ ἓνας ἦταν Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελῶνης. Ἀφοῦ μπῆκαν στὸ Ναό, ὁ καθένας ἀπὸ διαφορετικὴ θέση καὶ μὲ διαφορετικὸ τρόπο, ἄρχισαν τὴν προσευχή τους.

» Ὁ Φαρισαῖος στάθηκε περήφανα στὴ μέση τοῦ Ναοῦ, γιὰ νὰ τὸν βλέπουν ὅλοι, καὶ μὲ φωνὴ δυνατὴ ἄρχισε νὰ λέη:

– Θεέ μου, Σ' εὐχαριστῶ, γιὰτὶ δὲν εἶμαι σὰν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι εἶναι κλέφτες, ἄδικοι, ἀνήθικοι ἢ ὅπως εἶναι αὐτὸς ὁ τελῶνης. Νηστεύω δύο φορές τὴν ἑβδομάδα (Δευτέρα - Πέμπτη) καὶ ἀπ' ὅσα ἀποχτῶ (κερδίζω) δίνω τὸ ἓνα δέκατο στοὺς φτωχοὺς.

Ὁ Τελῶνης ὅμως εἶχε σταθῆ ταπεινὰ σὲ μιὰ ἄκρη, στὸ πίσω μέρος τοῦ Ναοῦ, καὶ δὲν τολμοῦσε οὔτε τὰ μάτια του νὰ σηκώσῃ ψηλὰ στὸν οὐρανό. Ντροπιασμένος γιὰ τὶς ἁμαρτίες του χτυποῦσε τὸ στήθος του¹ κι ἔλεγε μὲ λύπη:

¹Τὸ στήθος ἐθεωρεῖτο ἕδρα τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν.

Ὁ Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος

– Θεέ μου, συγχώρεσέ με τὸν ἁμαρτωλό».

Ὅταν τελείωσε τὴν παραβολὴ αὐτὴ ὁ Χριστός, εἶπε
στοὺς ἀκροατές Του:

– Σὰς βεβαιῶνω ὅτι ὁ Θεὸς συγχώρησε τὸν ἁμαρτωλό
τελώνη, ποὺ ἦταν ταπεινὸς καὶ μετάνοιωσε εἰλικρινά, καὶ
ὄχι τὸν ὑπερήφανο Φαρισαῖο. Γιατὶ ὅποιος ὑψώνει τὸν
ἑαυτό του ταπεινώνεται ἀπὸ τὸ Θεό, ἐνῶ ὅποιος ταπεινών-
νει τὸν ἑαυτό του αὐτὸς τιμᾶται καὶ ὑψώνεται.

Παρατήρηση

Ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι μισητὴ ἀπ' ὅλους. Μάθετε τὸ ρητό: « Πᾶς ὁ
ὑψῶν ἑαυτόν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτόν ὑψωθήσεται»
(Λουκ. 18,14).

Ἐρωτήσεις

1) Νὰ συγκρίνετε τὴ στάση τοῦ Φαρισαίου καὶ τοῦ Τελώνη. Τί σὰς
κάνει ἐντύπωση; 2) Ποιὰ εἶναι ἡ αἰτία, ποὺ ὁ Θεὸς δὲ συγχώρησε τὸ
Φαρισαῖο;

6. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη

Μιὰ μέρα, πού ὁ Χριστὸς δίδασκε τὸ λαό, σηκώθηκε ἕνας νομικὸς¹ καὶ μὲ σκοπὸ νὰ πειράξῃ τὸν Κύριο καὶ ν' ἀποδείξῃ στὸν κόσμον ὅτι δὲν ξέρει τὸ Νόμο, Τὸν ρώτησε:

– Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ κάμω, γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνια ζωή;

Ἦ Χριστὸς ὅμως κατάλαβε τὸ σκοπὸ του καί, ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, τὸν ρώτησε:

– Τί γράφει γι' αὐτὸ ὁ Νόμος τοῦ Μωυσῆ; Πῶς τὸ καταλαβαίνεις αὐτὸ πού διαβάξεις;

Καὶ ὁ πονηρὸς νομικὸς, γιὰ νὰ μὴ ντροπιαστῇ, εἶπε:

– Ν' ἀγαπήσῃς τὸ Θεὸ μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ σου καὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμή σου καὶ τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτὸ σου.

– Σωστὰ ἀποκρίθηκες, τοῦ εἶπε ὁ Χριστὸς καὶ συνέχισε: Κάνε τα λοιπὸν αὐτὰ καὶ νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ κερδίσης τὴν αἰώνια ζωή.

– Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον μου; ρώτησε πάλι ὁ νομικὸς, γιὰ νὰ περιπλέξῃ τὴ συζήτηση. Τότε ὁ Χριστὸς, ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, εἶπε αὕτῃ τὴν παραβολή:

«Μιὰ φορὰ ἕνας Ἰουδαῖος κατέβαινε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα στὴν Ἱεριχὼ καὶ στὸ δρόμο ἔπεσε σὲ χέρια ληστῶν. Αὐτοί, ἀφοῦ τοῦ ἔβγαλαν τὰ ρούχα του καὶ τὸν πλήγωσαν, τὸν ἄφησαν μισοπεθαμένο κι ἔφυγαν. Ὑστερα ἀπὸ λίγο περνοῦσε τυχαῖα ἀπὸ ἐκεῖ ἕνας ἱερέας, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ εἶδε τὸν πληγωμένο, συνέχισε τὸ δρόμο του. Κατόπιν πέρασε κι ἕνας Λευίτης, (βοηθὸς δηλαδὴ τοῦ ἱερέα), ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔκαμε τὸ ἴδιο μὲ τὸν ἱερέα.

» Ἀργότερα πέρασε κι ἕνας Σαμαρείτης (πού ἦταν ἐχθρὸς τῶν Ἰουδαίων). Αὐτὸς, ὅταν εἶδε τὸν πληγωμένο, ἔτρεξε ἀμέσως κοντά του. Κατέβηκε ἀπὸ τὸ ζῶο του, τοῦ

¹ Νομικοὶ λέγονταν ἐκεῖνοι πού ἐξηγοῦσαν στὸ λαὸ τὸ Νόμο τοῦ Μωυσῆ. Οἱ Νομικοὶ ἐθεωροῦντο ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους οἱ πιὸ γραμματισμένοι καὶ σοφοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἡ παραβολή τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη

ἔπλυνε τὶς πληγὰς μὲ κρασί, τὶς ἄλειψε μὲ λάδι καὶ τὶς ἔδεσε μὲ προσοχή, σχίζοντας ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του. Κατόπιν τὸν ἀνέβασε στὸ ζῶο του καὶ τὸν πῆγε σ' ἓνα πανδοχεῖο (ὑπαίθριο ξενοδοχεῖο), ὅπου τὸν περιποιήθηκε.

» Τὴν ἄλλη μέρα, προτοῦ νὰ φύγη, κάλεσε τὸν πανδοχεῖα (ξενοδόχο) καὶ τοῦ ἔδωσε χρήματα νὰ τὸν περιποιηθῆ, ὥσότου γίνῃ καλά, καί, ἂν ξοδέψῃ περισσότερα, τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τοῦ τὰ δώσῃ, ὅταν ἐπιστρέψῃ».

Ὅταν τελείωσε τὴν παραβολὴ ὁ Χριστός, ρώτησε τὸ νομικό:

– Ποιὸς λοιπὸν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς σοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι **πλησιόν** γιὰ ἐκεῖνον τὸν δυστυχῆ, ποὺ ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ληστῶν;

– Αὐτὸς ποὺ τὸν λυπήθηκε καὶ τὸν περιποιήθηκε, ὁ Σαμαρείτης, ἀπάντησε ὁ νομικός.

– Πῆγαινε λοιπὸν, τοῦ εἶπε ὁ Χριστός, καὶ κάνε κι ἐσὺ τὸ ἴδιο.

Ἑρωτήσεις

1) Ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον μας; 2) Κι ἐσὺ μπορεῖ νὰ γίνης ἓνας καλὸς Σαμαρεῖτης. Πῶς;

«Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι (διότι) αὐτοὶ ἐλεηθήσονται (θὰ ἐλεηθῶν)» (Μαθ. 5,7).

7. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελιοῦ

Ὁ Χριστὸς εἶπε κάποτε μιὰ ἄλλη παραβολή:

«Ἕνας οἰκοδεσπότης φύτεψε ἓνα μεγάλο ἀμπέλι. Τὸ ἐφραξε ὀλόγυρα μὲ φράχτη, ἐφτιαξε ληνὸν κι ἔχτισε πύργο μέσα σ' αὐτό. Κατόπιν τὸ νοίκιασε σὲ γεωργοὺς κι ἔφυγε σὲ ἄλλο μέρος.

» Ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς τοῦ τρύγου, ἔστειλε τοὺς δούλους τοῦ στοὺς γεωργοὺς, γιὰ νὰ πάρουν ὅ,τι τοῦ ἀνήκε ἀπὸ τὸ εἰσόδημα. Ἄλλὰ οἱ κακοὶ ἐκεῖνοι γεωργοὶ ἐπιασαν τοὺς δούλους καὶ ἄλλον ἀπὸ αὐτοὺς ἔδειραν, ἄλλον σκότωσαν καὶ ἄλλον λιθοβόλησαν. Ὁ οἰκοδεσπότης ὅμως ἔστειλε πάλι ἄλλους δούλους περισσότερους, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτοὺς οἱ γεωργοὶ ἔκαμαν τὰ ἴδια.

» Τότε ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλε σ' αὐτοὺς τὸ γιό του

¹ Πατητήρι γιὰ τὰ σταφύλια καὶ τὸ κρασί.

μέ τη σκέψη ὅτι θὰ τὸν ντραποῦν. Οἱ γεωργοὶ ὅμως, ὅταν εἶδαν τὸ γιὸ τοῦ οἰκοδεσπότη, εἶπαν μεταξύ τους:

– Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος, ἐλάτε νὰ τὸν σκοτώσωμε, γιὰ νὰ κληρονομήσωμε ἐμεῖς τὸ ἀμπέλι.

Καὶ πραγματικὰ τὸν ἔπιασαν καί, ἀφοῦ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι, τὸν σκότωσαν».

Μόλις τελείωσε τὴν παραβολὴ ὁ Χριστὸς, εἶπε στὸν κόσμο:

– Ὅταν ἔρθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελιοῦ, τί θὰ κάμῃ στοὺς γεωργοὺς ἐκείνους;

Κι ἐκεῖνοι ἀποκρίθηκαν:

– Θὰ τοὺς τιμωρήσῃ αὐστηρότατα καὶ τὸ ἀμπέλι θὰ τὸ νοικιάσῃ σὲ ἄλλους γεωργοὺς, οἱ ὁποῖοι θὰ τοῦ δίνουν τοὺς καρποὺς ποῦ τοῦ ἀνήκουν.

Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐπειδὴ κατάλαβαν ὅτι ὁ Χριστὸς μέ τὴν παραπάνω παραβολὴ ἐννοοῦσε αὐτοὺς, σκέφτηκαν νὰ τὸν πιάσουν. Δὲν τὸ ἔκαμαν ὅμως, γιὰτὶ φοβήθηκαν τὸ λαό, ὁ ὁποῖος σεβόταν κι ἐκτιμοῦσε Αὐτὸν ὡς προφήτη.

Περίληπτικὴ ἐξήγηση τῆς παραβολῆς

Οἰκοδεσπότης= ὁ Θεός, Ἄμπέλι= τὸ Ἰουδαϊκὸ ἔθνος, ὡς ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ. Δοῦλοι= οἱ διάφοροι προφῆτες ποῦ στάλθηκαν κατὰ καιροὺς στοὺς Ἑβραίους. Γιὸς= ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, τὸν ὁποῖον οἱ Ἰουδαῖοι φόνευσαν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἐρωτήσεις

1) Τί σὰς ἔκαμε ἐντύπωση στὴν παραπάνω παραβολή; 2) Νὰ συγκρίνετε τὸν οἰκοδεσπότη μέ τοὺς γεωργοὺς. 3) Εἶναι δίκαιη ἡ τιμωρία ποῦ θὰ ἐπιβάλλῃ ὁ οἰκοδεσπότης στοὺς κακοὺς γεωργοὺς;

8. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου

Ὁ Χριστός, γιὰ νὰ δείξη τί περιμένει τοὺς πλουσίους ἐκεῖ, στὴν ἄλλη ζωὴ, ὅταν χρησιμοποιοῦν τὰ πλοῦτη τους μόνο γιὰ νὰ ζοῦν αὐτοὶ καλά, χωρὶς νὰ συμπονοῦν καὶ νὰ βοηθοῦν τοὺς φτωχοὺς καὶ δυστυχισμένους, εἶπε τὴν παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ φτωχοῦ Λαζάρου:

«Ζοῦσε κάποτε ἕνας πολὺ πλούσιος ἄνθρωπος, ποὺ φοροῦσε πάντοτε πολυτελῆ φορέματα καὶ διασκέδαζε κάθε μέρα λαμπρότατα. Τότε ζοῦσε καὶ κάποιος φτωχός, ποὺ τὸν ἔλεγαν Λάζαρο. Καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ποῦ νὰ μείνη, ἔμενε ξαπλωμένος νύχτα καὶ μέρα στὴν αὐλόπορτα τοῦ πλουσίου.

Τὸ σῶμα του ἦταν γεμάτο πληγές καὶ ἀδυνατισμένο ἀπὸ τὴν ἔλλειψη τροφῆς. Ὁ δυστυχῆς πεινοῦσε καὶ λαχταροῦσε νὰ χορτάσῃ μὲ τὰ ψίχουλα, ποὺ ἔπεφταν κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλουσίου. Κανεὶς δὲν τὸν συμπονοῦσε. Ἀκόμη καὶ οἱ σκύλοι ποὺ τριγύριζαν ἐκεῖ ἔγλειφαν τὶς πληγές τοῦ γυμνοῦ σχεδὸν σώματός του κι ἔτσι τοῦ μεγάλωναν τὸ μαρτύριό του.

Ἦρθε κάποτε ἡ ὥρα ποὺ πέθαναν καὶ οἱ δύο. Τὴν ψυχὴ τοῦ Λαζάρου τὴν πῆραν οἱ ἄγγελοι καὶ τὴν ἔφεραν στὸν παράδεισο, στοὺς κόλπους (ἀγκαλιὰ) τοῦ Ἀβραάμ, ἐνῶ ἡ ψυχὴ τοῦ πλουσίου πῆγε στὴν κόλαση.

Ἀπὸ τὴν κόλαση, ποὺ βασανιζόταν ὁ πλούσιος, εἶδε ἀπὸ μακριὰ στὸν παράδεισο τὸν Πατριάρχη Ἀβραάμ καὶ στὴν ἀγκαλιὰ του χαρούμενο κι εὐτυχισμένο τὸ φτωχὸ Λάζαρο καὶ φώναξε:

– Πάτερ Ἀβραάμ, λυπήσου με καὶ στείλε τὸ Λάζαρο νὰ βρέξῃ τὴν ἄκρη ἀπὸ τὸ δάχτυλό του στὸ νερό, γιὰ νὰ μοῦ δροσίση τὴ γλώσσα, γιατί ὑποφέρω τρομερὰ μέσα σ' αὐτὴ ἐδῶ τὴ φλόγα.

Καὶ ὁ Ἀβραάμ τοῦ εἶπε:

– Παιδί μου, θυμήσου ὅτι ἐσὺ εἶχες ὅλα τὰ καλά, ὅταν ζοῦσες στὴ γῆ, ἐνῶ ὁ Λάζαρος ὑπέφερε καὶ βασανιζόταν.

Τώρα όμως ἐδῶ αὐτὸς εἶναι εὐτυχισμένος κι ἐσὺ βασανίζεσαι. Ἄλλωστε μεταξύ μας ὑπάρχει ἓνα τόσο μεγάλο χάσμα (ἄνοιγμα), ποὺ κανεῖς μας, οὔτε ἀπὸ μᾶς οὔτε ἀπὸ σᾶς, δὲν μπορεῖ νὰ τὸ περάση.

Τότε ὁ πλούσιος τοῦ εἶπε:

–Πάτερ, σὲ παρακαλῶ νὰ τὸν στείλῃς τουλάχιστο στὸ πατρικό μου σπίτι, ὅπου ἔχω πέντε ἀδερφοὺς. Νὰ τοὺς πληροφορήσῃ γι' αὐτὰ ποὺ ὑποφέρω ἐγὼ τώρα ἐδῶ κάτω, γιὰ νὰ μὴν ἔρθουν κι ἐκεῖνοι σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπο, ποὺ βασανίζομαι ἐγὼ τώρα.

Καὶ ὁ Ἄβραάμ τοῦ ἀπάντησε καὶ τοῦ εἶπε:

–Ἐχουν τὰ ἱερὰ βιβλία τοῦ Μωυσῆ καὶ τῶν ἄλλων προφητῶν καὶ ἄς κάνουν ὅ,τι λένε αὐτοί.

–Ὅχι, πάτερ Ἄβραάμ, εἶπε πάλι ὁ πλούσιος, δὲν εἶναι τὸ ἴδιο. Ἄλλὰ ἂν κάποιος ἀπὸ τοὺς νεκροὺς πάῃ καὶ τοὺς τὰ εἰπῇ, θὰ μετανοήσουν.

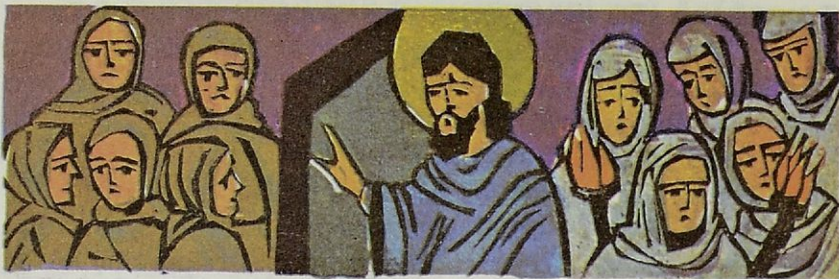
Ἄλλὰ καὶ ὁ Ἄβραάμ τοῦ εἶπε γιὰ τελευταία φορά:

–Ὅταν δὲν ἀκοῦν τὸν Μωυσῆ καὶ τοὺς ἄλλους προφήτες, οὔτε, καὶ ἂν ἀναστηθῇ κάποιος ἀπὸ τοὺς πεθαμένους, θὰ πιστέψουν».

Ἐρωτήσεις

1) Πῶς ζοῦσε στὴ ζωὴ ὁ πλούσιος; πῶς ὁ Λάζαρος; 2) Ποῦ βρίσκονται μετὰ τὸ θάνατό τους; 3) Εἶναι δίκαιη ἡ ἀμοιβὴ τους; 4) Γιατί ὁ Ἄβραάμ δὲν μπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ καμιά ἀπὸ τίς παρακλήσεις τοῦ Πλουσίου; 5) Στὸν Ἄδη ὑπάρχει μετάνοια;

9. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων

Ὁ Κύριος, γιὰ νὰ διδάξῃ ὅτι πρέπει νὰ εἶμαστε πάντοτε ἔτοιμοι (μὲ καλὰ ἔργα), γιὰτὶ δὲ γνωρίζομε τὴν ἡμέρα καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ παρουσιαστοῦμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ μᾶς κρίνῃ, εἶπε αὐτὴ τὴν παραβολή:

«Ἐνα βράδυ γινόταν ἓνας γάμος¹. Ὅταν νύχτωσε καλὰ, δέκα παρθένες, φίλες τῆς νύφης, ἀναψαν τὶς λαμπάδες τους² καὶ βγήκαν νὰ προὔπαντήσουν τὸ νυμφίο (γαμπρό), ποὺ θὰ ἐρχόταν νὰ παραλάβῃ τὴ νύφη.

Οἱ πέντε ἀπὸ αὐτὲς ἦταν μωρὲς (ἀνόητες), γιὰτὶ ἔφυγαν μόνο μὲ τὶς λαμπάδες ἀναμμένες. Δὲν πῆραν μαζί τους καὶ λίγο λάδι σὲ ξεχωριστὸ δοχεῖο, γιὰ νὰ ρίξουν στὶς λαμπάδες νὰ μὴ σβήσουν, σὲ περίπτωσι ποὺ θ' ἀργοῦσε ὁ νυμφίος. Οἱ ἄλλες πέντε ἦταν φρόνιμες (μυαλωμένες), γιὰτὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἀναμμένες λαμπάδες πῆραν μαζί τους καὶ λίγο λάδι σὲ ξεχωριστὸ δοχεῖο.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ γαμπρὸς ἀργοῦσε, νύσταξαν καὶ κοιμήθηκαν. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀκούστηκε μιὰ δυνατὴ φωνή:
– Ἴδου ὁ νυμφίος ἐρχεται, βγῆτε νὰ τὸν ὑποδεχτήτε.

Οἱ δέκα παρθένες ξύπνησαν ἀμέσως καὶ ἄρχισαν νὰ ἐτοιμάζονται. Ἄλλὰ οἱ λαμπάδες τρεμόσβηναν, γιὰτὶ εἶχε σωθῆ τὸ λάδι ποὺ εἶχαν. Οἱ φρόνιμες παρθένες τότε χρησιμοποίησαν τὸ λάδι ποὺ εἶχαν μαζί τους καὶ ἔτρεξαν. Οἱ μω-

¹ Σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑβραίων οἱ γάμοι γίνονταν νύχτα.

² Τὰ λυχνάρια ποὺ ἔκαιγαν μὲ λάδι.

ρὲς ὅμως δὲν εἶχαν ἄλλο λάδι καὶ ζήτησαν ἀπὸ τὶς φρόνιμες. Ἄλλὰ δὲν τοὺς ἔδωσαν.

– Φοβούμαστε τοὺς εἶπαν, μήπως αὐτὸ ποὺ ἔχομε δὲ φτάση οὔτε γιὰ μᾶς οὔτε γιὰ σᾶς. Πηγαίνετε καλύτερα στοὺς ἐμπόρους ν’ ἀγοράσετε.

Ἐνῶ οἱ μωρὲς παρθένες ἔτρεξαν ν’ ἀγοράσουν λάδι, ἦρθε στὸ μεταξὺ ὁ νυμφίος καὶ οἱ παρθένες ποὺ ἦταν ἔτοιμες τὸν ὑποδέχτηκαν καὶ ἦρθαν μαζί του στὸ σπίτι τοῦ γάμου καὶ κλείστηκε ἀμέσως ἡ πόρτα.

Ἦστερα ἀπὸ λίγο ἔφτασαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ οἱ μωρὲς κι ἔλεγαν στὸ νυμφίο:

– Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας.

Ἐκεῖνος ὅμως ἀποκρίθηκε:

– Ἀληθινὰ σᾶς λέω ὅτι δὲ σᾶς γνωρίζω ποιὲς εἴστε.

Ἔτσι οἱ μωρὲς παρθένες ἔμειναν ἔξω ἀπὸ τὸ γάμο».

Μόλις ὁ Χριστὸς τελείωσε τὴν παραβολή, εἶπε πάλι στοὺς ἀκροατὲς του:

– Νὰ εἴστε πάντοτε ἔτοιμοι, ὅπως οἱ φρόνιμες παρθένες, γιὰτὶ δὲ γνωρίζετε τὴν ἡμέρα οὔτε τὴν ὥρα, κατὰ τὴν ὁποία θὰ ἔρθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου (τοῦ Θεοῦ), ὁ νυμφίος τῆς ἐκκλησίας, νὰ σᾶς κρίνῃ.

10. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου

Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι δὲ φάνηκαν ἄξια τέκνα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ὁ Χριστὸς εἶπε τὴν παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου:

« Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μ’ ἓνα βασιλιά, ποὺ ἔκαμε μεγαλόπρεπα τὸ γάμο τοῦ γιοῦ του. Ὅταν λοιπὸν ἔτοιμάστηκαν ὅλα, ἔστειλε τοὺς δούλους του νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς καλεσμένους νὰ ἔρθουν στὸ γάμο. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἦρθαν. Γι’ αὐτὸ ἔστειλε ἄλλους δούλους νὰ τοὺς ποῦν ὅτι εἶναι ὅλα ἔτοιμα καὶ τοὺς περιμένουν στὴ χαρὰ

τοῦ γάμου. Ἄλλα καὶ πάλι ἐκεῖνοι ἀδιαφόρησαν καὶ πῆγαν ἄλλος στὸν ἀγρό του καὶ ἄλλος στὸ ἐμπόριό του. Οἱ δὲ ὑπόλοιποι, ἀφοῦ ἔπιασαν τοὺς δούλους, τοὺς ἔβρισαν καὶ τοὺς σκότωσαν.

Τότε ὁ βασιλιάς στενοχωρήθηκε πολὺ καὶ διέταξε τοὺς δούλους νὰ βγοῦν στοὺς δρόμους τῆς πόλεως καὶ νὰ καλέσουν ὅποιους βροῦν. Οἱ δούλοι ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Κύριός τους, καὶ σὲ λίγο οἱ αἵθουσες τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων γέμισαν ἀπὸ καλοὺς καὶ κακοὺς καλεσμένους, οἱ ὅποιοι κάθησαν στὸ τραπέζι τοῦ γάμου.

Ὅταν ὅμως μπῆκε στὴν αἶθουσα τοῦ γάμου ὁ βασιλιάς, γιὰ νὰ δῆ τοὺς καθισμένους στὸ τραπέζι, εἶδε κι ἕναν ἀπὸ τοὺς καλεσμένους, ποὺ δὲ φοροῦσε ἔνδυμα κατάλληλο γιὰ γάμο. Τὸν πλησίασε λοιπὸν καὶ τοῦ εἶπε:

–Φίλε, πῶς μπῆκες ἐσὺ ἐδῶ, χωρὶς νὰ ἔχῃς τὸ κατάλληλο ἔνδυμα γάμου;

Κι ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν ἤξερε τί νὰ εἰπῆ, ὁ βασιλιάς διέταξε τοὺς ὑπηρέτες νὰ τοῦ δέσουν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια καὶ ἀμέσως νὰ τὸν ρίξουν ἔξω στὸ βαθὺ σκοτάδι τῆς ἐρήμου.

Καὶ ὁ Χριστὸς τελείωσε τὴν παραβολὴ Του μὲ τὸ συμπέρασμα: «Πολλοὶ εἰσι (εἶναι) οἱ κλητοὶ (οἱ καλεσμένοι) εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν), ἀλλὰ ὀλίγοι οἱ ἐκλεκτοὶ (οἱ ἄξιοι)».

Ἑρμηνεία τῆς παραβολῆς

Βασιλιάς εἶναι ὁ Θεός. Γάμος= ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἡ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ. Δούλοι= οἱ διάφοροι ἀπεσταλμένοι (προφῆτες καὶ κήρυκες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ). Καλεσμένοι= οἱ Ἰουδαῖοι ἀρχικῶς, οἱ ἐθνικοὶ κατόπιν. Ἐνδυμα γάμου= ἡ πίστη καὶ οἱ καλὲς πράξεις ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴ Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ἑρωτήσεις

1) Τί σὰς ἔκαμε ἐντύπωση ἀπὸ τὴν παραπάνω παραβολή; 2) Πῶς χαρακτηρίζετε τὴ συμπεριφορὰ τῶν διαφόρων καλεσμένων; Τί διδασκόμαστε ἀπὸ τὴν τιμωρία ἐκείνου ποὺ πῆγε στὸ γάμο χωρὶς κατάλληλο ἔνδυμα;

11. Ἡ κλήση τοῦ Ζακχαίου

Ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητὲς Του καὶ πολὺν κόσμον περνοῦσε κάποτε ἀπὸ τὴν Ἱερικὴν γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Τοῦτο διαδόθηκε ἀμέσως σ' ὅλη τὴν πόλη καὶ πολλοὶ ἔτρεξαν νὰ Τὸν ὑποδεχτοῦν, ἐνῶ πολλοὶ ἄλλοι πάλι στέκονταν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου, ἀπ' ὅπου περνοῦσε, γιὰ νὰ Τὸν δοῦν καὶ νὰ Τὸν θαυμάσουν. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ἦταν κι ἓνας πολὺ πλούσιος ἀρχιτελώνης, ποὺ τὸν ἔλεγαν Ζακχαῖο.

Αὐτὸς ὅμως ἦταν πολὺ κοντὸς στὸ ἀνάστημα καὶ δὲν μπορούσε ἀπὸ τὸν πολὺν κόσμον νὰ δῆ τὸν Κύριο, ποὺ στὸ μεταξὺ πλησίαζε. Γι' αὐτὸ προχώρησε μὲ δυσκολία κι ἀνέβηκε σὲ μιὰ συκομορέα (μουριά), ποὺ ἦταν ἐπάνω στὸ δρόμο. Ὃταν ὁ Χριστὸς ἔφτασε στὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ εἶδε τὸ Ζακχαῖο πάνω στὸ δέντρο, στάθηκε, σήκωσε τὰ μάτια Του ψηλὰ καὶ εἶπε:

– Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, γιατί σήμερα πρέπει νὰ μείνω στὸ σπίτι σου.

Γεμάτος χαρὰ ὁ Ζακχαῖος πήδησε ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ προσκύνησε τὸ Χριστό. Ἀμέσως κατόπιν ἔτρεξε στὸ σπίτι του, γιὰ νὰ ὑποδεχτῆ καὶ νὰ φιλοξενήσῃ τὸν Κύριο. Ὅλοι ὅμως ἤξεραν τὸ Ζακχαῖο, ὅταν εἶδαν τὸ Χριστὸ νὰ πηγαίνει στὸ σπίτι του, ἀγανάχτησαν κι ἔλεγαν:

– Γιὰ δὲς, πάει νὰ μείνῃ στὸ σπίτι ἐνὸς ἀδίκου καὶ ἀμαρτωλοῦ.

Ὁ Χριστὸς ὅμως ἀδιαφόρησε γιὰ ὅσα ἔλεγαν καὶ συνέχισε τὸ δρόμο Του γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου.

Ὁ Ζακχαῖος περιμένε στὸ σπίτι του τὸν Κύριο, συγκινημένος γιὰ τὴ μεγάλη τιμὴ ποὺ τοῦ ἔκανε. Καί, ὅταν πλησίασε, ἔτρεξε μπρὸς Του καί, μετανοιωμένος γιὰ τὴν προηγούμενη ζωὴ του, τοῦ εἶπε:

– Κύριε, τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου τὰ δίνω στοὺς φτωχοὺς. Καὶ ἂν ζημίωσα κανέναν (σὰν τελώνης ποὺ εἶμαι), τοῦ τὰ δίνω πίσω τετραπλάσια.

Ὁ Χριστός, εὐχαριστημένος γιὰ τὴν εἰλικρινῆ μετάνοια τοῦ Ζακχαίου, εἶπε:

–Σήμερα ἦρθε ἡ σωτηρία σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, γιὰτι καὶ αὐτὸς εἶναι παιδί (ἀπόγονος) τοῦ Ἀβραάμ· καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦρθε, γιὰ νὰ βρῆ καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

Ἐρωτήσεις

1) Τί φανερώνει ἡ πράξη τοῦ Ζακχαίου; 2) Γιατί ὁ Χριστὸς ἀδιαφόρησε γιὰ τίς κατηγορίες τῶν Ἰουδαίων καὶ δέχτηκε νὰ πάῃ στὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου; 3) Πῶς κρίνετε τὰ λόγια τοῦ Ζακχαίου πρὸς τὸν Κύριο;

12. Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιά

Μιά μέρα, πού ὁ Χριστὸς δίδασκε σὲ μιὰ πόλη τῆς Ἰουδαίας πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη ποταμό, οἱ μητέρες τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τῶν γειτονικῶν χωριῶν ἔφεραν τὰ παιδιά τους νὰ τὰ εὐλογήσῃ. Οἱ μαθητὲς Του ὅμως νόμισαν ὅτι αὐτὸ θὰ ἦταν κουραστικὸ κι ἐνοχλητικὸ γιὰ τὸν Κύριο. Γι' αὐτὸ ἐμπόδιζαν τίς μητέρες νὰ πλησιάσουν τὸ Χριστό.

Ἀλλὰ ὁ Κύριος μάλωσε τοὺς μαθητὲς Του καὶ τοὺς εἶπε:

–Ἀφῆστε τὰ παιδιά νὰ ἔρθουν κοντά μου καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε, γιὰτι στὰ ἀθῶα καὶ ἀπονήρευτα αὐτὰ παιδιά ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καὶ σὰς βεβαιῶνῶ ὅτι ὅποιος δὲ δεχτῆ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἀπλότητα ἐνὸς παιδιοῦ δὲ θὰ μπῆ σ' αὐτή. Οἱ μαθητὲς τότε ἄφησαν τὰ παιδάκια καὶ τίς μητέρες μὲ τὰ μωρὰ νὰ πλησιάσουν τὸ Χριστό· καὶ ὁ Κύριος, ἀφοῦ τ' ἀγκάλιασε στοργικά, ἄπλωσε τὰ χέρια Του, χάιδεψε τὰ κεφαλάκια τους καὶ τὰ εὐλόγησε πολλὰς φορές. Τὰ εὐλο-

γημένα παιδάκια ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Χριστὸ χαρούμενα. Ἀσφαλῶς θὰ ἔμεινε σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ μέσα στὴν ψυχὴ τους ὀλοζώντανη καὶ ἀξέχαστη ἐκείνη ἢ στιγμή, ποὺ δέχτηκαν τὴν εὐλογία καὶ τὸ χάδι τοῦ Χριστοῦ.

Ἐρωτήσεις

1) Ἀσφαλῶς καὶ σεῖς θὰ ζηλεύετε τὰ παιδάκια ἐκεῖνα. 2) Πῶς μπορεῖτε καὶ σεῖς σήμερα νὰ εἶστε κοντὰ στοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἔχετε τὴν εὐλογία Του; Σκεφτήτε.

13. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα

Μεταξὺ τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς Γαλιλαίας ἦταν ἡ Σαμάρεια. Τοὺς Σαμαρεῖτες οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι Ἑβραῖοι τοὺς θεωροῦσαν ἁμαρτωλοὺς. Τοὺς περιφρονοῦσαν, δὲν εἶχαν καμιὰ σχέση μαζί τους καὶ οὔτε περνοῦσαν ποτὲ ἀπὸ τὴ χώρα τους, ὅταν ταξίδευαν ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Γαλιλαία ἢ τὸ ἀντίθετο, ἀλλὰ πῆγαιναν διὰ μέσου τῆς Περαίας.

Ὁ Χριστὸς ὅμως, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπόψη του τὸ τί ἔκαναν οἱ ἄλλοι Ἑβραῖοι, πέρασε ἀπὸ τὴ Σαμάρεια, ὅταν κάποτε ἀποφάσισε νὰ πάῃ ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Γαλιλαία, καὶ κατὰ τὸ μεσημέρι ἔφτασε μὲ τοὺς μαθητὲς Του ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη Συχάρ. Ἦκανε πολλὴ ζέστη καὶ ἦταν ὑπερβολικὰ κουρασμένος. Γι' αὐτό, ἐνῶ οἱ μαθητὲς πῆγαν στὴν πόλη ν' ἀγοράσουν τρόφιμα, αὐτὸς κάθησε νὰ ξεκουραστῇ κοντὰ σ' ἓνα πηγάδι, ποὺ λεγόταν «φρέαρ τοῦ Ἰακώβ».

Σὲ λίγο ἦρθε ἀπὸ τὴ Συχάρ μιὰ Σαμαρείτιδα μὲ τὴ στάμνα τῆς νὰ πάρῃ νερό. Ὁ Χριστὸς τότε τῆς ζήτησε νὰ τοῦ δώσῃ νὰ πιῇ λίγο νερό. Ἡ Σαμαρείτιδα ὅμως, ἡ ὁποία τὸν γνώρισε ἀπὸ τὰ ροῦχα Του καὶ τὴν ὁμιλία Του ὅτι ἦταν Ἰουδαῖος, τοῦ εἶπε:

Ο Ίησους και η Σαμαρείτιδα

– Πῶς Ἐσύ, ἓνας Ἰουδαῖος, ζητεῖς νερό ἀπὸ μιὰ Σαμαρείτιδα; Δὲν ξέρεις ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἔχουν καμιὰ σχέση με τοὺς Σαμαρεῖτες;

Ἦ Ὁ Κύριος τότε τῆς εἶπε:

– “ Ἄν ἤξερες τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ ποῖος εἶμαι ἐγώ, θὰ μοῦ ζητοῦσες ἐσὺ νὰ σοῦ δώσω ἀπὸ τὸ δικό μου νερό ποῦ δίνει ζωή.

Ἐκεῖνη δὲν κατάλαβε τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ. Νόμισε ὅτι πρόκειται γιὰ πραγματικὸ νερό καὶ Τοῦ εἶπε:

– Οὔτε κουβὰ ἔχεις καὶ τὸ πηγάδι εἶναι βαθύ. Ποῦ λοιπὸν θὰ βρῆς αὐτὸ τὸ νερό; Δὲ φαντάζομαι νὰ εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πρόγονό μας τὸν Ἰακώβ, ποῦ ἄνοιξε αὐτὸ τὸ πηγάδι κι ἔχομε ὅλοι ἀπὸ αὐτὸ νερό μέχρι σήμερα.

– Naί, ἀλλὰ ὅποιος πιῆ ἀπὸ τὸ νερό τοῦ πηγαδιοῦ αὐτοῦ θὰ διψᾷ πάλι, ὅποιος ὅμως πιῆ ἀπὸ τὸ δικό μου νερό, αὐτὸς δὲ θὰ διψᾷ ποτὲ πιά, ἀποκρίθηκε ὁ Κύριος.

Ἄλλὰ καὶ πάλι ἡ Σαμαρείτιδα δὲν κατάλαβε ὅτι ὁ Χριστὸς μιλοῦσε γιὰ τὴ διδασκαλία Του καὶ Τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς δώση ἀπὸ τὸ δικό Του νερό, γιὰ νὰ μὴν ἔρχεται στὸ πηγάδι καὶ κουράζεται. Ἦ Ὁ Κύριος βρῆκε κατάλληλη τὴ στιγμή καὶ ἄρχισε νὰ τῆς φανερώνη ὀρισμένα γεγονότα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς.

Τότε ἡ Σαμαρείτιδα Τοῦ εἶπε:

– Κύριε, ἀπ’ ὅσα μοῦ φανέρωσες, καταλαβαίνω ὅτι εἶσαι προφήτης καὶ Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ πῆς ποῦ πρέπει νὰ λατρεύωμε τὸ Θεό; Στὸ ὄρος Γαριζίν, ποῦ Τὸν λατρεύομε ἐμεῖς οἱ Σαμαρεῖτες ἢ στὸ Νὰὸ τοῦ Σολομῶντος στὰ Ἱεροσόλυμα, ποῦ Τὸν λατρεύετε σεῖς οἱ Ἰουδαῖοι;

Καὶ ὁ Χριστὸς τῆς ἀπάντησε:

– Πίστεψέ με, γυναίκα, ὅτι πολὺ σύντομα ὁ Θεὸς δὲ θὰ λατρεύεται οὔτε στὸ ὄρος τοῦτο οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἦ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ βρίσκεται παντοῦ, εἶναι « πανταχοῦ παρών ». Ἔτσι οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ Τὸν λατρεύουν ὅπου καὶ ἂν βρίσκωνται. Ἦ Ἀρκεῖ μόνο νὰ Τὸν λατρεύουν ἀληθινὰ καὶ με ὅλη τὴν ψυχὴ τους.

Ἡ Σαμαρείτιδα, ποὺ πρώτη φορὰ ἄκουγε τέτοια λόγια, κοίταξε τὸν Κύριο μὲ θαυμασμὸ καὶ τοῦ εἶπε:

– Ξέρω ὅτι θὰ ἔρθῃ ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας). Ὅταν θὰ ἔρθῃ ἐκεῖνος, θὰ μᾶς διδάξῃ τὴν ἀλήθεια.

– Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστὸς ποὺ αὐτὴ τῆ στιγμὴ σοῦ μιλῶ, εἶπε ὁ Κύριος.

Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν ὥρα γύρισαν οἱ μαθητὲς Του ἀπὸ τῆ Συχάρ. Τότε ἡ Σαμαρείτιδα ἄφησε τὴ στάμνα τῆς κι ἔτρεξε στὴν πόλη καὶ διηγήθηκε στοὺς κατοίκους ὅσα τῆς συνέβησαν στὸ πηγάδι. Πολλοὶ πίστεψαν καὶ κίνησαν νὰ ἔρθουν στὸ Χριστό.

Στὸ μεταξύ οἱ μαθητὲς παρακαλοῦσαν τὸν Κύριο νὰ φάῃ. Μὰ ἐκεῖνος εὐχαριστημένος, ποὺ φανέρωσε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ στὴ Σαμαρείτιδα, τοὺς εἶπε:

– Δικό μου φαγητὸ εἶναι νὰ κάνω τὸ θέλημα ἐκείνου ποὺ μ' ἔστειλε καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργο ποὺ μοῦ ἀνέθεσε. Καί, ἐνῶ ἔλεγε αὐτά, ἔφτασαν πολλοὶ Σαμαρεῖτες καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μείνῃ μαζί τους, γιὰ νὰ τὸν φιλοξενήσουν καὶ νὰ τοὺς διδάξῃ. Ὁ Κύριος δέχτηκε κι ἔμεινε ἐκεῖ δύο μέρες καὶ κατόπιν ἔφυγε γιὰ τὴ Γαλιλαία.

Ἀπὸ τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ στὴ Συχάρ πίστεψαν πολλοὶ Σαμαρεῖτες, ποὺ ὁμολογοῦσαν ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ Σωτῆρας τοῦ Κόσμου.

Ἡ Σαμαρείτιδα, ποὺ συνομίλησε μὲ τὸ Χριστό, εἶναι ἡ Ἁγία Φωτεινὴ. Ἡ μνήμη τῆς γιορτάζεται στὶς 26 Φεβρουαρίου καὶ τὴν Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδας (πέμπτη Κυριακὴ μετὰ τὸ Πάσχα).

Ἐρωτήσεις

1) Γιατί ὁ Χριστὸς πέρασε ἀπὸ τὴ Σαμάρεια, ἀφοῦ κανεὶς Ἑβραῖος δὲν περνοῦσε; 2) Τί γνωρίζετε ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη γιὰ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸ φρέαρ; 3) Γιατί ὁ Χριστὸς ζήτησε ἀπὸ τὴ Σαμαρείτιδα νὰ Τοῦ δώσῃ νερὸ νὰ πιῇ; Διψοῦσε πραγματικά; Ποιὸ σκοπὸ εἶχε; 4) Ποιὰ εἶναι ἡ μεγάλη ἀλήθεια ποὺ φανέρωσε ὁ Χριστὸς στὴ Σαμαρείτιδα καὶ σὲ ὅλο τὸν κόσμo;

ΣΤ. ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΤΑ ΠΑΘΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου

Κάποτε ὁ Κύριος μὲ τοὺς μαθητὲς Του βρέθηκε κοντὰ στὸ ὄρος Θαβώρ, λίγο ἔξω ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ. Ἔφησε τοὺς ἄλλους μαθητὲς κάτω στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ, γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν, κι ἐκεῖνος, ἀφοῦ πῆρε μαζί Του τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, ἀνέβηκε στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, γιὰ νὰ προσευχηθῆ.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Χριστὸς προσευχόταν, μεταμορφώθηκε, ἄλλαξε τελείως δηλαδὴ κατὰ τὸ σῶμα. Τὸ πρόσωπό Του ἔλαμψε ὅπως ὁ ἥλιος καὶ τὰ φορέματά Του ἔγιναν κάτασπρα σὰν τὸ χιόνι. Τὴν ἴδια στιγμὴ παρουσιάστηκαν δίπλα Του οἱ δύο μεγάλοι Προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, καὶ ἄρχισαν νὰ μιλοῦν μαζί Του.

Τότε ὁ Πέτρος εἶπε στὸ Χριστό:

— Κύριε, καλὰ εἶναι νὰ μείνωμε ἐδῶ. Ἄν θέλῃς, ἄς κάμωμε τρεῖς σκηνές, μιὰ γιὰ Σένα, μιὰ γιὰ τὸ Μωυσῆ καὶ μιὰ γιὰ τὸν Ἡλία.

Τὰ εἶπε αὐτὰ ὁ Πέτρος, γιὰτὶ θυμῆθηκε τὰ λόγια ποὺ τοὺς εἶχε πεῖ λίγες ἡμέρες πρὶν¹ καὶ ἤθελε νὰ Τὸν προ-

¹ Ὅτι δηλαδὴ, ὅταν θ' ἀνέβαιναν στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ τὸ Πάσχα, θὰ Τὸν ἔπιαναν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, θὰ Τὸν ἔβριζαν, θὰ Τὸν ταπεινωναν καὶ τέλος θὰ Τὸν σταύρωναν.

Ἡ μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου

φυλάξη ἀπὸ τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους.

Ἐνῶ ἀκόμη ἔλεγε αὐτὰ ὁ Πέτρος, ἓνα ὀλόφωτο σύννεφο σκέπασε τὸ Χριστὸ καὶ τοὺς δύο Προφῆτες καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε μέσα ἀπὸ τὸ σύννεφο ποὺ ἔλεγε: « Αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός. Αὐτὸν ν' ἀκούτε».

Ὅταν οἱ μαθητὲς ἄκουσαν αὐτὴ τὴ φωνή, φοβήθηκαν καὶ ἔπεσαν κάτω μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ. Τότε ὁ Χριστὸς πῆγε κοντὰ τους, τοὺς ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τοὺς εἶπε:

–Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβᾶστε.

Ἐκεῖνοι ἀνοιξαν τὰ μάτια τους, χωρὶς νὰ τοὺς θαμπώνη πιὰ τὸ φῶς, καὶ δὲν εἶδαν κανέναν ἄλλο παρὰ μόνο τὸ Χριστό. Ἦταν πάλι μόνοι τους μὲ τὸ Διδάσκαλό τους καὶ σὲ λίγο ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν μαζί Του ἀπὸ τὸ βουνό, εὐχαριστημένοι γιὰ ὅσα εἶδαν καὶ ἄκουσαν. Στὸ δρόμο ὁ Χριστὸς τοὺς εἶπε νὰ μὴν ποῦν σὲ κανένα τίποτε, πρὶν ἀναστηθῆ ἀπὸ τοὺς νεκρούς.

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος γιορτάζεται στὶς 6 Αὐγούστου.

Ἀπολυτίκιο τῆς γιορτῆς

«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει, Χριστὲ ὁ Θεός, δεῖξας τοῖς Μαθηταῖς Σου τὴν δόξαν Σου, καθὼς ἠδύναντο. Λάμπρον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς Σου τὸ αἰῶδιον, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Φωτοδότα, δόξα Σοι».

Ἐρωτήσεις

- 1) Γιατί ὁ Χριστὸς πῆρε πάνω στὸ ὄρος μόνο τοὺς τρεῖς μαθητὲς Του;
- 2) Τί ἤθελε ὁ Χριστὸς νὰ δεῖξη στοὺς μαθητὲς μὲ τὴ Μεταμόρφωσή Του;
- 3) Ποιὰ ἡ σημασία τῆς παρουσίας τῶν δύο μεγάλων Προφητῶν κατὰ τὴ Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ;
- 4) Τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ φόβισε καὶ θάμπωσε τοὺς τρεῖς μαθητὲς κατὰ τὴ Μεταμόρφωση;

2. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα

Ἐξί μερες πρὶν ἀπὸ τὸ Πάσχα τῶν Ἑβραίων ὁ Χριστὸς ἦρθε στὴ Βηθανία. Ἐκεῖ φιλοξενήθηκε στὸ φιλικὸ Του σπίτι τοῦ Λαζάρου. Κατὰ τὸ δεῖπνο ἢ ἀδερφή τοῦ Λαζάρου, ἡ Μαρία, ἄλειψε τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ μὲ πολύτιμο μύρο καὶ κατόπιν τὰ σκούπισε μὲ τὰ μαλλιά της, γιὰ νὰ δείξη τὴν εὐγνωμοσύνη της στὸ Χριστό, ποὺ ἀνάστησε τὸν ἀδερφό της.

Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησε ὁ Ἰησοῦς μαζί μὲ τοὺς μαθητὲς Του γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Τοὺς ἀκολουθοῦσε καὶ πολὺς κόσμος.

Ὅταν ἔφτασαν στὴ Βηθφαγή, ἓνα χωριουδάκι ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὁ Χριστὸς εἶπε σὲ δύο μαθητὲς Του:

— Πηγαίνετε στὸ χωριὸ ποὺ εἶναι ἀπέναντί σας. Ἐκεῖ θὰ βρῆτε δεμένο ἓναν πῶλον ὄνου (γαϊδουράκι), ποὺ στὴν πλάτη του ἄνθρωπος δὲν κάθησε ἀκόμη. Νὰ τὸν λύσετε καὶ νὰ τὸν φέρετε ἐδῶ. Ἄν σὰς ρωτήση κανεὶς γιατί τὸν παίρνετε, νὰ πῆτε ὅτι τὸν θέλει ὁ Κύριος.

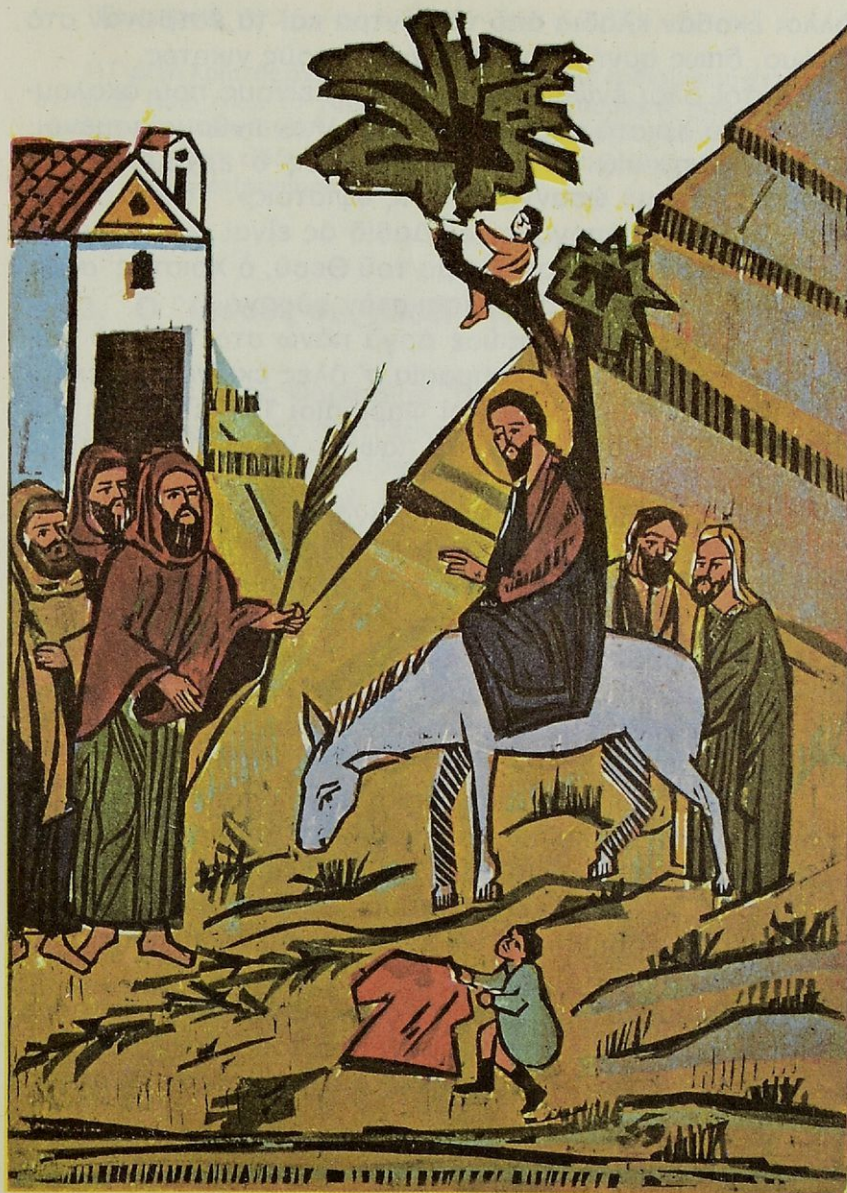
Αὐτὸ κι ἔγινε. Σὲ λίγο γύρισαν οἱ μαθητὲς μὲ τὸν πῶλον. Ἔστρωσαν κατόπιν στὴν πλάτη του μερικὰ ροῦχα, κάθησε πάνω ὁ Χριστὸς καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα¹.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἄλλοι ξένοι, ποὺ εἶχαν μαζευτῆ ἐκεῖ γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ Πάσχα, μόλις ἄκουσαν ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστὸς, βγήκαν νὰ τὸν προῦπαντήσουν.

Ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς κρατοῦσαν στὰ χέρια τους βάρια (κλαδιὰ) φοινίκων. Πολλοὶ ἀπὸ τὴ χαρὰ τους ἔστρωναν τὰ ροῦχα τους στὸ δρόμο, γιὰ νὰ περάση πάνω ἀπὸ αὐτά· καὶ

¹ Ἔτσι ἀλήθευε ἡ Προφητεία τοῦ Προφήτη Ζαχαρία: «Μὴ φοβᾶσαι, θυγατέρα Σιών, Ἱερουσαλήμ· ἰδοὺ ὁ βασιλιάς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου».

Ἡ θριαμβευτική εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα

ἄλλοι ἔκοβαν κλαδιὰ ἀπὸ τὰ δέντρα καὶ τὰ ἔστρωναν στὸ δρόμο, ὅπως συνήθιζαν νὰ κάνουν στοὺς νικητές.

Αὐτοὶ ὅλοι ἐνώθησαν τώρα μ' ἐκείνους ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὸ Χριστὸ καὶ ὅλοι μαζί ἔψαλλαν ἐνθουσιασμένοι: « Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις». Τοῦτο σημαίνει: « Σῶσε τὸν ἀπόγονο τοῦ Δαβίδ· ἄς εἶναι εὐλογημένος ἐκεῖνος ποὺ ἔρχεται στ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὁ Χριστός· σῶσε Τον, Θεέ, Ἐσύ ποὺ βρίσκεσαι στὸν οὐρανό»¹.

Ὁ Κύριος προχωροῦσε ἀργὰ πάνω στὸ ταπεινὸ γαῖ-δουράκι, χωρὶς νὰ δίνει σημασία σ' ὅλες ἐκεῖνες τὶς ἐκδηλώσεις. Ὅταν ὅμως μερικοὶ Φαρισαῖοι τοῦ εἶπὴν νὰ συστήση στοὺς ὀπαδοὺς Του νὰ πάψουν νὰ φωνάζουν, τοὺς εἶπε μὲ ἀγανάχτηση:

– Κι αὐτοὶ ἂν πάψουν, θὰ φωνάξουν οἱ πέτρες.

Ἔτσι, ἀκολουθούμενος ὁ Κύριος ἀπ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ ἐνθουσιασμένο πλήθος, διέσχισε θριαμβευτικὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, ὡσπου ἔφτασε στὸ Ναό. Ἐκεῖ μ' ἓνα γραγγέλιο (βούρδουλα) ἔδωξε πρῶτα ὅλους τοὺς ἐμπόρους, ποὺ εἶχαν μεταβάλει τὸν ἱερὸ χῶρο τοῦ Ναοῦ σ' ἐμπορικὸ κέντρο «οἶκον ἐμπορίου». Κατόπιν θεράπευσε ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς ποὺ βρέθηκαν ἐκεῖ καὶ ἄρχισε νὰ διδάσκη.

Ἐπειτὰ ἀπὸ τὴ θριαμβευτικὴ αὐτὴ ὑποδοχὴ τοῦ Χριστοῦ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δὲν μπόρεσαν νὰ συγκρατήσουν πιὰ τὴ μανία τους καὶ ἀποφάσισαν νὰ πιάσουν τὸ Χριστὸ τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ. Δὲν τὸ ἀποτόλμησαν ὅμως, γιατί φοβήθηκαν τὸ ἐνθουσιασμένο πλήθος ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸ Χριστό.

Τὴ θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα τὴ γιορτάζουμε τὴν Κυριακὴ πρὸ τοῦ Πάσχα καὶ ὀνομάζεται τῶν Βαΐων. Τὴν Κυριακὴ αὐτὴ μοιράζονται στοὺς Χριστιανοὺς καὶ βάρια.

¹ Γιατὶ πίστευαν μετὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου ὅτι ὁ Χριστὸς ἀνεβαίνει στὰ Ἱεροσόλυμα ὡς βασιλείας, γιὰ νὰ πάρῃ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους τὸ θρόνο τοῦ Δαβὶδ καὶ νὰ κάμῃ πάλι ἐλευθέρο καὶ δυνατὸ τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραήλ.

Ἐρωτήσεις

1) Γιατί ὁ Χριστὸς ἀνεβαίνει στὰ Ἱεροσόλυμα καθισμένος στὸν πῶλο ὄνου; 2) Ποιὸ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ὑποδοχῆς ποὺ κάνουν οἱ Ἰουδαῖοι στὸ Χριστό; 3) Ποῦ ὀφείλεται ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Ἰουδαίων; 4) Πῶς οἱ Φαρισαῖοι εἶδαν τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Χριστοῦ; Ποιὰ εἶναι τὰ σχέδιά τους; Τὰ πραγματοποιοῖσαν τότε; Γιατί;

3. Ὁ Ἰησοῦς συγχωρεῖ τὴν ἀμαρτωλὴ γυναῖκα

Κάποτε ἓνας Φαρισαῖος, ποὺ τὸν ἔλεγαν Σίμωνα, κάλεσε τὸ Χριστὸ στὸ σπίτι του νὰ φάη μαζί του. Ὁ Χριστὸς, ἂν καὶ γνώριζε ὅτι οἱ Φαρισαῖοι εἶναι κακοί, πῆγε στὸ σπίτι του· καί, παρ' ὅλο ποὺ δὲν τοῦ ἔκαμε τὴν ὑποδοχὴ ποὺ ἔπρεπε¹, κάθησε νὰ φάη.

Ἐνῶ ἔτρωγαν, μπῆκε ξαφνικὰ μέσα στὸ σπίτι μιὰ γυναῖκα, ποὺ ἦταν σὲ ὅλους γνωστὴ γιὰ τὴν ἀμαρτωλὴ ζωὴ της. Κρατοῦσε στὰ χέρια της ἓνα ἀκριβὸ ὁμορφο ἀλαβάστρινο δοχεῖο γεμάτο μὲ τὸ ἀκριβότερο μύρο ποὺ ὑπῆρχε.

Χωρὶς νὰ πῆ τίποτε σὲ κανένα, γονάτισε μπρὸς στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ καὶ ἄρχισε νὰ κλαίη σιγανά. Μὲ τὰ δάκρυά της ἔβρεχε τὰ πόδια τοῦ Κυρίου καὶ τὰ σκούπιζε μὲ τὰ ξέπλεκα μακριὰ μαλλιά της. Συγχρόνως τὰ φιλοῦσε συνεχῶς καὶ τ' ἄλειφε μὲ τὸ πανάκριβο μύρο.

Ὁ Κύριος, συγκινημένος ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ δυστυχία τῆς ἀμαρτωλῆς γυναίκας, δεχόταν τὶς περιποιήσεις της μὲ συμπάθεια, ἐνῶ ὁ Φαρισαῖος παρακολουθοῦσε μὲ ἀδιαφορία τὴν ἀμαρτωλὴ καὶ ἄρχισεν ν' ἀγαναχτῆ μέσα του, γιατί ὁ Χριστὸς δεχόταν τὶς περιποιήσεις μιᾶς τόσο ἀμαρτωλῆς γυναίκας.

¹ Σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμά τους οἱ Ἑβραῖοι ὅσους καλοῦσαν στὸ σπίτι τους τοὺς τιμοῦσαν ιδιαίτερα. Τοὺς φιλοῦσαν, ὅταν ἔμπαιναν στὸ σπίτι, τοὺς ἔπλεναν τὰ πόδια τους, ἔδιναν λάδι καὶ ἄλειφαν τὰ μαλλιά τους καὶ στὸ τραπέζι τοὺς ἔβαζαν νὰ καθίσουν στὴν καλύτερη θέση.

Ὁ Χριστός, ποῦ κατάλαβε τὴ στενοχώρια τοῦ Φαρισαίου, τὸν κάλεσε κοντά Του καὶ τοῦ εἶπε:

– Σίμων, δύο ἄνθρωποι χρωστοῦσαν σὲ κάποιον ὁ ἓνας πολλὰ καὶ ὁ ἄλλος λίγα χρήματα· καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν νὰ τὰ ἐπιστρέψουν, ὁ δανειστής τὰ χάρισε καὶ στοὺς δύο. Πές μου ποιὸς ἀπὸ τοὺς δύο ὀφειλέτες θὰ τὸν ἀγαπήσῃ περισσότερο;

– Νομίζω ὅτι θὰ τὸν ἀγαπήσῃ περισσότερο ἐκεῖνος στὸν ὅποιον χάρισε τὰ περισσότερα, εἶπε ὁ Σίμων.

– Σωστὰ ἀποκρίθηκες, ἐπανελάβε ὁ Χριστός, ἔτσι εἶναι. Κι ἐσύ, ἐνῶ μὲ προσκάλεσες στὸ σπίτι σου, δὲν μοῦ φέρθηκες ὅπως ἔπρεπε σὲ φιλοξενούμενο. Ἀντίθετα αὐτὴ ἡ γυναίκα μ' αὐτὸ ποῦ ἔκαμε ἔδειξε ὅτι μὲ ἀγάπησε πολὺ ὡς Σωτήρα τῆς καὶ πόθησε βαθύτατα τὴ συγχώρησή τῆς. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς σοῦ λέω ὅτι τῆς χαρίζονται τὰ πολλὰ χρέη τῆς, εἶναι δηλαδὴ συγχωρημένες οἱ πολλὲς ἀμαρτίες τῆς.

Κατόπιν δὲ γυρίζοντας πρὸς τὴ γυναίκα, ποῦ ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη γονατιστή, τῆς εἶπε:

– Εἶναι συγχωρημένες οἱ ἀμαρτίες σου. Ἡ πίστη σου σ' ἔχει σώσει. Μὲ ἡσυχία τὴν καρδιά σου πήγαινε στὸ καλό.

Ἐρωτήσεις

1) Γιατί ὁ Χριστός πήγε στὸ σπίτι ἑνὸς Φαρισαίου; 2) Γιατί ἡ ἀμαρτωλὴ κάνει τέτοιες περιποιήσεις στὸν Κύριο; 3) Γιατί ὁ Κύριος δέχεται τὶς περιποιήσεις μιᾶς τόσο ἀμαρτωλῆς; 4) Τί δείχνει τὴν εἰλικρινὴ μετάνοιά τῆς;

4. Ὁ Ἰησοῦς ἐλέγχει τοὺς Φαρισαίους

Ὁ Χριστὸς βρισκόταν καὶ πάλι στὸ Ναό. Εἶχε ἐπιστρέψει ἀπὸ τὴ Βηθανία, ὅπου εἶχε πάει μετὰ τὴ θριαμβευτικὴ εἴσοδο στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἦταν περικυκλωμένος ἀπὸ πλῆθος κόσμου καὶ δίδασκε.

Ἐκεῖ ἦρθαν καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ μὲ διάφορες κουτοπόνηρες ἐρωτήσεις προσπαθοῦσαν νὰ Τὸν παρασύρουν σὲ συζήτηση. Ἦθελαν νὰ βροῦν τὴν κατηγορία ποῦ τοὺς χρειαζόταν, γιὰ νὰ Τὸν πιάσουν καὶ νὰ Τὸν θανατώσουν. Ὁ Χριστὸς ὅμως μὲ τὶς ἀπαντήσεις Του τοὺς ἀποστόμωσε καὶ τοὺς ἀνάγκασε νὰ σωπάσουν καταντροπιασμένοι· καὶ ἀγαναχτισμένος γιὰ τὴν ὑποκρισία καὶ τὴν πονηρία τους στράφηκε πρὸς τὸ πλῆθος καὶ ἄρχισε νὰ μιλῇ κατὰ τῶν Φαρισαίων.

Συμβούλεψε στὴν ἀρχὴ τὸν κόσμο νὰ προσέχη τοὺς Φαρισαίους, γιὰτὶ ἡ ζωὴ τους δὲν εἶναι σύμφωνη μὲ τὴ διδασκαλία τους. Ἄλλα διδάσκουν καὶ ἄλλα κάνουν· εἶναι ὑποκριτές. Ἄν κάποτε κάμουν κάτι καλὸ, τὸ κάνουν, γιὰ νὰ τοὺς δῆ ὁ κόσμος καὶ νὰ τοὺς δοξάσῃ.

Κατόπιν, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἴδιους τοὺς Φαρισαίους, τοὺς εἶπε σὲ τόνο αὐστηρό:

– Οὐαὶ ὑμῖν, (ἀλίμονό σας δηλαδή) γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριτές, γιὰτὶ κάνετε μεγάλες προσευχὲς καὶ παρουσιάζεστε ὅτι προστατεύετε τὶς χῆρες καὶ τὰ ὀρφανά. Ὅμως κατακλέβετε τὶς περιουσίες τους καὶ μὲ κάθε τρόπο τὶς ἀδικεῖτε.

Ἄλιμονό σας, γιὰτὶ προσέχετε τὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα πράγματα καὶ ἀδιαφορεῖτε γιὰ τὰ μεγάλα. Εἶστε ὑποκριτές, γιὰτὶ παρουσιάζεστε πῶς τηρεῖτε τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ σεῖς πρῶτοι τὶς παραβαίνετε. Ἀλίμονό σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, γιὰτὶ μοιάζετε μὲ τάφους, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐξωτερικὰ ἀσβεστωμένοι, γιὰ νὰ φαίνωνται ὡραῖοι, ἀλλὰ μέσα εἶναι γεμάτοι ἀπὸ κόκκαλα πεθαμένων

καὶ ἀκαθαρσίες κάθε εἴδους. Ἔτσι κι ἐσεῖς ἀπέξω φαίνεστε στοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἀπὸ μέσα ὅμως εἶστε γεμάτοι ἀπὸ ὑποκρισία καὶ ἀδικία. Εἶστε φίδια, ὀχιές γεμάτες δηλητήριο.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ θὰ τιμωρηθῆτε πολὺ αὐστηρὰ ἀπὸ τὸ Θεό. Ἔτσι θὰ πληρώσετε ὄχι μόνο τὶς δικές σας ἀμαρτίες, ἀλλὰ καὶ τὶς ἀμαρτίες τῶν προγόνων σας, οἱ ὁποῖοι στὴν ἐποχὴ τους σκότωσαν τόσους προφῆτες καὶ δικαίους.

Ἄφοῦ εἶπε αὐτὰ ὁ Κύριος, βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸ Ναὸ καὶ ἀνέβηκε μὲ τοὺς μαθητὲς Του στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ ἔμεινε τὴν ὑπόλοιπη μέρα καί, ὅταν βράδιασε, κατέβηκε στὴ Βηθανία.

Ἑρωτήσεις

1) Ποιὸ ἦταν τὸ μεγαλύτερο ἐλάττωμα τῶν Φαρισαίων; 2) Πῶς παρουσιάζονται στὸν κόσμος; 3) Θυμηθῆτε τὸ Φαρισαῖο τῆς παραβολῆς. Ἦταν δίκαιη ἡ ἀγανάχτησή τοῦ Χριστοῦ ἐναντίον τους;

5. Τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα

Στὴ Βηθανία ὁ Χριστὸς ἔμεινε ὅλη τὴν ἐπόμενη μέρα (Μ. Τετάρτη), προετοιμάζοντας τοὺς μαθητὲς Του γιὰ ὅσα ἐπρόκειτο νὰ πάθῃ. Ἐνῶ ὅμως ὁ Χριστὸς περνοῦσε ἡσυχὰ στὴ Βηθανία, στὴν Ἱερουσαλὴμ οἱ ἐχθροὶ Του κάνουν τὸ κάθε τί, γιὰ νὰ βροῦν τρόπο νὰ Τὸν συλλάβουν καὶ νὰ Τὸν θανατώσουν.

Καί, γιὰ νὰ πάρουν ὀριστικὴ ἀπόφαση, κάλεσαν τὸ Μεγάλο Συνέδριο, ποῦ ἦταν τὸ ἀνώτατο θρησκευτικὸ δικαστήριο τῶν Ἑβραίων. Αὐτὸ τὸ ἀποτελοῦσαν 71 δικαστές, ἀπὸ ἀρχιερεῖς, πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς, μὲ πρόεδρο τὸν ἀρχιερέα τοῦ χρόνου ἐκείνου. Μαζεύτηκαν λοιπὸν στὸ σπιτί τοῦ ἀρχιερέα Καϊάφα ὅλοι, ὅσοι ἀποτελοῦσαν τὸ Με-

γάλο Συνέδριο. Ἐκεῖ ἔπειτα ἀπὸ πολλές συζητήσεις ἀποφάσισαν ὁμόφωνα νὰ πιάσουν τὸ Χριστὸ καὶ νὰ Τὸν θανατώσουν. Μερικοὶ πρότειναν ν' ἀφήσουν νὰ περάσῃ τὸ Πάσχα, γιὰ νὰ μὴν ἐξεγερθῇ ὁ λαός, ποὺ ἦταν συγκεντρωμένος στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦταν μὲ τὸ μέρος τοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὅμως, ἐνῶ ἀκόμη δὲν εἶχαν ἀποφασίσει ὀριστικὰ τὸ πότε νὰ Τὸν πιάσουν, παρουσιάστηκε ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης καὶ τοὺς εἶπε:

– Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε, γιὰ νὰ σᾶς Τὸν παραδώσω ἐγώ! Ἐκεῖνοι δέχτηκαν μὲ χαρὰ τὴν πρόταση τοῦ Ἰούδα, γιὰτι ἔτσι ἡ σύλληψη τοῦ Χριστοῦ θὰ γινόταν μὲ μεγάλη εὐκολία καὶ τοῦ ὑποσχέθηκαν νὰ τοῦ δώσουν «τριάκοντα» ἀργύρια.

Ὁ Προδότης μαθητὴς δέχτηκε καὶ ἀνέλαβε νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ κρυφὰ τὴ νύχτα στὸ μέρος ποὺ θὰ βρισκόταν ὁ Χριστός, ὥστε νὰ Τὸν πιάσουν, χωρὶς νὰ πάρῃ εἶδηση ὁ λαός. Κατόπιν πῆρε τὰ «τριάκοντα» ἀργύρια τῆς προδοσίας κι ἔφυγε. Ἀπὸ τότε ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ φοβερό του ἔργο.

Ἑρωτήσεις

1) Ποιὰ ἐλατήρια ὀδήγησαν τὸν Ἰούδα στὴ φοβερὴ πράξη του; 2) Ὁ Χριστὸς ὡς καρδιογνώστης ἀσφαλῶς ἤξερε τὸ χαρακτῆρα καὶ τὶς διαθέσεις τοῦ Ἰούδα· γιὰτί τὸν διατηροῦσε ὡς μαθητὴ Του; 3) Ποῦ μπορεῖ νὰ φτάσῃ ἓνας φιλάργυρος;

6. Ὁ Μυστικός Δειπνός καὶ ἡ παράδοση τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας

“Ὅταν ξημέρωσε ἡ πέμπτη μέρα τῆς Ἑβδομάδας, (Μ. Πέμπτη), ἡ ὁποία ἦταν ἡ πρώτη μέρα τοῦ Πάσχα τῶν Ἑβραίων, οἱ μαθητὲς ρώτησαν τὸ Χριστὸ ποῦ θέλει νὰ Τοῦ ἐτοιμάσουν νὰ φάη τὸ Πάσχα.

Ἐκεῖνος τότε εἶπε στὸν Πέτρο καὶ στὸν Ἰωάννη:

– Πηγαίνετε στὰ Ἱεροσόλυμα. Ὅταν θὰ μπαίνετε στὴν πόλη, θὰ συναντήσετε ἕναν ἄνθρωπο, ποῦ θὰ κρατῆ στὸ χέρι του μιὰ στάμνα μὲ νερό. Νὰ τὸν ἀκολουθήσετε καὶ στὸ σπίτι ποῦ θὰ μπῆ νὰ μπῆτε κι ἐσεῖς καὶ νὰ πῆτε στὸν οἰκοδεσπότη: «Ὁ Διδάσκαλος θέλει νὰ φάη τὸ Πάσχα μὲ τοὺς μαθητὲς Του στὸ σπίτι σου». Ἐκεῖνος θὰ σᾶς δείξη τὸ ἐπάνω πάτωμα (τὸ ἀνώγιο) τοῦ σπιτιοῦ του, ποῦ εἶναι στρωμένο ἑτοιμο. Ἐκεῖ νὰ ἐτοιμάσετε τὸ δεῖπνο γιὰ τὸ Πάσχα¹.

Οἱ μαθητὲς ἔκαμαν, ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Κύριος, καὶ τὴν ἴδια μέρα ἐτοιμάσαν ὅ,τι χρειαζόταν. Τὸ φαγητὸ κατὰ τὴ συνήθεια τῶν Ἑβραίων θ' ἄρχιζε μετὰ τὴ δύση τοῦ ἡλίου.

Ὅταν βράδιασε, ἦρθε καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς ὑπόλοιπους μαθητὲς, καί, ἀφοῦ κάθησαν ὅλοι στὸ τραπέζι, ὁ Χριστὸς εἶπε:

– Εἶχα μεγάλη ἐπιθυμία νὰ φάω αὐτὸ τὸ Πάσχα μαζί σας, πρὶν πεθάνω.

Προτοῦ ἀρχίσῃ ὁμως τὸ φαγητό, ὁ Χριστὸς σηκώθηκε, ζώστηκε μιὰ πετσέτα, πῆρε στὰ χέρια Του μιὰ λεκάνη κι ἕνα κανάτι μὲ νερὸ καί, γιὰ νὰ τοὺς δείξη ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ταπεινοί, ἄρχισε μὲ τὴ σειρά νὰ τοὺς πλένη τὰ πόδια καὶ νὰ τὰ σκουπίζη μὲ τὴν πετσέτα ποῦ ἦταν ζωσμέ-

¹ Ἡ κύριως γιορτὴ τοῦ Πάσχα ἐκείνη τὴ χρονιά ἐπεφτε Σάββατο. Ἐπομένως τὸ ἀρνὶ ἐπρεπε νὰ φαγῶθῃ τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδυ. Ἐπειδὴ ὁμως ὁ Κύριος τὴν Παρασκευὴ θὰ ἦταν σταυρωμένος, θέλησε νὰ φᾶνε τὸ Πασχαλινὸ δεῖπνο τὴν Πέμπτη τὸ βράδυ.

νος. Ὄταν ἔφτασε στὸν Πέτρο, ἐκεῖνος ἀρνήθηκε νὰ δεχτῆ νὰ τοῦ πλύνῃ ὁ Κύριος τὰ πόδια του.

Ὄταν ὅμως ὁ Κύριος τοῦ εἶπε ὅτι, ἂν δὲ δεχτῆ νὰ τοῦ πλύνῃ τὰ πόδια, παύει νὰ εἶναι μαθητῆς Του, δέχτηκε καὶ τοῦ εἶπε μὲ λαχτᾶρα:

– Πλύνε μου, Κύριε, ὄχι μόνο τὰ πόδια ἀλλὰ καὶ τὰ χέρια καὶ τὸ κεφάλι.

– Δὲ χρειάζεται ἄλλος καθαρισμός, τοῦ εἶπε ὁ Κύριος· εἶστε καθαροὶ ἀλλ’ ὄχι ὅλοι.

Ἄφου ἔπλυνε τὰ πόδια ὄλων, κάθησε πάλι στὸ τραπέζι καὶ μὲ κάποια ψυχικὴ ταραχὴ τοῦς εἶπε:

– Ἀλήθεια σᾶς λέγω ὅτι ἓνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ.

Οἱ μαθητῆς ἀναστατώθηκαν ἀπὸ τ’ ἀπίστευτα αὐτὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ ἄρχισαν νὰ Τὸν ρωτοῦν ὁ καθένας χωριστά:

– Κύριε, μήπως εἶμαι ἐγώ;

Ἐπειδὴ ὁ Κύριος δὲν ἀπαντοῦσε, ὁ Ἰωάννης, ὁ πιὸ ἀγαπημένος μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, ἔσκυψε στὸ αὐτὶ τοῦ Κυρίου καὶ Τὸν ρώτησε κρυφά:

– Κύριε, ποῖος εἶναι;

Ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε:

– Εἶναι ἐκεῖνος στὸν ὁποῖο θὰ δώσω ἓνα κομμάτι ψωμοῦ βουτηγμένο στὸ ζωμό.

Καὶ πραγματικά, ἀφου βούτηξε στὸ πιάτο μὲ τὸ ζωμὸ ἓνα κομμάτι ψωμί, τὸ ἔδωσε στὸν Ἰούδα καὶ τοῦ εἶπε:

– Ὅ,τι ἔχεις νὰ κάμῃς κάμε το τὸ γρηγορότερο.

Ὁ Ἰούδας τότε σηκώθηκε ἀμέσως κι ἔφυγε. Πῆγε κατευθεῖαν στοὺς ἀρχιερεῖς γιὰ τὴν προδοσίαν τοῦ Χριστοῦ.

Κατόπιν ὁ Χριστὸς πῆρε κι εὐλόγησε τὸ ψωμί ποὺ ἦταν ἐπάνω στὸ τραπέζι καί, ἀφου τὸ ἔκοψε σὲ κομμάτια, τὸ μοίρασε στοὺς μαθητῆς λέγοντας:

– Λάβετε, φάγετε· τοῦτό ἐστι (εἶναι) τὸ σῶμά μου· τοῦτο νὰ κάνετε καὶ σεῖς, γιὰ νὰ μὲ θυμᾶστε.

Ἔπειτα πῆρε τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρασί καί, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸ Θεό, τὸ πρόσφερε στοὺς μαθητές Του λέγοντας:

– Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ἔτσι ὁ Χριστὸς παρέδωσε τὸ μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας, τὸ ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία μας ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπαναλαμβάνη μέχρι σήμερα γιὰ τὴν ἀνάμνηση τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆ σωτηρία τῶν ψυχῶν μας.

Ἑρωτήσεις

1) Τί διδάξε ὁ Χριστὸς μὲ τὸ πλύσιμο τῶν ποδιῶν τῶν μαθητῶν Του; 2) Ἀσφαλῶς ἐπλύνε καὶ τὰ πόδια τοῦ Ἰούδα. Πῶς σᾶς φαίνεται τοῦτο; Πῶς χαρακτηρίζετε τὸν Ἰούδα; 3) Τί συμβολίζει ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος ποὺ χρησιμοποιοῦμε κατὰ τῆ θεία Εὐχαριστία; 4) Γιατί ἐπαναλαμβάνομε σὲ κάθε λειτουργία τὸ μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας;

7. Ἡ ἀγωνία τοῦ Κυρίου στὴ Γεθσημανὴ καὶ ἡ σύλληψή του

Μετὰ τὸ φαγητὸ ὁ Χριστὸς ἔδωσε στοὺς μαθητές Του τὶς τελευταῖες Του συμβουλές καὶ τοὺς εἶπε:

– Λίγο καιρὸ ἀκόμη θὰ εἶμαι μαζί σας. Σὲ λίγο σᾶς ἀποχωρίζομαι. Σᾶς ἀφήνω ὅμως μιὰ καινούρια ἐντολή, ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, ὅπως σᾶς ἀγάπησα ἐγώ. Μόνο μὲ τὴν ἀγάπη θὰ ξεχωρίζετε ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὅτι εἴστε μαθητές μου.

Τότε ὁ Πέτρος τὸν διέκοψε καὶ τοῦ εἶπε:

– Κύριε, ὅπου καὶ ἂν πᾶς, θὰ ἔρθω μαζί Σου καὶ θὰ θυσιάσω γιὰ Σένα καὶ τὴ ζωὴ μου.

Καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ ἀπάντησε:

– Πέτρο, Πέτρο, ἀλήθεια σοῦ λέγω ὅτι ἀπόψε, πρὶν λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φορές.

Τὸ φίλημα τοῦ Ἰούδα

Ἐπειδὴ καὶ οἱ ἄλλοι μαθητὲς φάνηκαν στενοχωρημένοι, τοὺς εἶπε νὰ μὴ λυποῦνται, πού θὰ μείνουν μόνοι, γιὰτὶ θὰ εἶναι πάντοτε κοντὰ τοὺς καὶ θὰ τοὺς προστατεύῃ καὶ θὰ τοὺς στείλῃ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, γιὰ νὰ τοὺς φωτίξῃ καὶ νὰ τοὺς δίνῃ δύναμη. Τέλος προσευχήθηκε στὸ Θεὸ γιὰ τοὺς μαθητὲς Του καὶ Τὸν παρακάλεσε νὰ τοὺς φυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ τοὺς ἔχῃ ἐνωμένους.

Μετὰ τὴν προσευχὴ πῆρε τοὺς ἔνδεκα μαθητὲς καὶ πῆγε στὸν κῆπο Γεθημανῆ πού ἦταν στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν. Ἄφησε τοὺς ἄλλους μαθητὲς

στην εἴσοδο τοῦ κήπου καί, ἀφοῦ πῆρε μαζί Του τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, προχώρησε λυπημένος μέσα στὸν κήπο, γιὰ νὰ προσευχηθῆ. Ἐκεῖ τοὺς εἶπε:

– Ἡ ψυχὴ μου εἶναι περίλυπη μέχρι θανάτου. Μείνετε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνήστε μαζί μου.

Καί, ἀφοῦ προχώρησε μόνος Του ἀκόμη λίγο, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο στῆ γῆ καὶ μὲ πόνο καὶ ἀγωνία ἄρχισε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ λέη:

– Πατέρα μου, ἂν εἶναι δυνατό, ἄς μὴ πῶ αὐτὸ τὸ ποτήρι τοῦ θανάτου. Ἄλλ' ὅμως ἄς μὴ γίνη, ὅπως ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ ὅπως θέλεις Ἐσὺ.

Ἦστερα γύρισε στοὺς τρεῖς μαθητὲς καὶ τοὺς βρῆκε νὰ κοιμοῦνται. Τοὺς ξύπνησε καὶ εἶπε στὸν Πέτρο:

– Δὲν μπορέσατε οὔτε μιὰ ὥρα ν' ἀγρυπνήσετε μαζί μου. Ἐαγρυπνάτε καὶ προσεύχεστε, γιὰ νὰ μὴν πέσετε σὲ πειρασμό. Τὸ μὲν πνεῦμα εἶναι πρόθυμο, ἀλλὰ τὸ σῶμα εἶναι ἀσθενές.

Καὶ κατόπιν πῆγε πάλι νὰ προσεύχηθῆ.

Μὰ ὅταν ξαναγύρισε, τοὺς βρῆκε πάλι νὰ κοιμοῦνται βαριά. Τοὺς ἄφησε καὶ πῆγε γιὰ τρίτη φορὰ νὰ προσευχηθῆ. Δὲν εἶχε καλὰ καλὰ τελειώσει τὴν προσευχὴ Του καὶ ἀκούστηκαν φωνές καὶ φάνηκαν ἀπὸ μακριὰ φῶτα νὰ ἔρχονται πρὸς τὸν κήπο. Ἐπέστρεψε ἀμέσως στοὺς μαθητὲς Του. Τοὺς βρῆκε καὶ πάλι νὰ κοιμοῦνται καὶ τοὺς εἶπε:

– Κοιμᾶστε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεστε· νὰ ἔφτασε ἡ ὥρα, ποῦ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ θὰ παραδοθῆ στὰ χέρια τῶν ἀμαρτωλῶν. Σηκωθῆτε νὰ πηγαίνωμε· νὰ, ἔρχεται ἐκεῖνος ποῦ θὰ μὲ παραδώσῃ.

Τρομαγμένοι ἐκεῖνοι τινάχτηκαν ἐπάνω καὶ ἀκολούθησαν τὸν Κύριο, ποῦ βιάδιζε ἀποφασιστικὰ πρὸς τὴν εἴσοδο τοῦ κήπου, ὅπου ἦταν καὶ οἱ ἄλλοι μαθητὲς.

Στὸ μεταξὺ ἔφτασε ὁ Ἰούδας μὲ πολλοὺς ὑπηρέτες καὶ στρατιῶτες, τοὺς ὁποίους τοῦ εἶχαν δώσει οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς. Ὅλοι κρατοῦσαν στὰ χέρια τους φανάρια, λαμπάδες καὶ διάφορα ὄπλα.

Ὁ Χριστὸς προχώρησε μπρὸς ἀπὸ τοὺς φοβισμένους μαθητὲς καὶ ρώτησε τοὺς στρατιῶτες:

- Ποιὸν ζητεῖτε;
- Τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο, ἀποκρίθηκαν ἐκεῖνοι.
- Ἐγὼ εἶμαι, εἶπε μὲ θάρρος ὁ Ἰησοῦς.

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς στιγμή πλησίασε καὶ ὁ Ἰούδας, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε:

- Χαῖρε, ραββὶ (διδάσκαλε) καὶ τὸν φίλησε.

Ὁ Κύριος πρόλαβε καὶ τοῦ εἶπε:

- Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

Καὶ ἀμέσως οἱ στρατιῶτες περικύκλωσαν τὸν Κύριο καὶ τὸν ἔπιασαν.

Οἱ μαθητὲς, μόλις εἶδαν νὰ πιάνουν τὸ διδάσκαλό τους, ἀγανάχτησαν καὶ θέλησαν νὰ τοὺς χτυπήσουν. Ὁ Πέτρος μάλιστα, γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν Κύριο, ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του κι ἔκοψε τὸ δεξιὸ αὐτὶ ἐνὸς ὑπηρέτη τοῦ ἀρχιερέα, ποὺ τὸν ἔλεγαν Μάλχο. Ὁ Κύριος μάλωσε τὸν Πέτρο γιὰ τὴν πράξη του αὐτὴ καὶ ἀμέσως ἔπιασε τὸ αὐτὶ τοῦ δούλου καὶ τὸν θεράπευσε.

Κατόπιν εἶπε στὸ ἐξαγριωμένο πλῆθος:

– Σὰ νὰ ἤμουν ληστής βγήκατε μὲ μαχαίρια καὶ ρόπαλα νὰ μὲ πιάσετε. Δὲ μὲ πιάνετε φανερά, ὅταν κάθε μέρα ἤμουν μαζί σας καὶ δίδασκα στὸ Ναό.

Ἦταν πιά περασμένα μεσάνυχτα· οἱ στρατιῶτες, ἀφοῦ ἔδεσαν τὸ Χριστό, τὸν ὀδήγησαν στὸν ἀρχιερέα, ποὺ περίμενε νὰ τὸν δικάσῃ.

Οἱ μαθητὲς τοῦ φοβήθηκαν καὶ ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκεῖνη διασκορπίστηκαν. Μόνο ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀκολούθησαν μέσα στὸ πλῆθος, γιὰ νὰ δοῦν τὸ τέλος. /

Ἐρωτήσεις

1) Τί μᾶς διδάσκει ἡ προσευχὴ τοῦ Κυρίου «Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστὶ, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλην οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ». (Ματ. 26, 42). Δηλ. «Πατέρα μου, ἂν εἶναι δυνατό, ἄς περάσῃ ἀπὸ μένα (ἄς μὴ πιῶ) τὸ ποτήρι τοῦτο (τοῦ θανάτου)· ἀλλ' ὅμως ἄς γίνῃ, ὅπως ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὅπως θέλεις Σὺ».

8. Ἡ δίκη τοῦ Κυρίου

Ἀπὸ τὴ Γεθσημανὴ οἱ στρατιῶτες ἔφεραν τὸ Χριστὸ δεμένο πρῶτα στὸ σπίτι τοῦ Ἄννα. Ὁ Ἄννας ἦταν ἀρχιερέας τὰ προηγούμενα χρόνια. Ἐξακολουθοῦσε ὅμως νὰ ἔχη μεγάλη δύναμη στὸ λαό, γιατί ἦταν πολὺ πλούσιος καὶ πεθερὸς τοῦ Καϊάφα. Ὁ Καϊάφας ἦταν ἀρχιερέας ἐκεῖνο τὸ χρόνο. Ὁ Ἄννας ἀμέσως ἄρχισε νὰ ρωτᾷ τὸ Χριστὸ γιὰ τοὺς μαθητὲς Του καὶ τὴ διδασκαλία Του. Ὁ Κύριος ὅμως τοῦ ἀπάντησε ὅτι, ὅλα ὅσα δίδαξε, τὰ εἶπε φανερὰ στὸ λαὸ καὶ μπορεῖ νὰ ρωτηθῆ ἐκείνους ποὺ τ' ἄκουσαν. Τὴν ἀπάντηση αὐτὴ τοῦ Κυρίου ἕνας ὑπηρέτης τοῦ Ἄννα τὴ νόμισε ἀσεβὴ γιὰ τὸν ἀρχιερέα καὶ ράπισε (σκαμπίλισε) τὸ Χριστό.

Ὁ Κύριος, χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ψυχραιμία Του, τοῦ εἶπε:

– Ἐὰν εἶπα κανένα κακό, νὰ μοῦ πῆς ποιὸ εἶναι τὸ κακὸ αὐτό. Ἄν ὅμως μίλησα σωστά, τότε γιατί μὲ δέρνεις;

Ὁ Ἄννας δὲν προχώρησε νὰ ἐξετάσῃ τίποτε ἄλλο (δὲν εἶχε καὶ δικαίωμα) καὶ διέταξε νὰ ὀδηγήσουν τὸ Χριστὸ στὸν ἀρχιερέα Καϊάφα, ὅπου θὰ γινόταν ἡ ἐπίσημη ἀνάκριση καὶ ἡ δίκη τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸ Μεγάλο Συνέδριο¹. Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου ἦταν ὁ ἀρχιερέας Καϊάφας καὶ τὸ εἶχε συγκαλέσει στὸ σπίτι του ἀπὸ νωρὶς καὶ περίμεναν.

Μόλις λοιπὸν ἔφεραν τὸ Χριστό, ἡ δίκη ἄρχισε ἀμέσως (ἃς ἦταν νύχτα καὶ σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο ἀπαγορευόταν). Παρουσιάστηκαν τότε διάφοροι ψευδομάρτυρες, οἱ ὁποῖοι κατέθεσαν ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ οἱ κατηγορίες τους δὲν ἦταν σοβαρὲς καὶ τὸ δικαστήριον δὲν μπορούσε νὰ Τὸν δικάσῃ σὲ θάνατο. Στὸ τέλος βρέθηκαν δύο ψευδομάρτυρες, ποὺ Τὸν κατηγοροῦσαν ὅτι μιὰ μέρα Τὸν ἄκουσαν νὰ λέῃ ὅτι μπορεῖ νὰ γκρεμίσῃ τὸ Ναὸ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες νὰ τὸν ξαναφτιάσῃ.

¹ Ἴδὲ σελίδα 100.

Ὁ Χριστὸς πραγματικὰ τὸ εἶπε αὐτό, ἀλλὰ ἐννοοῦσε τὸ θάνατό Του καὶ τὴν τριήμερη Ἀνάστασή Του καὶ ὄχι τὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Τότε ὁ Καϊάφας Τοῦ εἶπε:

– Ἀκοῦς τί σὲ κατηγοροῦν; Τί ἔχεις ν' ἀπαντήσης;

Ὁ Κύριος ὅμως δὲν ἔδωσε καμιὰ ἀπάντηση. Καὶ ὁ Καϊάφας, ἐπειδὴ ἤθελε ὅπωςδήποτε νὰ καταδικάσῃ τὸ Χριστὸ σὲ θάνατο, σηκώθηκε ὀρθίος καὶ μπρὸς σὲ ὅλους Τοῦ εἶπε θυμωμένος:

– Σ' ἐξορκίζω στ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νὰ μᾶς πῆς ἂν Ἐσὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἀπάντησε:

– Ναί, ἐγὼ εἶμαι.

Ὁ Καϊάφας, ὅταν ἄκουσε τὴν ἀπάντηση τοῦ Χριστοῦ, ἔκαμε πὼς ἀγανάκτησε, ἔσχισε ὑποκριτικὰ τὰ ροῦχα του καὶ εἶπε δυνατὰ:

– Αὐτὸς βλαστήμησε, ἀφοῦ ὀνόμασε τὸν ἑαυτὸν τοῦ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ· δὲ μᾶς χρειάζονται μάρτυρες. Ὅλοι ἐσεῖς, εἶπε στὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου, ἀκούσατε τὴ βλασφημία αὐτή· ποιά εἶναι ἡ γνώμη σας;

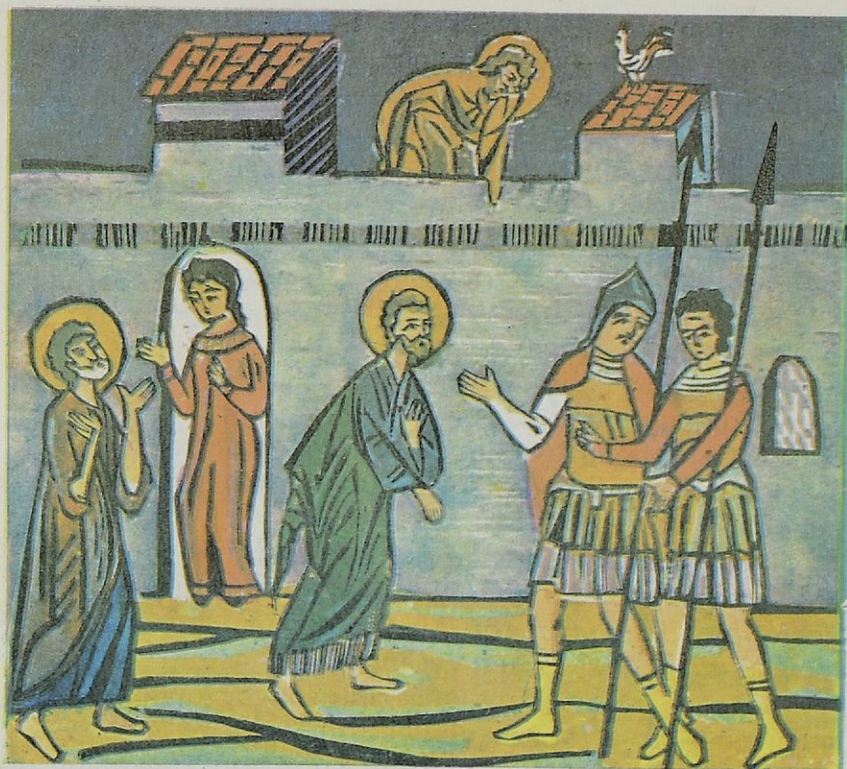
Καὶ ὅλοι, πού ἦταν ἀπὸ πρὶν συνεννοημένοι, τοῦ ἀπάντησαν ὅτι εἶναι ἔνοχος θάνατου.

Μετὰ τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφαση τοῦ Συνεδρίου οἱ στρατιῶτες ἔφεραν τὸ Χριστὸ στὴν αὐλή. Ἐκεῖ ἄλλοι ἀπὸ τὸν ὄχλο τὸν ἔφτυναν στὸ πρόσωπο καὶ ἄλλοι Τοῦ σκέπαζαν τὰ μάτια καὶ τὸν χτυποῦσαν καὶ Τοῦ ἔλεγαν:

– Προφήτεψε, Χριστέ, ποιὸς σὲ χτύπησε; Ὅλοι δὲ μαζί τὸν ἔβριζαν, τὸν βλαστημοῦσαν καὶ τὸν περιέπαιζαν. Ὁ Κύριος ὅμως ὅλα αὐτὰ τὰ ὑπέμενε μὲ ὑπομονὴ καὶ ἀνεξικακία.

Τέλος τὸν πῆγαν στὴ φυλακὴ, ὥσότου νὰ ξημερώσῃ.

9. Ἡ ἄρνηση τοῦ Πέτρου, ἡ μετάνοιά του καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδα

Εἶδαμε ὅτι ὁ Πέτρος μὲ τὸν Ἰωάννη ἀκολούθησαν τὸ Χριστό. Ὅταν ἔφτασαν στὸ σπίτι τοῦ ἀρχιερέα Ἄννα, τὸν Ἰωάννη, ἐπειδὴ ἦταν γνωστός, τὸν ἄφησαν νὰ μπη στὴν αὐλή· ἐνῶ τὸν Πέτρο δὲν τὸν ἄφησαν κι ἔμεινε ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλόπορτα τοῦ σπιτιοῦ· ὁ Ἰωάννης τότε παρακάλεσε τὴ θυρωρὸ κι ἐκείνη τὸν ἄφησε νὰ μπη.

Καθὼς ὅμως τὸν εἶδε φοβισμένο, τὸν ρώτησε:

– Μήπως κι ἐσὺ εἶσαι κανένας ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ;

– Ὁχι, εἶπε ὁ Πέτρος, δὲν εἶμαι· καὶ προχώρησε πρὸς τὴν αὐλή.

Ἐκεῖ οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ ὑπηρέτες τοῦ ἀρχιερέα εἶχαν ἀνάψει φωτιά καὶ ζεσταίνονταν. Κοντὰ τους κάθησε καὶ ὁ Πέτρος, γιὰ νὰ ζεσταθῆ. Ἐκεῖ μιὰ ὑπηρέτρια τοῦ ἀρχιερέα, ἀφοῦ τὸν κοίταξε καλά, τοῦ εἶπε:

– Κι ἐσὺ ἦσουν μαζί μὲ τὸ Ναζωραῖο;

Ὁ Πέτρος καὶ πάλι ἀρνήθηκε καὶ εἶπε ταραγμένος:

– Δὲν τὸν γνωρίζω, οὔτε καταλαβαίνω τί μοῦ λές.

Τότε τὸν πλησίασε ἓνας ὑπηρέτης τοῦ ἀρχιερέα, συγγενῆς τοῦ Μάλχου, καὶ μπρὸς σὲ ὅλους τοῦ εἶπε:

– Τί μᾶς λές, ἐγὼ σὲ εἶδα στὸν κῆπο μαζί Του.

Ὁ Πέτρος τότε τaráχτηκε περισσότερο καὶ ἄρχισε νὰ ὀρκίζεται ὅτι δὲν ξέρει τὸν ἄνθρωπο αὐτόν.

Δὲν πρόλαβε ὅμως νὰ τελειώσῃ καὶ λάλησῃ ὁ πετεινός. Τῆ στιγμῇ ἀκριβῶς ἐκείνη εἶχε τελειώσῃ ἡ ἀνάκριση καὶ οἱ στρατιῶτες ἔφεραν τὸ Χριστὸ ἔξω. Περνώντας ὁ Χριστὸς ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν Πέτρο, τὸν κοίταξε μὲ παράπονο. Τότε ὁ Πέτρος θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ διδασκάλου του, ὅτι «πρὶν λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φορές». Βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλόπορτα κι ἔκλαψε πικρὰ μετανιωμένος γιὰ τὸ ἀμάρτημά του.

Ὁ ἄλλος μαθητὴς τοῦ Κυρίου, ὁ προδότης Ἰούδας, ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ Χριστὸς καταδικάστηκε σὲ θάνατο, μετανιωμένος γιὰ τὴν προδοσίαν, ἐπέστρεψε τὰ «τριάκοντα» ἀργύρια στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πρεσβυτέρους καὶ τοὺς εἶπε:

– Ἀμάρτησα, γιατί σᾶς παρέδωσα ἓναν ἄθῳ.

Κι ἐκεῖνοι ἀποκρίθηκαν ψυχρὰ καὶ ἀδιάφορα:

– Τί μᾶς μέλει ἐμᾶς. Ἐσὺ θὰ δώσης λόγο (θὰ τιμωρηθῆς) γι' αὐτό.

Ὁ Ἰούδας τότε ἀπελπισμένος πῆγε στὸ Ναό, πέταξε τ' ἀργύρια κι ἔφυγε τρέχοντας. Δὲν πῆγε νὰ κλάψῃ καὶ νὰ ζητήσῃ συγχώρηση ἀπὸ τὸν ἀνεξίκακο Κύριο, ἀλλὰ βγῆκε

Ὁ Ἰούδας ἐπιστρέφει τὰ τριάκοντα ἀργύρια

ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ κρεμάστηκε ἀπὸ ἓνα δέντρο μ' ἓνα σχοινί.

Οἱ ἀρχιερεῖς δὲν ἔβαλαν στὸ ταμεῖο τοῦ Ναοῦ τὰ χρήματα, ποὺ ἐπέστρεψε ὁ Ἰούδας, γιατί ἀποτελοῦσαν τὴν τιμὴ τοῦ ἁθώου αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Μὲ αὐτὰ ἀγόρασαν τὸ χωράφι ἐνὸς κεραμοποιοῦ, γιὰ νὰ θάβουν τοὺς ξένους. Τὸ χωράφι αὐτὸ ἀπὸ τότε ὀνομάστηκε «ἀγρὸς αἵματος».

Ἐρωτήσεις

Νὰ συγκρίνετε τὴ στάση καὶ τὴ συμπεριφορὰ τῶν δύο μαθητῶν. α) Τί σὰς κάνει ἐντύπωση; β) Τί δὲ θυμήθηκε ὁ Ἰούδας;

10. Ὁ Κύριος πρὸ τοῦ Πιλάτου

Πρωῖ πρωῖ τὴν Παρασκευὴ (Μ. Παρασκευὴ) τὰ μέλη τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου μὲ τοὺς ἴδιους ψευδομάρτυρες ἔκαναν τυπικὰ τὴ δίκη καὶ καταδίκασαν τὸ Χριστὸ σὲ θάνατο¹.

Ἀμέσως κατόπιν τὸν ὀδήγησαν στὸ Πραιτώριο, δηλ. στὸ Διοικητήριον, ὅπου ἔμενε ὁ Ρωμαῖος διοικητὴς Πόντιος Πιλάτος. Χωρὶς τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ δὲν ἦταν δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασιν τοῦ Συνεδρίου.

Ἐκεῖ κατηγοροῦν τὸ Χριστὸ ὅτι ὀνόμασε τὸν ἑαυτὸν τοῦ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ βασιλιὰ τῶν Ἰουδαίων.

Τότε ὁ Πιλάτος ρώτησε τὸ Χριστό:

– Ἀλήθεια, ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλιὰς τῶν Ἰουδαίων;

Καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ ἀπάντησε:

– Ἡ δικὴ μου βασιλεία δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτόν. Ἄν ἦταν ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτον ἡ βασιλεία μου, οἱ ἄνθρωποι μου θ' ἀγωνίζονταν νὰ μὴν παραδοθῶ στοὺς Ἰουδαίους. Ἐγὼ ἦρθα νὰ διδάξω μόνο τὴν ἀλήθειαν. Γι' αὐτὸ ἡ βασιλεία ἡ δικὴ μου δὲν εἶναι ἐδῶ στὴ γῆ.

¹ Ἡ ἀνάκριση τοῦ Χριστοῦ ἔγινε τὴ νύχταν τῆς Μ. Πέμπτης. Σύμφωνα μὲ τὸ Νόμον τῶν Ἰουδαίων ἡ δίκη δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ γίνῃ τὴ νύχταν.

Ὁ Πιλάτος τότε κατάλαβε ὅτι ἔχει μπρός του ἕναν ἀθῶο, γι' αὐτὸ εἶπε στὸ ἀνυπόμονο πλῆθος τῶν Ἑβραίων ὅτι δὲ βρίσκει καμιὰ ἐνοχὴ σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

Αὐτὸ ἀναστάτωσε τοὺς Ἰουδαίους καὶ μὲ περισσό-
τερο πείσμα τὸν κατηγοροῦσαν ὅτι μὲ τὴ διδασκαλία Του
ἔχει ξεσηκώσει σ' ἐπανάσταση ὅλο τὸ ἔθνος κι ἐμποδίζει
τὸν κόσμον νὰ πληρώνη τοὺς φόρους στὸν Καίσαρα.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ Πιλάτος ἦταν βέβαιος ὅτι ὁ Χριστὸς
ἦταν ἀθῶος καὶ ὅτι ἀπὸ κακία τὸν καταδίκασαν οἱ ἀρχι-
ερεῖς. Ἀκόμη καὶ ἡ γυναίκα του τὸν εἶχε βεβαιώσει σ'
αὐτό, ἡ ὁποία εἶχε δεῖ στ' ὄνειρό της ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι
δίκαιος καὶ ἀθῶος. Γι' αὐτὸ πρότεινε στοὺς Ἰουδαίους νὰ
τὸν μαστιγώσῃ καὶ νὰ τὸν ἀπολύσῃ. Ἐκεῖνοι ὁμῶς φώνα-
ζαν:

– Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν.

Ὁ Πιλάτος τότε θυμήθηκε ὅτι τὸ Πάσχα ὑπάρχει
συνήθεια ὁ Ρωμαῖος Διοικητὴς ν' ἀφήνῃ ἐλεύθερο ἕναν
Ἑβραῖο καταδικασμένο σὲ θάνατο, ποὺ θὰ τοῦ ζητοῦσε ὁ
λαός. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν καταδικασμένος σὲ θάνατο
ἕνας ἐπικίνδυνος κακοῦργος, ὁ Βαραββᾶς. Σκέφτηκε με-
ταξὺ τῶν δύο καταδίκων νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ Χριστό.

Παρουσίασε λοιπὸν στοὺς Ἰουδαίους τὸ Χριστὸ καὶ
τὸ Βαραββᾶ καὶ τοὺς ρωτοῦσε ποιὸν ἀπὸ τοὺς δύο ν'
ἀπολύσῃ, τὸ Βαραββᾶ ἢ τὸ Χριστό. Ὁλος ὁ ὄχλος, παρα-
κινούμενος ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς, φώναζε νὰ ἐλευθερώσῃ
τὸ Βαραββᾶ καὶ νὰ σταυρώσῃ τὸ Χριστό.

Τότε ὁ Πιλάτος ἔδωσε διαταγὴ νὰ μαστιγώσουν τὸ
Χριστό. Καί, ἀφοῦ τὸν ἐγδυσαν καὶ τὸν μαστίγωσαν καὶ
τοῦ αἱμάτωσαν ὅλο Του τὸ σῶμα, τὸν παρουσίασε στοὺς
Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἶπε:

– Νὰ ὁ ἄνθρωπος, δηλαδὴ νὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ θέλετε
νὰ σταυρώσω.

Νόμιζε ὅτι θὰ τὸν λυπόνταν καὶ θὰ τὸν γλύτωνε ἀπὸ
τὸ θάνατο.

Αὐτοὶ ὁμῶς μὲ μεγαλύτερη μανία φώναζαν:

– Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν.

Ἄλλα καὶ πάλι ὁ Πιλάτος δίσταζε, γιατί πίστευε ὅτι ἦταν ἀθῶος καὶ τοὺς εἶπε:

– Πάρτε Τον ἐσεῖς καὶ σταυρῶστε Τον, ἐγὼ δὲ βρίσκω καμιά ἐνοχὴ σ' Αὐτόν.

Ἐξαλλοὶ ἀπὸ κακία αὐτοὶ τότε ἄρχισαν νὰ φωνάζουν καὶ ν' ἀπειλοῦν τὸν Πιλάτο, ὅτι, ἂν δὲ θανατώσῃ τὸ Χριστό, θὰ τὸν καταγγείλουν στὸν αὐτοκράτορα τὸν Καίσαρα ὅτι δὲν εἶναι φίλος του.

Ὁ Πιλάτος, ὅταν ἄκουσε τὴν ἀπειλή, φοβήθηκε μήπως τὸν κατηγορήσουν στὸν αὐτοκράτορα. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ἔκαμε μιὰ ἀκόμη προσπάθεια. Παρουσίασε καὶ πάλι τὸ Χριστὸ στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἶπε:

– Νὰ ὁ βασιλιάς σας.

Ἐκεῖνοι ἐξαγριωμένοι φώναζαν ἀκόμη δυνατότερα:

– Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν.

– Μὰ τὸ βασιλιά σας νὰ σταυρώσω; τοὺς εἶπε ὁ Πιλάτος· κι ἐκεῖνοι ἀποκρίθηκαν:

– Δὲν ἔχομε ἄλλον βασιλιά ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Καίσαρα.

Ὁ Πιλάτος πείστηκε πιά ὅτι δὲν πετυχαίνει τίποτε, παρὰ μόνο θόρυβος γίνεται καὶ ὑποχώρησε· ἔνιψε τὰ χέρια του μὲ νερὸ καὶ εἶπε:

– Ἐγὼ εἶμαι ἀθῶος ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ δικαίου αὐτοῦ· ἐσεῖς εἶστε ὑπεύθυνοι.

Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἐξαλλοὶ φώναζαν:

– Τὸ αἷμα του ἄς πέσῃ πάνω σ' ἐμᾶς καὶ πάνω στὰ παιδιὰ μας. Ἔτσι ὁ Πιλάτος ἀπέλυσε τὸ Βαραβᾶ καὶ τὸ Χριστὸ Τὸν παρέδωσε στοὺς Ἰουδαίους νὰ Τὸν σταυρώσουν. Ἡ ὥρα ἦταν 9 τὸ πρωτὶ τῆς Μ. Παρασκευῆς.

Παρατηρήσεις

1) Νὰ παραβάλετε τὴν εἴσοδο τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα μὲ τὸ Χριστὸ πρὸ τοῦ Πιλάτου. 2) Νὰ συγκρίνετε τὰ « Ὡσαννά» μὲ τὰ «ἄρον ἄρον». 3) Ὁ ἴδιος λαὸς ἐκεῖ, ὁ ἴδιος κι ἐδῶ. Χαρακτηρίστε τον.

11. Ἡ Σταύρωση τοῦ Κυρίου

Μετὰ τὴν ἀπόφαση τοῦ Πιλάτου οἱ στρατιῶτες πῆραν τὸ Χριστὸ καὶ τὸν ἔφεραν στὴν ἐσωτερικὴ αὐλὴ τοῦ Πραιτωρίου, γιὰ νὰ τὸν ἐξευτελίσουν καὶ νὰ διασκεδάσουν μαζί Του.

Ἐκεῖ τοῦ ἔβγαλαν τὰ ροῦχα Του καὶ τοῦ φόρεσαν μιὰ κόκκινη χλαμύδα· τοῦ ἔβαλαν στὸ κεφάλι ἓνα στεφάνι ἀπὸ ἀγκάθια ποὺ ἔπλεξαν μόνοι τους. Τοῦ ἔδωσαν καὶ στὸ δεξιὸ Του χέρι ἓνα καλάμι. Κατόπιν ἄρχισαν τάχα νὰ τὸν προσκυνοῦν καὶ νὰ τὸν χαιρετοῦν περιπαιχτικά, λέγοντας «χαῖρε ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων», νὰ τὸν χτυποῦν στὸ κεφάλι μὲ τὸ καλάμι, ποὺ τοῦ ἔδωσαν νὰ κρατῆ, νὰ τὸν φτύνουν καὶ γενικὰ νὰ τὸν περιπαίζου καὶ νὰ τὸν βασανίζουν.

Ὅταν τελείωσαν τὸ βάρβαρο παιχνίδι τους, τοῦ ἔβγαλαν τὴ χλαμύδα, τοῦ φόρεσαν πάλι τὰ ροῦχα Του καὶ τοῦ ἔβαλαν στὸν ὦμο τὸ σταυρό, ποὺ θὰ τὸν σταύρωναν. Κατόπιν τὸν ἔβαλαν ἀνάμεσα σὲ δύο ληστὲς (κακούργους) καὶ ξεκίνησαν μαζί μὲ πολὺν κόσμον γιὰ τὸν τόπο τῆς σταυρώσεως.

Ὁ τόπος αὐτὸς ἦταν ἓνας λόφος ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ λεγόταν ἐβραϊκὰ «Γολγοθὰς», ποὺ σημαίνει Κρανίου τόπος¹. Ἐκεῖ οἱ Ἑβραῖοι σταύρωναν τοὺς καταδικασμένους σὲ θάνατο. Στὸ δρόμο ὅμως ὁ Κύριος, ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴν κακουχίαν καὶ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ, ἔπεσε κάτω, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ βαδίσῃ πιά φορτωμένος τὸ σταυρό.

Ἐκεῖ συνάντησαν ἓνα χωρικό, ποὺ τὸν ἔλεγε Σίμωνα Κυρηναῖο. Οἱ στρατιῶτες τὸν ἀγγάρεψαν νὰ σηκώσῃ αὐτὸς τὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου.

Ὅταν ἔφτασαν στὸ Γολγοθὰ, ἦταν μεσημέρι (12 ἡ ὥρα). Οἱ στρατιῶτες ἔδωσαν στὸ Χριστὸ νὰ πιῇ ναρκωτικὸ

¹ Τὸν ἔλεγε ἔτσι, γιατί ἐκεῖ ἔλεγε ὅτι θρῆκαν τὸ κρανίον τοῦ Ἀδάμ.

Ἡ Σταύρωση

ἀπὸ ξύδι καὶ χολή, ὅπως ἔδιναν σὲ ὅλους τοὺς μελλοθα-
νάτους. Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν τὸ ἤπιε.

Ἀμέσως κατόπιν Τὸν ἔγδυσαν καὶ κάρφωσαν μὲ καρ-
φιὰ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια Του κι ἔστησαν τὸ σταυρὸ ὄρ-
θιο. Μαζί Του σταύρωσαν καὶ τοὺς δύο ληστές, τὸν ἓνα
δεξιὰ Του καὶ τὸν ἄλλον ἀριστερά Του. Ἐνῶ Τὸν σταύρω-
ναν, ὁ Κύριος χωρὶς καμιὰ κακία τοὺς συγχωροῦσε κι
ἔλεγε:

– «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι».

Τοῦτο σημαίνει: «Πατέρα μου, συγχώρεσέ τους, γιατί
δὲν ξέρουν τί κάνουν».

Στὸ πάνω μέρος τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ἔβαλαν
κατὰ διαταγὴ τοῦ Πιλάτου μιὰ ἐπιγραφὴ (γραμμένη ἑλλη-
νικά, ἐβραϊκὰ καὶ ρωμαϊκὰ), ἡ ὁποία ἔλεγε: « Ἰησοῦς - Να-
ζωραῖος - Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων»¹. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ
δὲν ἄρρεσε στοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ ζήτησαν
ἀπὸ τὸν Πιλάτο νὰ τὴν ἀλλάξη. Ἐκεῖνος ὅμως δὲ δέχτηκε
καὶ εἶπε: «ὄ γέγραφα, γέγραφα», «ὄ,τι ἔγραψα, ἔγραψα».

Μετὰ τὴ σταύρωση οἱ στρατιῶτες σύμφωνα μὲ τὶς
τότε συνήθειες πῆραν τὰ ἱμάτια (τὰ ροῦχα) τοῦ Χριστοῦ,
τὰ χώρισαν σὲ τέσσερα μέρη καὶ τὰ μοιράστηκαν μεταξὺ
τους. Τὸ χιτῶνα Του ὅμως, ποῦ ἦταν μονοκόμματος καὶ
ὑφαντός, γιὰ νὰ μὴ τὸν σχίσουν, ἔβαλαν κλῆρο, γιὰ νὰ τὸν
πάρῃ ἐκεῖνος στὸν ὁποῖο θὰ ἔπεφτε.

Ἑρωτήσεις

1) Ποιὰ ἐντύπωση σᾶς κάνει ἡ συμπεριφορὰ τῶν στρατιωτῶν στὸ
Χριστό; 2) Πῶς δέχεται ὁ Κύριος ὅλα, ὅσα τοῦ κάνουν οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ
κακοὶ ὑπηρέτες τῶν Ἰουδαίων; 3) Μὲ ποιὰ λόγια ὁ Χριστὸς παρακαλεῖ τὸν
Πατέρα Του γιὰ τοὺς σταυρωτὲς Του; 4) Γιατί δὲν ἄρρεσε στοὺς Γραμμα-
τεῖς καὶ Φαρισαίους ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ Πιλάτου;

¹ Ἦπῃρχε συνήθεια νὰ γράφεται στὸ πάνω μέρος τοῦ σταυροῦ ἐπιγραφὴ
γιὰ νὰ φανερώναται τ' ὄνομα τοῦ σταυρωμένου καὶ ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο τὸν
σταύρωσαν.

12. Ὁ Θάνατος τοῦ Κυρίου

Ὁ Χριστὸς ἦταν πιὰ πάνω στὸ σταυρό. Πολλοὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ παραβρέθηκαν στὴ σταύρωση μαζί μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καθὼς κι ἐκεῖνοι ποὺ περνοῦσαν τυχαῖα ἀπὸ ἐκεῖ, Τὸν βλαστημοῦσαν, Τὸν ἔβριζαν καὶ Τὸν περιέπαιζαν λέγοντας μὲ κακία:

– Ἐσύ, ποὺ μπορεῖς νὰ γκρεμίσης τὸ Ναὸ καὶ νὰ τὸν ξαναφτιάξης σὲ τρεῖς ἡμέρες, σῶσε τὸν ἑαυτό σου καὶ κατέβα ἀπὸ τὸ σταυρό.

Ἄλλοι πάλι ἔλεγαν:

– Ἀλίμονο! ἄλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτό του δὲν μπορεῖ νὰ σώση. Ἄν εἶσαι βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων, κατέβα ἀπὸ τὸ σταυρό σου τώρα, γιὰ νὰ σὲ πιστέψωμε καί, ἂν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἄς σὲ σώση ὁ Θεός.

Ἀκόμη καὶ ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς σταυρωμένους ληστὲς βλαστημοῦσε τὸν Κύριο κι ἔλεγε εἰρωνικά:

– Ἄν εἶσαι ἐσύ ὁ Χριστὸς, σῶσε τὸν ἑαυτό σου κι ἐμᾶς.

Ὁ ἄλλος ὅμως ληστής, φωτισμένος ἀπὸ τὸ Θεό, τὸν μάλωσε καὶ τοῦ εἶπε:

– Δὲ φοβᾶσαι τὸ Θεό; Ἐμεῖς δίκαια τιμωρούμαστε γιὰ ὅσα κάναμε. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἔκαμε κανένα κακό.

Καί, ἀφοῦ γύρισε τὸ κεφάλι του πρὸς τὸ Χριστό, τοῦ εἶπε:

– Μνήσθητί μου, (θυμήσου με), Κύριε, ὅταν ἔρθης στὴ βασιλεία Σου.

Τότε ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε:

– Σὲ βεβαιώνω ὅτι σήμερα θὰ εἶσαι μαζί μου στὸν παράδεισο.

Κοντὰ στὸ μαρτυρικὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου στεκόταν καταπικραμένη ἡ Παναγία μητέρα Του μὲ μερικὲς ἄλλες γυναῖκες¹ καὶ μὲ τὸν ἀγαπημένο μαθητὴ Του Ἰωάννη. Ὁ

¹ Τῆ Μαρία τῆ Μαγδαληνῆ, τῆ Μαρία τοῦ Κλωπᾶ καὶ τῆ Μαρία τοῦ Ἰωσή.

Κύριος, ὅταν εἶδε τὴν πονεμένη μητέρα Του καὶ δίπλα τῆς τὸν Ἰωάννη, τῆς εἶπε τρυφερά:

– Νά τὸ παιδί σου.

Καὶ γυρίζοντας τὸ κεφάλι Του τῆς ἔδειξε τὸν Ἰωάννη. Καὶ στὸν Ἰωάννη εἶπε:

– Νά ἡ μητέρα σου.

Ἄπο τότε ὁ Ἰωάννης πῆρε μαζί του τὴ Θεοτόκο καὶ τὴν πρόσεχε ὡς μητέρα του μέχρι τοῦ θανάτου τῆς.

Ἐνῶ ἦταν μεσημέρι Παρασκευῆς, (Μεγ. Παρασκευῆς), ξαφνικὰ ὁ ὀλόλαμπρος ἥλιος χάθηκε καὶ ἀπλώθηκε σ' ὅλη τὴ γῆ βαθὺ σκοτάδι, ποὺ κράτησε τρεῖς ὥρες (ἀπὸ τὶς 12 ὠς τὶς 3 τὸ ἀπόγευμα). Τὴ στιγμή ἐκείνη ὁ Χριστὸς φώναξε:

– Ἥλί, Ἥλί, λιμᾶ σαβαχθανὶ (δηλαδή, Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί μ' ἐγκατέλειψες;).

Ὅταν πλησίαζαν οἱ τελευταῖες στιγμὲς τοῦ Κυρίου, Αὐτὸς εἶπε:

– Διψῶ, λίγο νερό.

Δυστυχῶς οὔτε λίγο νερὸ δὲ βρέθηκε ἐκείνη τὴ στιγμή. Τότε ἓνας στρατιώτης ἔδωσε σ' ἓνα καλάμι ἓνα σφουγγάρι, τὸ βούτηξε μέσα σ' ἓνα δοχεῖο γεμάτο ξύδι καὶ τὸ ἔφερε στὰ χεῖλη τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Κύριος δοκίμασε, χωρὶς νὰ πιῇ. Ἀμέσως κατόπιν μὲ φωνὴ δυνατὴ εἶπε:

– Τετέλεσται, τελείωσε δηλαδή τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου καί, ἀφοῦ ἔκλινε (ἔγειρε) τὸ κεφάλι, παρέδωσε τὸ πνεῦμα στὸ Θεὸ καὶ πέθανε.

Τὴ φοβερὴ ἐκείνη στιγμή σχίστηκε στὴ μέση ἀπὸ πάνω ὡς κάτω τὸ καταπέτασμα (τὸ χρυσοῦφαντο παραπέτασμα) τοῦ Ναοῦ καὶ τρομερὸς σεισμὸς τάραξε τὴ γῆ. Οἱ βράχοι σχίστηκαν. Τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν ἀνοιξαν καὶ πολλοὶ πεθαμένοι ἀναστήθηκαν καὶ πῆγαν μέσα στὴν πόλη τῶν Ἱεροσολύμων.

Ἄπο τὴν τρομερὴ ἐκείνη κοσμοχαλασιὰ φοβήθηκαν πάρα πολὺ ὁ Ρωμαῖος λοχαγὸς καὶ οἱ στρατιῶτες, οἱ ὁποῖοι φρουροῦσαν τὸν Κύριο κι ἔλεγαν:

- Ἀλήθεια, Υἱὸς Θεοῦ ἦταν αὐτός.

Ἐπίσης φοβήθηκαν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι βρέθηκαν τὴν ὥρα ἐκείνη στὸ Γολγοθά. Αὐτοὶ γύριζαν τώρα στὴν Ἱερουσαλὴμ μετανιωμένοι φριχτὰ καὶ χτυποῦσαν τὸ στήθος τους γιὰ τὸ μεγάλο κακὸ ποῦ ἔκαμαν.

Τὴν ἄλλη μέρα ἦταν Σάββατο καὶ Πάσχα μαζί. Ἦταν ἀσέβεια τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὰ σώματα τῶν σταυρωμένων νὰ μείνουν ἐπάνω στὸ σταυρό. Γι' αὐτὸ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς παρακάλεσαν τὸν Πιλάτο νὰ διατάξη νὰ συντριψοῦν τὰ σκέλη τους, γιὰ νὰ πεθάνουν γρήγορα καὶ νὰ τοὺς θάψουν πρὶν νυχτώσῃ. Ὁ Πιλάτος δέχτηκε. "Ἐστειλε στρατιῶτες καὶ συντόμεψαν τὸ θάνατο τῶν δύο ληστῶν, ἀφοῦ τοὺς σύντριψαν τὰ σκέλη. Τὸ Χριστὸ ὅμως δὲν τὸν πείραξαν, γιατί εἶχε κιόλας πεθάνει. Μόνο ἓνας στρατιώτης, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ γιὰ τὸ θάνατό Του, κέντησε μὲ τὴ λόγχη τὴν πλευρὰ Του καὶ ἀμέσως ἔτρεξε αἷμα καὶ μὲ τὴ λόγχη τὴν πλευρὰ Του καὶ ἀμέσως ἔτρεξε αἷμα καὶ νερό.

Τὰ πάθη καὶ ἡ Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ γιορτάζονται στὴν ὀλονυχτία τῆς Μ. Πέμπτης. Καὶ μετὰ τὸ πέμπτο Εὐαγγέλιο, ὅταν περιφέρεται ὁ Ἐσταυρωμένος μέσα στὸ ναό, ψάλλεται κατανυκτικώτατα καὶ τὸ ἐξῆς τροπάριο:

«Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας. Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθειαι τὸ τῶν Ἀγγέλων Βασιλεὺς. Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαι. Ράπισμα κατεδέξατο ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδὰμ. Ἥλοις προσηλώθη ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. Λόγχῃ ἐκεντήθη ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου. Πρῶσκυνουμένου Σου τὰ πάθη Χριστέ. Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἐνδοξὸν Σου Ἀνάστασιν».

Ἐρωτήσεις

1) Πῶς ἀμείβουν οἱ Ἑβραῖοι τὸ Χριστὸ γιὰ τίς τόσες εὐεργεσίες ποὺ τοὺς πρόσφερε; Πῶς τοὺς χαρακτηρίζετε; 2) Θυμηθεῖτε τοὺς δύο ληστές. Νὰ συγκρίνετε τὴ συμπεριφορὰ τους. Πῶς ἀμείβεται ὁ δευτέρος ληστής; 3) Ὁ Κύριος καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ δὲ λησμονεῖ τὴ Μητέρα Του. Τί ἐντύπωση σὰ κάνει; 4) Ὅλα, ὅσα ἐγίναν μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κυρίου, τί φανερώνουν;

Ἡ Ἀποκαθήλωση

13. Ἡ ταφή τοῦ Κυρίου

Πλησίαζε τὸ βράδυ τῆς Παρασκευῆς (Μ. Παρασκευῆς). Ὁ ἥλιος δὲν εἶχε ἀκόμη βασιλέψει, γιὰ ν' ἀρχίσῃ ἡ ἀργία τοῦ Σαββάτου. Ὁ πλούσιος καὶ κρυφὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀριμαθαία, ὁ ὁποῖος ἦταν βουλευτὴς τῶν Ἑβραίων καὶ μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Συνεδρίου, τόλμησε καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν Πιλάτο τὴν ἄδεια νὰ κατεβάσῃ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸ σταυρὸ καὶ νὰ τὸ θάψῃ.

Τὰ σῶματα τῶν σταυρωμένων συνήθως τ' ἄφηναν νὰ τὰ τρῶνε τὰ ὄρνια ἢ τὰ ἔριχναν στὴ χαράδρα τοῦ Ἐννώμ (δυτικὰ ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα). Ὅμως ὁ Πιλάτος, ὅταν

ἔμαθε ὅτι ὁ Χριστὸς πέθανε, ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ Τὸν θάψουν.

Ἄμεσως τότε ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ ἀγόρασε ἓνα σεντόνι, εἰδοποίησε κι ἓναν ἄλλο κρυφὸ μαθητὴ τοῦ Χριστοῦ, τὸ Νικόδημο, ποῦ ἦταν καὶ αὐτὸς πλούσιος κι ἐπίσημος Ἰουδαῖος. Ὁ Νικόδημος πήρε μαζί του ἓνα πολύτιμο ἄρωμα¹ ἀπὸ σμύρνα καὶ ἀλόη καὶ ἀκολούθησε τὸν Ἰωσήφ.

Ὅταν ἔφτασαν στὸ Γολγοθά, ἀποκαθήλωσαν ἀπὸ τὸ σταυρὸ (ξεκάρφωσαν) τὸ αἱματωμένο σῶμα τοῦ Χριστοῦ μ' εὐλάβεια καὶ προσοχή. Τὸ ἄλειψαν μὲ τ' ἀρώματα καὶ τὸ τύλιξαν μὲ τ' ὀλόλευκο καὶ ὀλοκάθαρο σεντόνι σύμφωνα μὲ τὶς συνήθειες τῶν Ἑβραίων.

Κατόπιν τὸ ἔφεραν στὸν κήπο τοῦ Ἰωσήφ, ποῦ ἦταν ἐκεῖ κοντά, καὶ τὸ ἔθαψαν σ' ἓναν καινούριο τάφο. Τὸν τάφο αὐτὸ εἶχε λαξεύσει (σκαλίσει) σ' ἓνα βράχο στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ κήπου ὁ Ἰωσήφ γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ δὲν εἶχε ταφῆ σ' αὐτὸν ὡς τότε κανεὶς ἄλλος. Ἐπειτα κύλησαν μιὰ μεγάλη πέτρα κι ἔκλεισαν τὴν εἴσοδο τοῦ τάφου κι ἔφυγαν.

Τὴν ταφῆ τοῦ Κυρίου παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μικρὴ ἀπόσταση λυπημένες ἢ Μαρία ἢ Μαγδαληνή², ἢ Μαρία τοῦ Ἰωσήφ καὶ μερικὲς ἄλλες ἀπὸ τὶς πιστὲς μαθήτριες τοῦ Κυρίου. Ἄμεσως μετὰ τὴν ταφῆ ἔτρεξαν γρήγορα, πρὶν κλείσουν τὰ μυροπωλεῖα, καὶ ἀγόρασαν ἀρώματα, γιατί εἶχαν σκοπὸ μετὰ τὸ Πάσχα νὰ πᾶνε καὶ αὐτὲς ν' ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ νὰ κλάψουν τὸν ἀγαπημένο τους Διδάσκαλο.

Τὴν ἄλλη μέρα πρωτὶ πρωτὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς πῆγαν στὸν Πιλάτο καὶ τοῦ εἶπαν:

— Ἐκεῖνος ὁ πλάνος (ἔτσι εἶπαν τὸ Χριστό), ὅταν ζοῦσε, εἶχε πεῖ ὅτι σὲ τρεῖς ἡμέρες θ' ἀναστηθῆ. Ὑπάρχει

¹ Ὅλο τὸ ἄρωμα ποῦ εἶχε μαζί του ὁ Νικόδημος ἦταν 100 λίτρα περίπου ὀλοκάθου περισσότερο ἀπὸ 30 κιλά.

² Λέγεται Μαγδαληνή, γιατί ἦταν ἀπὸ τὰ Μάγδαλα τῆς Γαλιλαίας.

λοιπὸν φόβος νὰ ἔρθουν νύχτα οἱ μαθητές του, νὰ κλέψουν τὸ σῶμα του καὶ νὰ ποῦν ἔπειτα στὸ λαὸ ὅτι ἀναστήθηκε. Γι' αὐτὸ δῶσε διαταγὴ ν' ἀσφαλιστῆ καλά ὁ τάφος καὶ νὰ τὸν φρουροῦν στρατιῶτες μέχρι τὴν τρίτη μέρα.

Ὁ Πιλάτος, ἀηδιασμένος ἀπὸ τὴν κακία τους, τοὺς εἶπε νὰ πάρουν μερικοὺς στρατιῶτες καὶ ν' ἀσφαλίσουν τὸν τάφο μόνοι τους, ὅπως νομίζουν καλύτερα. Ἐκεῖνοι τότε πήγαν στὸν τάφο, σφράγισαν τὴν πέτρα ποῦ τὸν ἔκλεινε κι ἔβαλαν στρατιῶτες νὰ τὸν φρουροῦν. Ἐπειτα ἔφυγαν εὐχαριστημένοι καὶ ἤσυχτοι.

Τὴν Ἀποκαθήλωση καὶ τὴν Ταφή τοῦ Κυρίου τὴ γιορτάζουμε τῆ Μ. Παρασκευῆ. Τότε ψάλλονται καὶ τὰ ἐξῆς τροπάρια:

Α. «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντὸν Σου σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο».

Β. «Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου Σὲ νεκρὸν ὁ Ἀριμαθαίας καθεῖλε, τὴν τῶν ἀπάντων ζωὴν, σμύρνη καὶ σινδόνι Σε, Χριστέ, ἐκήδευσε· καὶ τῷ πόθῳ ἠπείγετο, καρδία καὶ χεῖλει, σῶμα τὸ ἀκήρατον, Σοῦ περιπτύξασθαι ὅμως συστελλόμενος φόβῳ, χαίρων ἀνεβόα Σοι· Δόξα τῇ συγκαταβάσει Σου, Φιλάνθρωπε».

Ρητὸ

«Ὁ Χριστὸς ἀπέθανε ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς». (Α' Κορινθ. 15, 3).

14. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου

Τὸ Σάββατο ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἔμειναν στὰ σπίτια τους καὶ γιόρτασαν τὸ Πάσχα τους. Τὴν ἄλλη μέρα, δηλ. τὴν Κυριακή, πολὺ πρῶι, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη (ἡ μητέρα τῶν παιδιῶν τοῦ Ζεβεδαίου) πῆραν τ' ἀρώματα, ποὺ εἶχαν ἀγοράσει ἀπὸ τὴν Παρασκευὴ καὶ ξεκίνησαν νὰ πᾶνε στὸν τάφο τοῦ Χριστοῦ. Ἦθελαν ν' ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου μὲ τὰ μύρα καὶ νὰ Τὸν μοιρολογήσουν σύμφωνα μὲ τὴ συνήθεια τῶν Ἰουδαίων¹.

Στὸ μεταξὺ ὅμως τὸ μέγα θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως εἶχε γίνει. Τὰ μεσάνυχτα, ξημερώματα τῆς Κυριακῆς, ἔγινε ἕνας δυνατὸς σεισμὸς κι ἕνας ἄγγελος Κυρίου κατέβηκε πάνω στὸν τάφο καὶ κύλησε τὸν λίθο (πέτρα) ποὺ τὸν ἔκλεινε. Ὁ

¹ Ἔτσι συνήθιζαν νὰ κάνουν οἱ Ἰουδαῖοι στοὺς νεκροὺς τους.

Κύριος ζωντανός και όλόσωμος βγήκε από τον τάφο. Οί στρατιώτες που τον φρουρούσαν τρόμαξαν τόσο πολύ, ώστε έπεσαν κάτω σαν πεθαμένοι.

Οί τρεις γυναίκες προχωρούσαν λυπημένες και συζητούσαν μεταξύ τους ποιός θα τους κυλήση τή βαριά πέτρα του τάφου.

Όταν έφτασαν στο μνήμα, κατάπληκτες και τρομαγμένες είδαν ότι ή πέτρα του τάφου είχε κυλιστή και πάνω καθόταν ένας άγγελος, που το πρόσωπό του έλαμπε σαν άστραπή και τὰ ρούχα του ήταν λευκά σα χιόνι. Δειλά, δειλά, προχώρησαν προς τον άνοιχτό τάφο, για να δουν τί συμβαίνει. Τότε ο λευκοφορεμένος άγγελος τους είπε:

– Μή φοβάστε· ξέρω ότι ζητείτε τον έσταυρωμένο Ίησού. Μάθετε λοιπόν ότι δεν είναι έδω, γιατί, όπως είχε πει, αναστήθηκε. Για να βεβαιωθήτε, έλατε να δήτε τον τόπο που τον είχαν θάψει. Τρέξτε μόνο γρήγορα να τὸ αναγγείλετε στους μαθητές Του, που τους περιμένει στη Γαλιλαία.

Με χαρά μεγάλη, αλλά και με τρόμο για τὸ φόβο τῶν Ίουδαίων οί Μυροφόρες έτρεξαν ν' αναγγείλουν στους μαθητές τή χαρμόσυνη είδηση. Στο δρόμο όμως, καθώς κατέβαιναν, συνάντησαν τον Κύριο, ο οποίος τους είπε:

– Χαίρετε.

Έκείνες φοβισμένες Τὸν πλησίασαν, γονάτισαν και Τὸν προσκύνησαν, χωρίς να μπορούν να μιλήσουν από τή συγκίνησή τους.

– Μή φοβάστε, συνέχισε ο Κύριος, πηγαίετε ν' αναγγείλετε στους μαθητές μου ότι αναστήθηκα και να πάνε στη Γαλιλαία· εκεί θα με δουν (θα συναντηθούμε).

Χαρούμενες τώρα πια και άφοβες οί Μυροφόρες έτρεξαν και είπαν στους μαθητές ὅ,τι είδαν και ὅσα άκουσαν. Αὐτοὶ όμως δεν πίστεψαν. Μάλιστα ο Πέτρος και ο Ίωάννης έτρεξαν προς τον τάφο, για να βεβαιωθουν με τὰ μάτια τους. Όταν έφτασαν στον άνοιχτό τάφο και μπήκαν μέσα, βρήκαν μόνο τὰ νεκρικὰ ρούχα χωρίς τὸ σώμα του Χριστού.

Τότε πιά πίστεψαν ὅτι πραγματικὰ ἀναστήθηκε ὁ Κύριος, καθὼς εἶχε προεῖπει, κι ἔφυγαν χαρούμενοι.

Ἄλλὰ καὶ οἱ στρατιῶτες ποὺ φρουροῦσαν τὸν τάφο, ὅταν συνήλθαν ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, ἦρθαν στὴν πόλη καὶ διηγήθηκαν στοὺς ἀρχιερεῖς ὅσα εἶχαν γίνει. Ἐκεῖνοι, ἀντὶ νὰ πιστέψουν, ἔδωσαν πολλὰ χρήματα στοὺς στρατιῶτες καὶ τοὺς ἔπεισαν νὰ μὴ φανερώσουν τὸ θαῦμα καὶ νὰ διαδώσουν στὸ λαὸ ὅτι τὴ νύχτα, ποὺ κοιμήθηκαν, ἦρθαν οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ κι ἔκλεψαν τὸ σῶμα Του. Γιὰ νὰ μὴν τιμωρηθοῦν ἀπὸ τὸν Πιλάτο, τοὺς ὑποσχέθηκαν ὅτι θὰ μεσολαβήσουν αὐτοί. Οἱ στρατιῶτες πῆραν τὰ χρήματα κι ἔκαμαν, ὅπως τοὺς εἶπαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων.

Στὸ μεταξὺ ὅμως ὁ ἀναστὰς Κύριος παρουσιάστηκε καὶ στὴ Μαρία τὴ Μαγδαληνὴ καὶ στὸν Πέτρο. Καὶ τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας παρουσιάστηκε σὲ ὅλους μαζί, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Θωμᾶ ποὺ ἔλειπε, στὸ σπίτι ποὺ ἦταν κρυμμένοι γιὰ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων. Παρουσιάστηκε ἀκόμη στὴ Γαλιλαία καὶ ἀλλοῦ· ἔτσι τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως διαδόθηκε παντοῦ. Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἀναστατώθηκε ἀπὸ τὴν εἶδηση καὶ ὅλοι μιλοῦσαν γιὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Ναζωραίου Ἰησοῦ.

Ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα ἑκατομμύρια Χριστιανῶν μὲ ἀναμμένες λαμπάδες, ποὺ συμβολίζουν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, γιορτάζουν καὶ θὰ γιορτάζουν κάθε χρόνο τὸ Πάσχα, τὴ μεγαλύτερη γιορτὴ τῆς Χριστιανοσύνης καὶ ψάλλουν καὶ θὰ ψάλλουν χαρούμενα:

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶν χαρισάμενος».

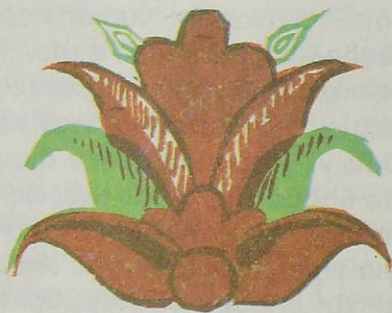
Ἀκόμη τὸ Πάσχα ψάλλονται καὶ τὰ ἑξῆς τροπάρια:

Α. «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα, ἐκ τοῦ Ἀγγέλου μαθοῦσαι αἱ τοῦ Κυρίου Μαθήτριά, καὶ τὴν προγονικὴν ἀπόφασιν ἀπορρίψασαι, τοῖς Ἀποστόλοις καυχώμεναι ἔλεγον· Ἐσκύλευται ὁ θάνατος, ἠγέρθη Χριστὸς ὁ Θεός, δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

Β. «Πάσχα ἱερὸν σήμερον ἀναδέδεικται· Πάσχα καινόν, ἅγιον, Πάσχα μυστικόν· Πάσχα πανσεβάσιμον· Πάσχα Χριστὸς ὁ Λυτρωτῆς· Πάσχα ἄμωμον· Πάσχα μέγα· Πάσχα τῶν πιστῶν· Πάσχα τὸ Πύλας ἡμῖν τοῦ Παραδείσου ἀνοῖξαν· Πάσχα πάντας ἀγιάζον πιστούς».

Ἑρωτήσεις

1) Ὁ Κύριος εἶχε πεῖ στὴ Μάρθα, πρὶν ἀναστήσῃ τὸ Λάζαρο: « Ἐγὼ εἶμαι ἡ ζωὴ καὶ ἡ Ἀνάστασις». Μποροῦσαν ποτὲ ὁ τάφος καὶ τὰ σφραγίσματα του νὰ κρατήσουν τὸν Ἀρχηγὸ τῆς ζωῆς; 2) Ποιὰ εἶναι ἡ μεγάλη θεϊκὴ χάρις ποὺ δόθηκε στὶς Μυροφόρες; 3) Γιατί οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων παρὰ τὴν προσπάθειά τους δὲν πέτυχαν ν' ἀποκρύψουν τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως;

15. Ὁ ἄπιστος Θωμᾶς

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Ἀναστάσεως ποὺ ὁ Χριστὸς παρουσιάστηκε στοὺς μαθητὲς, ὅπως εἶπαμε, ὁ Θωμᾶς ἔλειπε. Ὅταν ἦρθε, χαρούμενοι οἱ ἄλλοι μαθητὲς τοῦ εἶπαν:

– Εἶδαμε τὸν Κύριο! εἶδαμε τὸν Κύριο!

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν πίστεψε. Ἦθελε νὰ τὸν δῇ ὁ ἴδιος μὲ τὰ μάτια του. Νὰ τὸν ψηλαφήσῃ μόνος του καί, ἀφοῦ βάλλῃ τὸ δάχτυλό του στὰ σημάδια ποὺ ἄφησαν τὰ καρφιά στὰ χέρια Του, νὰ πιστέψῃ.

Μετὰ ὀχτῶ μέρες, ἐνῶ οἱ μαθητὲς μαζί μὲ τὸ Θωμᾶ τώρα

Ὁ ἄπιστος Θωμᾶς

ἦταν συγκεντρωμένοι στὸ ἴδιο σπίτι καὶ ἐνῶ οἱ πόρτες ἦταν κλειστές, παρουσιάστηκε ξαφνικὰ καὶ πάλι στὴ μέση ὁ Χριστὸς καὶ τοὺς εἶπε:

- Εἰρήνη ὑμῖν (σὲ σᾶς).

Κατόπιν εἶπε στὸ Θωμᾶ:

- "Ἐλα, Θωμᾶ, θέσε τὸ δάχτυλό σου στὰ σημάδια τῶν καρφίων μου. Βάλε καὶ τὸ χέρι σου στὴν πλευρά μου. Καὶ μὴ γίνεσαι ἄπιστος!

Ὁ Θωμᾶς τότε γεμάτος χαρὰ καὶ συγκίνηση φώναξε:

– Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

Καὶ ὁ Κύριος τοῦ εἶπε πάλι:

– Ἐπειδὴ μὲ εἶδες, πίστεψες. Εὐτυχισμένοι θὰ εἶναι ὅσοι πιστέψουν δίχως νὰ μὲ δοῦν.

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ Κυρίου στὸ Θωμᾶ γιορτάζεται τὴν πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὸ Πάσχα καὶ λέγεται Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ.

16. Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου

Μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του ὁ Κύριος ἐπὶ σαράντα μέρες παρουσιαζόταν στοὺς μαθητές Του καὶ τοὺς ἔδινε θάρρος, διάφορες συμβουλές καὶ ὁδηγίες γιὰ τὸ ἔργο τους. Μιὰ μέρα τοὺς συγκέντρωσε σ' ἓνα βουνὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ τοὺς εἶπε:

– Νὰ πᾶτε νὰ κηρύξετε τὸ Εὐαγγέλιο σ' ὅλον τὸν κόσμον. Νὰ διδάξετε τὶς ἐντολές μου σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους καὶ νὰ βαπτίζετε στ' ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος¹.

Τὴν τεσσαρακοστὴ μέρα (Πέμπτη) παρουσιάστηκε πάλι στοὺς μαθητές Του γιὰ τελευταία φορὰ καὶ τοὺς ὁδήγησε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ τοὺς ἔδωσε τὶς τελευταῖες Του ἐντολές καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὥσπου τοὺς στείλῃ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὸ ὁποῖο θὰ τοὺς φωτίσῃ καὶ θὰ τοὺς δυναμώσῃ στὸ Ἀποστολικό τους ἔργο. Κατόπιν ἄπλωσε τὰ χέρια Του καὶ τοὺς εὐλόγησε. Ἀμέσως κατόπιν σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὸ βουνὸ καὶ νὰ ὑψώνεται πρὸς τὰ πάνω, ὥσπου ἓνα φωτεινὸ σύννεφο τὸν παρέλαβε καὶ τὸν ἀνέβασε στὸν οὐρανό. **Ὁ Χριστὸς ἀνελήφθη.**

¹ Ἐπειδὴ ὁ Κύριος ἀπέστειλε τοὺς μαθητές Του νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιό Του σ' ὅλο τὸν κόσμον, ὀνομάστηκαν Ἀπόστολοι.

— Ἐνῶ οἱ μαθητὲς ἔμεναν μὲ τὰ μάτια καρφωμένα πρὸς τὸν οὐρανό, παρουσιάσθηκαν καὶ στάθηκαν κοντά τους δύο ἀσπροφορεμένοι ἄγγελοι, οἱ ὅποιοι τοὺς εἶπαν:

— Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί στέκεστε καὶ βλέπετε στὸν οὐρανὸ σασιτισμένοι; Αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὅποιος ἀνελήφθη στοὺς οὐρανοὺς, θὰ ἔρθῃ μιὰ μέρα μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ὅπως τὸν εἶδατε ν' ἀνεβαίνει στὸν οὐρανό.

Μετὰ τὴν Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ οἱ Ἀπόστολοι χαρούμενοι γύρισαν στὰ Ἱεροσόλυμα κι ἔμεναν ὅλοι μαζί (στὸ ἴδιο σπίτι) σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, περιμένοντας τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ γιορτάζεται σαράντα μέρες μετὰ τὸ Πάσχα καὶ πάντοτε μέρα Πέμπτη.

Ἀπολυτίκιό τῆς γιορτῆς

« Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Χαροποιήσας τοὺς Μαθητὰς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὅτι Σὺ εἶ (εἶσαι) ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου».

Ζ. ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ, ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΜΑΤΑ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

1. Ὁ Κυβερνήτης τοῦ κόσμου

Σὺ ποὺ κόσμους κυβερνᾷς
καὶ ζωὴ παντοῦ σκορπᾷς,
ἄκου τούτῃ τῇ στιγμῇ
τῶν παιδιῶν σου τῆ φωνή.

Φῶτιζέ μας τὴν ψυχὴ
στὸ καλὸ στὴν ἀρετῇ,
δίνε μας ἀπὸ ψηλὰ
θάρρος, δύναμη, χαρά,

γιὰ νὰ ζοῦμε ἐδῶ στὴ γῆ
μὲ γαλήνη μὲ τιμὴ
καὶ νὰ ὑμνοῦμ' αἰῶνια Σέ,
Πάνσοφε δημιουργέ.

BITTER (Μετ. Α. Ἀργυροπούλου)

2. Τὸ παράδειγμα τοῦ Σωτήρος μας

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἔγινες ἄνθρωπος, γιὰ νὰ σώσης τὸν κόσμο. Γνωρίζομε ὅτι ἔζησες καὶ Σὺ σὰν παιδί κι ἔδειξες τελεία ὑπακοή καὶ ἀγάπη στὴν Παναγία μητέρα Σου καὶ τὸν ἅγιο Ἰωσήφ, τὸν προστάτη Σου.

Σὲ παρακαλοῦμε λοιπὸν νὰ βοηθήσης κι ἐμᾶς, γιὰ ν' ἀκολουθήσωμε τὸ δικό Σου παράδειγμα. Φώτιζέ μας νὰ ζήσωμε σὰν κι Ἐσένα μέσα στὴν οἰκογένειά μας.

Βοήθησέ μας νὰ δείχνωμε σεβασμὸ στοὺς μεγαλύτερους μας καὶ ἀγάπη σὲ ὅλους, γιὰ νὰ ἔχωμε πάντοτε τὴν ἀγάπη Σου καὶ τὴν προστασία σου. Ἀμήν.

Δημ. Παναγιωτόπουλος

3. Στὴ Μητέρα τοῦ Θεοῦ

Παρθένα, στήριγμα γλυκό, Μητέρα τοῦ Θεοῦ μας, ποὺ σ' ἔχομε παντοτεινὰ μὲ σεβασμὸ στὸ νοῦ μας, βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ, ποὺ ἔσαι γιὰ μᾶς γαλήνη κι ἀστέρι ποὺ λαμποκοπᾷ, χωρὶς ποτὲ νὰ σθῆνη, στείλε, Μητέρα τοῦ Θεοῦ, στὸν κόσμο τὴν εἰρήνη κι ὁδήγα κάθε ἄσπλαχνο στὴν ἐλεημοσύνη. Τέλος ἀξίωσε κι ἐμᾶς, ποὺ τόσο σ' ἀγαποῦμε, πολίτες, τίμιοι, καλοὶ στὸν κόσμο νὰ γινοῦμε.

Δημ. Παναγιωτόπουλος

4. Προσευχή στην Παναγία

Γλυκό του κόσμου στήριγμα, καλή μου Παναγία,
πού άκους τή δέηση τών παιδιών, άθάνατη Μαρία,
άκου και μάς πού ύψώνομε σ' Έσέ τήν προσευχή μας,
πού άπ' τήν πιστή ψυχή μας
θγαίνει για Σέ θερμή.

Έχε, Κυρά, στή σκέπη Σου τήν πικραμένη χήρα,
στών πεινασμένο άνοιξε Σύ σπλαχνικά τή θύρα,
δώσε στού σκλάβου, Δέσποινα, έλεύθερη πατρίδα,
του ναύτη τήν έλπίδα,
πού πλέει στήν ξενιτιά.

Ευλόγησε τά όνειράτα του θρέφους πού κοιμάται,
όδήγησε τά θήματα της κόρης πού φοβάται,
στεύλε δροσιά κι άνάπαυση στού άρρώστου τó κλινάρι,
έχε στή θεία Σου χάρη
τά μαύρα τά φτωχά.

Άν. Μαρτζώκης

5. Πρωινή δοξολογία (προσευχή)

Έη αύγούλα ξεπροβάλλει
κι όλα γύρω μάς ξυπνοῦν
καί τής γής τά τόσα κάλλη
δὲ θ' άργήσουν νά φανοῦν.

Τά πουλάκια φτερουγίζουν
καί με χάρη κελαηδοῦν,
τήν ήμέρα χαιρετίζουν
καί τόν Πλάστη των ήμνοῦν.

Καί τά άνηθ χύνουν γύρω
σά λιθάνι διαλεχτό
στό Θεό μας κάποιο μύρο
εύωδίας θαυμαστό.

Μάς καλεῖ όλη ή φύσις
οὔρανός μαζί καί γή,
ν' άναπέμφωμε δεήσεις
καί θυσία πρωινή.

Κι ό Θεός μας περιμένει
άπό κάθε μιá ψυχή
χαρωπή ή λυπημένη
νά άκούση προσευχή.

Ύμνους καί δοξολογίες
ἄς του στείλουμε, παιδιά,
καί πολλές εύχαριστίες
με χαρούμενη καρδιά.

Δημ. Παναγιωτόπουλος

6. Βραδινή προσευχή

1. Πρὶν πέσω νὰ πλαγιάσω,
Θεέ μου, Σὲ παρακαλῶ
νὰ δώσης νὰ περάσω
τὴν νύχτα μὲ καλό.
2. Τὸν ἄγγελό σου πάλι
στεῖλε μου ἀπὸ ψηλὰ
νὰ ῥθῆ στὸ προσκεφάλι
πιστὰ νὰ μὲ φυλᾷ.
3. Ὅταν ἐγὼ κοιμᾶμαι,
στὸ πλάι μου ν' ἀγρυπνᾷ
κι ἔτσι νὰ μὴ φοβᾶμαι
τὰ σκότη τὰ πυκνά.
4. Καὶ σ' ὅλη Σου τὴν πλάση
κι ὅπου καλὸ παιδί
στεῖλε νὰ τὸ σκεπάση
ἢ στοργικὴ Σου εὐχή.

Μ. Στασινόπουλος

7. Προσευχὴ πρὸ τοῦ φαγητοῦ

Δέσποτα Κύριε καὶ Θεέ μας,
Σὺ ποὺ εὐλόγησες
τὰ πέντε ψωμιά καὶ τὰ δύο ψάρια
στὴν ἔρημο
καὶ χόρτσες μ' αὐτὰ χιλιάδες ἀνθρώπους,
Σύ, Κύριε,
ἔλα κι εὐλόγησε τὴ στιγμή αὐτὴ
καὶ τὸ δικό μας τὸ τραπέζι.
Δώσε ὄρεξη καὶ χαρὰ
καὶ ἀξίωσέ μας
νὰ μὴ λησμονοῦμε ποτὲ
πὼς ὅτι ἔχομε
τὸ χρωστᾶμε σ' Ἐσένα
καὶ στὴν ἀγάπη Σου.

Παπαστ. Παπαγαθαγγέλου

8. Προσευχὴ μετὰ τὸ φαγητὸ

Μὲ ὅλη μας τὴν καρδιά Σ' εὐχαριστοῦμε, Χριστὲ καὶ Θεέ μας,
διότι καὶ σήμερα μᾶς ἐχόρτσες μὲ τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ Σου.
Σὲ παρακαλοῦμε, Κύριε, νὰ εἶσαι πάντοτε μαζί μας, ὅπως
ἦσουνα μὲ τοὺς μαθητές Σου· νὰ μᾶς χαρίζης εἰρήνη καὶ
χαρὰ καὶ νὰ μᾶς ἀξιώσης νὰ ἀπολαύσωμε καὶ τὴν οὐράνια
βασιλεία Σου. Ἀμήν.

Παπαστ. Παπαγαθαγγέλου

9. Οί ποιμένες γονατίζουν

1. Οί ποιμένες γονατίζουν
ταπεινά και προσκυνούν
και οί ἄγγελοι φτερουγίζουν
και με χάρη τραγουδοῦν:
Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις
τ' οὐρανοῦ και γῆς ὁ Κτίστης
ἐγεννήθηκε στη γῆ
μέσ' στης νύχτας τῆ σιγῆ.
Ἦς χαρῆ κάθε πιστὸς
ἐγεννήθη ὁ Χριστός.
2. Ταπεινά Σε προσκυνοῦμε,
νεογέννητε Χριστέ,
και βαθιά Σ' εὐγνωμονοῦμε,
ὦ πανάγαθε Θεέ.
Ἦς γιορτάση ὄλ' ἡ πλάση
και ὁ ὕμνος μας ἄς φτάση
ὡς ψηλά στοὺς οὐρανοὺς
κι ἄς χαρῆ καρδιά και νοῦς.
Σήμερα χαρά και φῶς
ἐγεννήθη ὁ Χριστός.

Δημ. Παναγιωτόπουλος

10. Ὁ Ἐπιτάφιος

1. Νύχτα μυρωμένη
μ' Ἀπριλιοῦ δροσοῦλα
τὸ φτωχὸ ἐκκλησάκι
λάμπει στὴν κορφοῦλα.
2. Μέσα ὁ Ἐπιτάφιος
τοῦ Χριστοῦ και πλάι
ὁ παπὰς σκυμμένος
ψαλμωδίες σκορπάει.
3. Λουλουδιῶν ὀλοῦθε
μυρωδιὰ χυμένη
κι ἡ μικρὴ καμπάνα
θλιβερά σημαίνει.
4. Ἦσυχος ὁ κάμπος
κι ὄλη γύρω ἡ φύση
καρτεράει τὸ ξόδι,
λὲς νὰ προσκυνήση.
5. Μὰ τὸ θεῖο τὸ ξόδι
νά, προβαίνει τώρα,
ἀπ' τὰ κεράκια
λάμπει ἡ κατηφόρα.
6. Και γλυκὲς παιδοῦλες
ψέλνουνε τριγύρα:
« Ἔρραναν τὸν τάφο
μυροφόρες μύρα».

Στέλ. Σπεράντσας

11. Τὸ μεγάλο Πάσχα

1. Χριστὸς ἀνέστη! ἀνοίγουν
κι ὕμνολογοῦν τὰ χεῖλη,
ἐχθροὶ καὶ φίλοι σμίγουν
καὶ γίνοντ' ὅλοι φίλοι.
Χριστὸς στὸ θρόνο ἀνέβη
κι ἀγάπη βασιλεύει.
2. Ὁ θάνατος ἐχάθη,
ὁ Ἄδης ἐνίκηθη,
ἐσκόρπισε τὰ πάθη
κι ἐνδόξως ἀνεστήθη
ὁ Λυτρωτῆς τοῦ κόσμου,
ὁ Πλάστης καὶ Θεὸς μου.
3. Ἡμέρα δοξασμένη,
χαρμόσυνη μεγάλη
ἢ φύση ἀνθισμένη
«Χριστὸς ἀνέστη!» ψάλλει.
Κώδων χαρὰς σημαίνει,
Χαρῆτε λυπημένοι.
4. Τὸ μέγα Πάσχα σπέρνει
παντοῦ χαρες χιλιάδες,
κόκκιν' αὐγὰ μᾶς φέρνει
κι ὀλόχρυσες λαμπάδες
καὶ πασχαλιάς λουλουῖδια
καὶ ὕμνους καὶ τραγοῦδια.

Ἰωάν. Πολέμης

12. Προσευχὴ στὸ Χριστὸ

Πιστεύω, Κύριε, σ' Ἐσέ, στὴ θεία δύναμή Σου,
πὼς ὅλα εἶναι δυνατὰ στὴν ἅγια θέλησή Σου.
Τὰ πάντα δημιούργησες, τὰ κάτω καὶ τὰ ἄνω,
καὶ τὸ νερό' κανες κρασί εἰς τῆς Κανᾶς τὸ γάμο.
Νεκροὺς εἰς τὴν Καπερναοῦμ καὶ τὴ Ναῖν ἐγείρεις,
τυφλοὺς καὶ παραλυτικούς, λεπρούς τοὺς καθαρίζεις.
Μ' ἓνα Σου λόγο σταματᾷ ἡ ἄγρια τρικυμία
καὶ χιλιάδες ἔθρεψεν ἡ θεία Σου εὐλογία.
Στὴ Βηθανία ἀνάστησες Λάζαρον φίλτατόν Σου,
«Μετεμορφώθης ἐμπροσθεν τῶν θείων Μαθητῶν Σου».
Γονατιστὸς παρακαλῶ τὸ ἅγιο ὄνομά Σου
εὐλόγησέ καὶ μένανε σὰν ὅλα τὰ παιδιὰ Σου.
Μὴ μοιάσω στοὺς ἀχάριστους λεπρούς, μὰ χάρισέ μου
τὴν πίστη τοῦ Ἐκατόνταρχου. Χριστέ, εἰσάκουσέ μου,
κάνε ν' ἀνθίξῃ μέσα μου ἡ θεία Σου καλωσύνη
καὶ νά'χω πάντα στὴν καρδιά ἀγάπη, φῶς, εἰρήνη.

Στ. Παπαδάκης

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

Γενικά

Ἡ Παλαιστίνη εἶναι ἡ Χαναάν, ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας τῶν Ἑβραίων, καὶ ἡ Ἁγία Γῆ ἢ οἱ Ἅγιοι Τόποι τῶν Χριστιανῶν. Στὴ χώρα αὐτὴ συνέβησαν ὅλα τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα διδασκόμαστε στὴν Καινὴ Διαθήκη. Γιὰ νὰ τὴ γνωρίσωμε καλύτερα, θὰ ἐξετάσωμε μὲ συντομία τὴ γεωγραφία της.

Θέση - Ὅρια

Ἡ Παλαιστίνη εἶναι ἓνα κομμάτι τῆς Δυτικῆς Ἀσίας καὶ βρίσκεται στὴ Ν.Α. ἀκτὴ τῆς Μεσογείου Θαλάσσης. Συνορεύει πρὸς βορρᾶν μὲ τὴ Συρία, πρὸς νότον μὲ τὴν Αἴγυπτο, πρὸς ἀνατολὰς μὲ τὴν Ἀραβία καὶ πρὸς δυσμὰς βρέχεται ἀπὸ τὴ Μεσόγειο θάλασσα.

Μορφολογία τοῦ ἐδάφους

Τὸ ἔδαφος τῆς Παλαιστίνης εἶναι περισσότερο ὄρεινόν. Τὰ κυριότερα ὄρη της εἶναι: Τὸ **Κάρμηλον**, τὸ **Θαβώρ**, ὅπου μεταμορφώθηκε ὁ Κύριος, τὸ **Γαριζιν** καὶ τὸ ὄρος τῶν **Ἐλαιῶν** (λέγεται ἔτσι ἀπὸ τὶς πολλὲς ἐλιές ποῦ εἶχε) κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα. Σῶζονται ἀκόμη ὀχτῶ ἀπὸ τὰ παλαιὰ ἐλαιόδεντρα· κάτω σ' ἓνα ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰούδας φίλησε τὸ Χριστό. Στὰ παράλια εἶναι πεδινὸ καὶ στὸ ἐσωτερικὸ σχηματίζει μιὰ μεγάλη κοιλάδα, τὴν ὁποία διαρρέει ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς. Νότια ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα σχηματίζεται ἡ φάραγμα Ἐννὼμ, ποῦ ἔριχναν τὰ σώματα τῶν φονευομένων κακούργων.

Ποταμοὶ - Λίμνες

Κυριότερος ποταμὸς τῆς Παλαιστίνης εἶναι ὁ Ἰορδάνης. Πηγάζει ἀπὸ τὸν Ἀντιλίβανο τῆς Συρίας καὶ χύνεται στὴ Νεκρὰ Θάλασσα. Οἱ ἄλλοι ποταμοὶ της εἶναι χεῖμαρροι,

ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ σπουδαιότερος εἶναι ὁ χεῖμαρρος τῶν Κέδρων. Πηγάζει ἀπὸ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν καὶ χύνεται στὴ Νεκρὰ θάλασσα. Οἱ μεγαλύτερες λίμνες τῆς εἶναι: 1) Ἡ **Νεκρὰ θάλασσα**, εἶναι 394 μέτρα χαμηλότερα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. Τὸ νερὸ τῆς εἶναι ἕξι φορές ἀλμυρότερο ἀπὸ τὸ νερὸ τῆς θάλασσας. Γι' αὐτὸ εἶναι καὶ πικρὸ καὶ δὲ ζῆ τίποτε σ' αὐτή. Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ λέγεται καὶ Νεκρὰ θάλασσα. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἄλλοτε τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα. 2) Ἡ **λίμνη τῆς Γεννησαρέτ**, ἡ ὁποία λέγεται καὶ Τιβεριάδος ἢ καὶ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας. Εἶναι 208 μέτρα χαμηλότερα ἀπὸ τὴ θάλασσα. Τὸ νερὸ τῆς εἶναι καθαρὸ καὶ πίνεται· ἔχει ἄφθονα ψάρια. Ἐκεῖ ψάρευαν οἱ μαθητὲς τοῦ Κυρίου.

Κλίμα - Προϊόντα

Τὸ κλίμα τῆς εἶναι εὐκρατο στὰ παράλια, πολὺ θερμὸ στὶς ὄχθες τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης καὶ τραχὺ στὶς ὄρεινές περιοχὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια τὸ ἔδαφός τῆς ἦταν εὐφορο καὶ λεγόταν ἡ χώρα ποῦ ρέει (τρέχει) μέλι καὶ γάλα. Καὶ σήμερα οἱ Ἑβραῖοι μὲ τὴν ἐργατικότητά τους καὶ τὰ σύγχρονα καλλιεργητικὰ μέσα ἔχουν μεταβάλει τὴ χώρα σὲ πλούσια γῆ καὶ τὴν ἔρημο σὲ γόνιμη πεδιάδα. Παράγονται πολλὰ δημητριακὰ, εὐδοκιμεῖ ἡ ἐλιά καὶ τὸ ἀμπέλι. Καλιεργοῦνται σὲ μεγάλες ἐκτάσεις ἐσπεριδοειδῆ, μπανανιές, φοινικόδεντρα, ἀρωματικὰ φυτὰ καὶ ἄφθονα λαχανικὰ. Ἐπίσης ἔχει πολὺ ἀναπτυγμένη κτηνοτροφία. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ζῶα ποῦ ζοῦν στὴν πατρίδα μας, στὴν Παλαιστίνη ζῆ καὶ ἡ καμήλα.

Κάτοικοι - ἀσχολίες αὐτῶν

Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης ἦταν οἱ Χαναναῖοι. Ἀργότερα κυρίευσαν τὴ χώρα οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ γενάρχη τῶν Ἑβραίων. Σήμερα κατοικοῦν τὴ χώρα δύο κυρίως λαοί. Οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ὁποῖοι ζοῦσαν διασκορπισμένοι στὰ διάφορα κράτη καὶ συγκεντρώθηκαν ἐκεῖ μετὰ τὸν δεύ-

τερο Παγκόσμιο πόλεμο ύστερα από 1800 περίπου χρόνια, και οι Άραβες. Κατοικούν όμως και αρκετοί Εύρωπαϊοι Χριστιανοί. Οί κυριότερες θρησκείες είναι ή Μωαμεθανική, ή Έβραϊκή και ή Χριστιανική.

Πολιτική διαίρεση

Στά χρόνια του Χριστού ή χώρα ήταν υποδουλωμένη στους Ρωμαίους. Έκείνοι την είχαν διαιρέσει σε τέσσερεις έπαρχίες: τή Γαλιλαία, τή Σαμάρεια, τήν Ίουδαία και τήν Περαιά.

α) **Γαλιλαία** λεγόταν τὸ βόρειο μέρος τής χώρας, τὸ ὁποῖο ἦταν δυτικά ἀπὸ τὸν Ίορδάνη. Ἐδῶ βρίσκεται ή λίμνη Γεννησαρέτ με γύρω στα παράλια της τις ὀνομαστές πόλεις: τήν **Καπερναούμ**, πρωτεύουσα, τή **Γεννησαρέτ**, τήν **Τιθεριάδα** κ.ά. Στὸ ἐσωτερικὸ τής Γαλιλαίας ἦταν: ή **Ναζαρέτ**, ὅπου ἔγινε ὁ Εὐαγγελισμὸς και ἔμεινε στήν παιδική Του ηλικία ὁ Χριστὸς. Ἡ **Κανά, ή Ναϊν, τὰ Μάγδαλα**.

β) **Σαμάρεια** λεγόταν τὸ μεταξύ τής Γαλιλαίας και τής Ίουδαίας μέρος τής Παλαιστίνης. Ἦταν πολὺ ὁμορφη και πυκνοκατοικημένη. Γνωστές μας πόλεις εἶχε τή **Σαμάρεια**, πρωτεύουσα, τή **Συχέμ** και τή **Συχάρ**. Ἐδῶ ἦταν τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ, ὅπου ὁ Χριστὸς συνομίλησε με τή Σαμαρείτιδα.

γ) **Ίουδαία** λεγόταν τὸ νότιο μέρος τής χώρας, πού εἶναι δυτικά ἀπὸ τὸν Ίορδάνη. Ἦταν ή πλουσιότερη περιοχή με μεγάλες και σπουδαῖες πόλεις, ἀπὸ τις ὁποῖες γνωστές μας εἶναι:

Ἡ Ίερουσαλήμ ή Ίεροσόλυμα· ή ἁγία και ἱστορική πόλη με τὰ περίφημα τείχη και τὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Για τοὺς Χριστιανούς ή Ίερουσαλήμ εἶναι τόπος προσκυνήματος, γιατί ἐδῶ σταυρώθηκε, ἐνταφιάστηκε και ἀναστήθηκε ὁ Κύριος. Ἐξω ἀπὸ τὸ τεῖχος ἦτάν ὁ Γολγοθάς, ὅπου σταυρώθηκε ὁ Κύριος και κοντὰ στὸ λόφο ἦταν ὁ κήπος τοῦ Ἰωσήφ, ὅπου ἐνταφιάστηκε. Στὸν ἴδιο τόπο τὸν 4ον μ.Χ. αἰῶνα ή Ἁγία Ἐλένη, ὅταν βρῆκε τὸν Τίμιο Σταυρό, ἔχτισε

τὸ ναὸ τῆς Ἀναστάσεως, ὁ ὁποῖος σώζεται μέχρι σήμερα. Χιλιάδες Χριστιανοὶ κάθε χρόνο ἔρχονται καὶ προσκυνοῦν τὸν Πανάγιο Τάφο τοῦ Σωτῆρος.

Στὴν Ἱερουσαλήμ ὑπάρχει ὁ **κῆπος τῆς Γεθσημανῆ**, ὅπου συνέλαβαν τὸν Κύριο καὶ ὅπου βρίσκεται ὁ τάφος τῆς Παναγίας.

Ἡ Βηθλεέμ, ὅπου γεννήθηκε ὁ Κύριος. Τὸ ἅγιο Σπήλαιο σώζεται καὶ σήμερα. Ἡ κάθοδος σ' αὐτὸ γίνεται μὲ δύο σκάλες, οἱ ὁποῖες ἔχουν δεκατρία σκαλοπάτια. **Ἡ Βηθανία, ἡ Ἱεριχώ, ἡ Ἀριμαθαία, ἡ Χεβρών** κ.ἄ.

δ) **Περαία** λεγόταν τὸ μέρος τὸ πέραν ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴν ὄχθη τοῦ Ἰορδάνη. Οἱ σπουδαιότερες πόλεις τῆς Περαίας ἦταν: ἡ **Βηθσαιῶν** στὴν ἀνατολικὴ ὄχθη τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, πατρίδα τῶν ἀδελφῶν Πέτρου καὶ Ἀνδρέα καὶ τοῦ Ναθαναὴλ. Ἡ **Βηθαβαρά** στὴν ἀνατολικὴ ὄχθη τοῦ Ἰορδάνη, ὅπου βάφτιζε ὁ Ἰωάννης, καὶ ἡ **Μαχαιρούς** στὴν ἀνατολικὴ ὄχθη τῆς **Νεκρῶν Θαλάσσης** μὲ ὄχυρὸ φρούριο, ὅπου φυλακίστηκε καὶ ἀποκεφαλίστηκε ὁ Πρόδρομος.

Σήμερα ἡ Παλαιστίνη εἶναι χωρισμένη στὸ κράτος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ στὸ βασίλειο τῆς Ἰορδανίας.

Τὸ κράτος τοῦ Ἰσραὴλ ἰδρύθηκε τὸ 1948 μὲ ἐπέμβαση τοῦ Ο.Η.Ε. (Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν), μὲ δημοκρατικὸ πολίτευμα. Πρωτεύουσα τοῦ Κράτους καὶ σήμερα εἶναι ἡ Ἱερουσαλήμ, συγχρονισμένη πόλη μὲ ὠραία κτήρια, νοσοκομεῖα, Πανεπιστήμιο κ.ἄ. Τὸ παλαιὸ τμῆμα τῆς πόλεως, ὅπου εἶναι ὁ Πανάγιος Τάφος, ἀνῆκε μέχρι πρὸ ὀλίγου στοὺς Ἀραβες. Εἶναι ἔδρα τοῦ Ὁρθοδόξου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

Ἄλλες πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ εἶναι: τὸ **Τέλ - Ἀβιβ** πόλη ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ καὶ χρησιμεύει ὡς δευτέρη πρωτεύουσα τοῦ Κράτους. Ἀπέχει 60 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Εἶναι παραλιακὴ πόλη καὶ βρίσκεται ἐκεῖ ὅπου ἦταν ἄλλοτε ἡ πόλη Ἰόππη.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Α. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

1. Ἡ Γέννηση καὶ τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου 7
2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου 9
3. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου 12

Β. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

1. Ἡ Γέννησις τοῦ Προδρόμου 14
2. Ἡ ζωὴ καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου στὸν Ἰορδάνη 17
3. Ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Προδρόμου 18

Γ. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ἡ Γέννηση τοῦ Κυρίου	21
2. Ἡ προσκύνηση τῶν Μάγων	25
3. Ὁ Ἡρώδης καὶ ἡ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο	28
4. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετῆς στὸ Ναὸ	30
5. Ἡ Βάπτισις τοῦ Κυρίου	33
6. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου	34

Δ. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ὁ γάμος στὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας	38
2. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν	40
3. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου στὴ Βηθεσδὰ	41
4. Ἡ θεραπεία τοῦ Παραλύτου τῆς Καπερναοῦμ	44
5. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ τῆς Ἰεριχοῦς	46
6. Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ	48
7. Ὁ χορτασμὸς τῶν πέντε χιλιάδων ἀνδρῶν	52
8. Ὁ Ἰησοῦς βαδίζει ἐπάνω στὴ θάλασσα	54
9. Ἡ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἐκατόνταρχου	55
10. Ἡ θεραπεία τῆς κόρης τῆς Χαναναίας	56
11. Ἡ ἀνάστασις τοῦ γιοῦ τῆς χήρας στὴ Ναὶν	58
12. Ἡ ἀνάστασις τῆς κόρης τοῦ Ἰαεῖρου	59
13. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου	62

Ε. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ἡ Παραβολὴ τοῦ σπορέα	66
2. Ἡ Παραβολὴ τοῦ χαμένου προβάτου	68
3. Ἡ Παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου	70
4. Ἡ Παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου	73
5. Ἡ Παραβολὴ τοῦ Τελῶνη καὶ Φαρισαίου	74
6. Ἡ Παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη	76
7. Ἡ Παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελιοῦ	78
8. Ἡ Παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου	80

9. Ἡ Παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων	82
10. Ἡ Παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου	83
11. Ἡ κλήση τοῦ Ζακχαίου	85
12. Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιά	86
13. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα	87

ΣΤ. Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΖΩΗ, ΤΑ ΠΑΘΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου	91
2. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα	94
3. Ὁ Ἰησοῦς συγχωρεῖ τὴν ἀμαρτωλὴ γυναίκα	97
4. Ὁ Ἰησοῦς ἐλέγχει τὴν κακία τῶν Φαρισαίων	99
5. Τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα	100
6. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος καὶ ἡ παράδοση τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας εὐχαριστίας	102
7. Ἡ ἀγωνία τοῦ Κυρίου στὴ Γεθσημανὴ καὶ ἡ σύλληψή Του	104
8. Ἡ δίκη τοῦ Κυρίου	108
9. Ἡ ἄρνηση τοῦ Πέτρου, ἡ μετάνοιά του καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα	110
10. Ὁ Κύριος πρὸ τοῦ Πιλάτου	113
11. Ἡ Σταύρωση τοῦ Κυρίου	116
12. Ὁ Θάνατος τοῦ Κυρίου	119
13. Ἡ Ταφὴ τοῦ Κυρίου	122
14. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου	125
15. Ὁ ἄπιστος Θωμᾶς	128
16. Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου	130

Ζ. ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ, ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΜΑΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

1. Ὁ Κυβερνήτης τοῦ κόσμου	132
2. Τὸ παράδειγμα τοῦ Σωτῆρος μας	133
3. Στὴ Μητέρα τοῦ Θεοῦ	133

4.	Προσευχή στην Παναγία	134
5.	Πρωινή δοξολογία (Προσευχή)	134
6.	Βραδινή προσευχή	135
7.	Προσευχή πρό τοῦ φαγητοῦ	135
8.	Προσευχή μετὰ τὸ φαγητὸ	135
9.	Οἱ ποιμένες γονατίζουν	136
10.	Ὁ Ἐπιτάφιος	136
11.	Τὸ μέγα Πάσχα	137
12.	Προσευχή στὸ Χριστὸ	137

Η. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ	138 - 141
-----------------------------	-----------

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΙΣ: ΑΡΕΤ. ΚΟΜΙΑΝΟΥ

024000019947

ΕΚΔΟΣΙΣ Δ', 1975 (VII) - ΑΝΤΙΤΥΠΑ 195.000 - ΣΥΜΒΑΣΙΣ 2587/16.5.75

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ: ΚΟΥΣΕΝΤΟΣ - ΠΡΙΦΤΗΣ - ΔΑΒΕΡΩΝΑΣ — Ν. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: ΟΚΤΩΡΑΤΟΣ - ΚΟΥΚΙΑΣ — Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ: ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΔΟΣΕΩΝ Α.Ε.

